

Jaarstukken 2022

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
Raadsvoorstel	3
Infographic	5
Programmaverantwoording	6
Bestuur en ondersteuning	7
Veiligheid	12
Beheer openbare ruimte	16
Economie.....	23
Samenleving	26
Milieu	38
Volkshuisvesting en ruimtelijke ontwikkeling	44
Algemene dekkingsmiddelen	49
Overhead.....	52
Vennootschapsbelasting	55
Onvoorzien	56
Paragrafen	57
Lokale heffingen	58
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	65
Onderhoud kapitaalgoederen.....	74
Financiering	79
Rentetoerekening	83
Bedrijfsvoering	84
Verbonden partijen	89
Grondbeleid	100
Wet Open Overheid	104
Financiën.....	105
Overzicht van baten en lasten.....	106
Balans en de toelichting	116
Verantwoording Specifieke Uitkering	149
Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld.....	155
Bijlagen	157
Voortgang op de aanbevelingen van de rekenkamercommissie	158
Controleverklaring.....	162

Voorstel aan de gemeenteraad

Onderwerp:	Vaststelling Jaarstukken 2022
Zaaknummer:	82273
Commissie:	6 juni 2023.
Raadsvoorstel:	27 juni 2023,
Portefeuillehouder:	W. Hoogervorst
Programma:	Alle programma 's
Karakter:	Besluitvormend
Bijlagen:	Jaarstukken 2022 Controleverklaring bij de Jaarstukken 2022

Voorgesteld besluit:

1. De raad stelt de Jaarstukken 2022 vast;
2. De raad stort het batig resultaat ad € 6,028 miljoen in de Algemene Reserve;
3. De raad stort vanuit de Algemene Reserve € 194.000 in de reserve Weerstandsvermogen;
4. De raad stelt de Bestemmingsreserve Oekraïne in en stort vanuit de Algemene Reserve € 1.921.000 in de bestemmingsreserve Oekraïne;
5. De raad voegt vanuit de algemene reserve € 550.000 toe aan de begroting 2023 ter dekking van de eerste tranche Energietoeslag 2023;
6. De raad voegt vanuit de Algemene Reserve € 372.000 toe aan de reserve Sociaal domein;
7. De raad stelt de overschrijdingen op budgetten en kredieten in het onderdeel "Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid" vast, met inachtneming van de gestelde regels omtrent rechtmatigheid.

Inleiding

De Jaarstukken 2022 zijn gecontroleerd door de accountant en voorzien van een goedkeurende verklaring inzake getrouwheid en rechtmatigheid.

Beoogd effect

Met de jaarstukken 2022 leggen wij verantwoording af aan uw raad over het door ons gevoerde beheer en bestuur in het afgelopen jaar.

Met vaststelling van de Jaarstukken 2022 wordt door de raad decharge verleend aan het college voor het gevoerde beheer en bestuur en de financiële mutaties daarbij over het dienstjaar 2022.

Beleidsvrijheid / -ruimte (wettelijk kader)

Gemeentewet, Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de Financiële verordening Enkhuizen 2017.

Het financieel resultaat 2022

Het financieel resultaat van dienstjaar 2022 bedraagt € 6,028 miljoen positief.

Analyse van dit resultaat treft u in de Jaarstukken in de toelichting op de betreffende programma 's aan.

De belangrijkste veroorzakers van dit resultaat zijn de volgende:

- Vrijval van over te hevelen incidentele budgetten, per saldo € 1.277.000;
- Rijksvergoeding inzake Oekraïne, na verrekening van uitgaven 2022: € 1.921.000;
- Hogere algemene uitkering als gevolg van de Decemercirculaire 2022 ad € 685.000;
- Van het "indexatiebudget" van € 700.000 resteert € 506.000;
- Afrekeningen inzake BUIG ad € 372.000

In de Jaarstukken 2022 wordt in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing het benodigd weerstandsvermogen bepaald op € 2.289.000.

De reserve Weerstandsvermogen bedraagt € 1.580.000.

Gelet op het raadsbesluit om de reserve Weerstandsvermogen jaarlijks te voeden tot 90% van het benodigd weerstandsvermogen (= 90% van € 2.256.00 = € 2.060.000) wordt voorgesteld in dienstjaar 2023 € 480.000 (€ 2.060.000 -/- € 1.580.000) vanuit de algemene reserve te storten in de reserve Weerstandsvermogen.

De rijksvergoeding voor opvang van vluchtelingen uit Oekraïne is € 1.921.000 hoger dan de kosten die zijn gemaakt in 2022. Er zullen echter in 2023 nog uitgaven volgen en wellicht zelfs nog in 2024. Daarnaast is nog onzeker of het Rijk na afloop komt tot afrekening van de rijksvergoeding. Daarom stellen wij voor dit deel vanuit de algemene reserve te storten in een nieuwe bestemmingsreserve: BR Oekraïne.

Wanneer er finale duidelijkheid is over de totale uitgaven in dit kader en de definitieve rijksvergoeding daarvoor wordt deze bestemmingsreserve financieel afgewikkeld in de exploitatie van het betreffende jaar.

Van de hogere algemene uitkering in de Decembercirculaire 2022 ad € 685.000 is ca. € 550.000 bedoeld voor de eerste tranche Energietoeslag 2023, waarvan het Rijk destijds heeft aangegeven dat die eerste tranche (€ 500 per huishouden) in 2022 mocht worden uitgekeerd.

In Enkhuizen wordt deze eerste tranche in 2023 uitgekeerd, zodat wordt voorgesteld om vanuit de algemene reserve € 550.000 toe te voegen aan de begroting 2023 ter dekking van deze uitgaven.

Begrotingsrechtmatigheid

De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn gebaseerd op de artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Een overschrijding van de begroting is in beginsel altijd onrechtmatig, maar hoeft door de accountant niet in alle gevallen te worden meegewogen in zijn oordeel.

In het onderdeel 'Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid' zijn de begrotingsoverschrijdingen en overschrijdingen op investeringsbudgetten inzichtelijk gemaakt, waarbij is gemotiveerd waarom deze wel of niet meewegen in het oordeel van de accountant.

Bij het vaststellen van de jaarstukken dient de raad deze overschrijdingen, volgens de gestelde kaders omtrent rechtmatigheid, expliciet vast te stellen zodat deze niet meewegen in het oordeel van de accountant.

Enkhuizen, 10 mei 2023

Burgemeester en wethouders van Enkhuizen

De secretaris,

De burgemeester,

Mevr. N.A. Hellingman-Kuiper

Dhr. E.A. van Zuijlen

Infographic

GEMEENTE
Enkhuizen
Jaarrekening 2022

71% INKOMSTEN = € 71.997 Bedragen = x € 1000

Rijksbijdragen

alg. en speciale uitkeringen	€ 41.451
BUIG	€ 4.979
onderwijs achterst.	€ 468
overig, incl comp. Oekraïne	€ 4.024

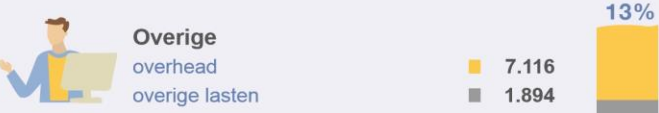
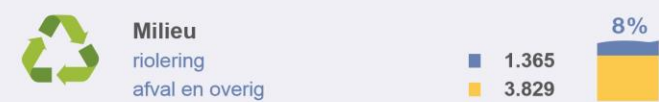
Lokale inkomsten

onroerendzaakbelasting	€ 4.869
afvalstoffenheffing	€ 3.431
riolrecht	€ 1.966
recreatieve havens	€ 848

Overige inkomsten

o.a. huur, rente en leges € 9.961

UITGAVEN = € 65.969 Bedragen = x € 1000

Positief resultaat: € 6.028 (Bedragen = x 1000)

Programmaverantwoording

Bestuur en ondersteuning

Portefeuillehouder: E. van Zuijlen

De gemeente Enkhuizen staat voor een betrouwbaar bestuur dat op een open en transparante wijze inwoners, bedrijven en instellingen betreft bij haar besluitvorming en over de uitvoering hiervan verantwoording aflegt.

Enkhuizen biedt een goede dienstverlening door:

- oog te hebben voor haar inwoners en ondernemers;
- snel te reageren;
- de juiste informatie te verstrekken;
- samen te werken;
- digitale diensten aan te bieden waar mogelijk en maatwerk te leveren waar nodig.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Een open en betrouwbare overheid	Inwoners en ondernemers waarderen de informatie die wij geven en de wijze waarop dit gebeurt	Een heldere boodschap voor inwoners en ondernemers. Deze boodschap is verspreid via onze laagdrempelige communicatiemiddelen.
Een betrouwbare Basisregistratie Personen (BRP)	We voldoen aan de wettelijke norm zelfevaluatie BRP en reisdocumenten	Procedures zijn aangescherpt.
Uitvoeringsprogramma: Inwoners en ondernemers zoveel mogelijk betrekken bij gemeentelijk beleid door burgerparticipatie in te zetten	Begin 2022 heeft de raad kennis genomen van het 'manifest burgerparticipatie'. Hierin wordt de ambitie van de gemeente beschreven, namelijk 'offline en/ of online participatie als standaard werkwijze'. Volgens het credo 'leren door te doen' wordt de eenduidige werkwijze rondom participatie steeds meer aangeleerd en toegepast.	Het online platform samen.enkhuizen.nl is beschikbaar voor participatie met inwoners en ondernemers. In 2022 is gestart met het project Florapark / Westeinde – Zuid.
Continu meten van de klantwaardering en ook daadwerkelijk iets doen met de feedback, waarmee we blijven werken aan het optimaliseren van onze dienstverlening	Een beeld van onze dienstverlening middels WSJG en Telan bereikbaarheidsonderzoek, welke vervolgens heeft geleid tot een duidelijke ambitie om 2023 uit te roepen tot het Jaar van de Dienstverlening en hier een (uitvoerings)programma voor neer te zetten voor de komende jaren.	-Duidelijke analyse van de onderzoeken naar dienstverlening (WSJG) en bereikbaarheids- onderzoek en advisering voor de toekomst. -Meer inzet op KCM. -Projectopdracht Dienstverlening geformuleerd (basis voor programma).

	<p>Een verdergaande aansluiting op KCM.</p> <p>Op de websites hebben we een soort doorlopend gebruikersonderzoek. Op een aantal pagina's vragen we met een duimpje omhoog of omlaag of bezoekers hebben gevonden wat ze zochten en daaraan is een kort vragenformulier verbonden.</p>	
<p>Uitvoeringsprogramma: Optimaliseren van de digitale dienstverlening</p>	<p>Inwoners kunnen ons benaderen via het kanaal dat hun past en wij spelen hierop in.</p> <p>De fundering voor het implementeren van e-diensten (burgerzaken) is gelegd. Vanaf 2023 gaan we verder met het daadwerkelijk implementeren e-diensten.</p>	<p>Naast de traditionele kanalen, post, e-mail en telefoon, zetten we ook nieuwe kanalen in die aansluiten bij de digitale ontwikkelingen. We centraliseren de klantcontacten en sturen op de afspraken die we met elkaar maken.</p> <p>In 2021 is onze website vernieuwd. We weten waar de bezoeker voor komt op onze website en zorgen ervoor dat die informatie beschikbaar is. We bieden een toenemend aantal producten digitaal aan, te starten met een groeiend aantal producten van burgerzaken. Onze website is toegankelijk, dit betekent dat ook mensen met een visuele beperking of leesmoeilijkheden via onze website informatie kunnen opzoeken of hun aanvraag kunnen indienen.</p>
<p>Optimaliseren van onze persoonlijke dienstverlening</p>	<p>Eerder genoemde onderzoeken hebben aandacht en urgentie gecreëerd, met als resultaat een programma dienstverlening vanaf 2023 incl. de daarvoor benodigde middelen.</p>	<p>Analyse kwaliteit dienstverlening. Registratie klachten over dienstverlening en een goede terugkoppeling naar de klant.</p>
<p>Tijdige/correcte besluitvorming op bezwaarschriften</p>	<p>De focus blijft op het zoveel mogelijk binnen de LEAN-termijn, doch in ieder geval altijd binnen de wettelijke termijn afhandelen van bezwaarschriften</p>	<p>We passen de LEAN-bezwaarprocedure toe. Op grond hiervan blijft de gemeente pre-mediation/ de informele aanpak toepassen bij afhandeling van bezwaarschriften. Zodra een bezwaarschrift wordt ontvangen, wordt zo spoedig mogelijk contact opgenomen met de bezwaarde en de afdeling waarop het bezwaar betrekking heeft.</p>

De gemeente doet mee in de regionale en bovenregionale speelvelden	De ambities van de gemeente vinden een plek in de regionale programma's.	Het pact van Westfriesland is geactualiseerd. De gemeente is beter vertegenwoordigd bij regionale en bovenregionale opgaven. Hiermee wordt de positie van de gemeente in de regio versterkt.
Mogelijke scenario's voor de bestuurlijke toekomst en vorm van de gemeente verkennen	Inzicht in de diverse scenario's voor de bestuurlijke toekomst van de gemeente.	Via een onderzoek zijn de diverse scenario's voor de bestuurlijke toekomst verkend.

Indicatoren

Verplichte indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	Meest recent
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen begroting	2022: 0,29
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen begroting	2022: 0,29
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	*
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten extern	Eigen begroting	*
Overhead	% van totale lasten	Jaarstukken 2022	2022: 9,48%

* De loonsom van het personeel is ondergebracht bij een gemeenschappelijke regeling waardoor een zuivere berekening niet te maken is

Met wie hebben we samengewerkt?

Binnen dit programma wordt samengewerkt met de volgende gemeenschappelijke regelingen:

- SED Organisatie
- Westfries Archief
- Ondersteuning Bestuurlijke Samenwerking West-Friesland (OBS)
- SSC DeSom

Een nadere toelichting op deze samenwerking is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2022
Totaal lasten	2.135	2.318	2.150
Totaal baten	- 217	- 217	- 232
Saldo van baten en lasten	1.918	2.101	1.918
Toevoeging aan reserves	0	0	0
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Resultaat	1.918	2.101	1.918

Toelichting op afwijkingen

Toelichting afwijkingen JR2022 t.o.v. B2022 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Kapitaallasten		1 V
Bijdrage SED		-62 N
Bestuurder		197 V
Raad		-22 N
Rekenkamer		27 V
Bestuurlijke samenwerking		24 V
Overige verschillen		3 V
Baten:		
		0 V
Overige verschillen		14 V
Totaal verschil		183 V

Het totale resultaat van programma 1 is in vergelijking met de begroting 183k voordelig. De belangrijkste verschillen worden hieronder tekstueel nader toegelicht.

Lasten

Bijdrage SED (€ 62.000 nadeel)

Zie onderdeel Financiën: Toelichting bijdrage SED organisatie.

Bestuur (€ 197.000 voordeel)

Gestegen rekenrente, een lagere wachtgeldvoorziening en met name een lager benodigd pensioenkapitaal maken dat voorziening voor pensioenen en wachtgeld in 2022 kon worden

afgebouwd. Deze afbouw heeft geleid tot een storting in de begroting/exploitatie in plaats van dat deze doorgaans ieder jaar wordt aangesproken. Daarnaast waren de personeelslasten voor loon, opleidingen, pensioenuitkeringen en inhuur lager dan verwacht. Resultaat is een onderschrijding /voordeel op deze begroting.

De voorziening pensioenen en wachtgeld is onderhevig aan meerdere (onvoorspelbare) factoren waardoor pas per einde jaar de balans wordt opgemaakt en tussentijdse wijzigingen worden vermeden.

Raad (€ 22.000 nadeel)

In 2022 zijn er in verband met de verkiezingen enkele incidentele kosten gemaakt die niet of slechts ten dele waren begroot. Daarbij gaat het om de kosten van de campagne voor opkomstverordening. Verder is er meer uitgegeven dan begroot aan nieuwe devices voor raads- en commissieleden. Een andere overschrijding lag in de juridische kosten voor het verschil van inzicht over de verdeelsleutel van de SED. De raad van Enkhuizen heeft een procedure opgestart bij de provincie Noord Holland en zich laten bijstaan door een advocaat.

Rekenkamer (€ 27.000 voordeel)

Door langdurige ziekte van de voorzitter van de gezamenlijke Rekenkamercommissie (RKC) is een deel van de taken niet uitgevoerd in 2022. Het budget is daardoor niet besteed. Er is een nieuwe voorzitter benoemd. De werkzaamheden worden overgeheveld naar 2023. Het verzoek is gedaan om ook het budget over te hevelen.

Bestuurlijke samenwerking (€ 24.000 voordeel)

Er is in 2022 geen gebruik gemaakt van het budget voor uitbestede werkzaamheden voor regionale samenwerking.

Veiligheid

Portefeuillehouder: E. van Zuijlen

Veiligheid uit zich in de aanpak van problematiek in de woon- en leefomgeving, in de buurt, in de winkelstraat, in het uitgaansgebied, op bedrijventerreinen en in havens.

Veiligheid gaat ook over de aanpak van ondermijning: het aanpakken van activiteiten die zich buiten het directe gezichtsveld voltrekken, maar ontwrichtend werken. Ontwrichtend voor de samenleving en die de integriteit van de samenleving aantasten, zoals illegale hennepcultuur, drugshandel, witwassen en woonfraude. De aanpak van ondermijning is belangrijk vanwege negatieve effecten op bijvoorbeeld de leefbaarheid, brandveiligheid en het veiligheidsgevoel van inwoners en ondernemers.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Een veilige stad

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Aanpak woonoverlast.	Meerdere casussen van woonoverlast zijn in gezamenlijkheid opgelost en casussen waar dit niet mogelijk bleek is gezocht naar alternatieve oplossingen.	Inzet van buurtbemiddeling en eerder en betere koppelingen te maken tussen het zorg- en veiligheidsdomein.
De kwetsbaarheid en gevoel van onveiligheid verminderen.	Een verbetering van het subjectieve veiligheidsgevoel in de openbare ruimte.	Door de BOA's en politie zichtbaarder in te zetten op de locaties in de stad waar signalen waren over onveiligheid.
Handhaving in de horeca en bij evenementen.	Meerdere waarschuwingen en enkele sancties zijn opgelegd aan vergunninghouders die zich niet aan de gestelde regels hebben gehouden.	Door actief te reageren op signalen en daarbij de BOA's en gemeentelijke toezichthouders gericht in te zetten.
Persoonsgerichte aanpak (PGA)	Er is in een vroeg stadium al meer zicht op personen die verder afglijden en meer ondersteuning nodig hebben om op het juiste pad te blijven.	Goede afspraken gemaakt met meerdere (interne en externe) partners die in dit veld werkzaam zijn en gezamenlijk scherp te zijn op signalen rondom personen in de PGA of die hiervoor in aanmerking komen.
Aanpak High Impact Crime (HIC)	Er hebben zich het afgelopen jaar relatief weinig High Impact Crime's (HIC) voorgedaan.	Door goede samenwerking met de politie en duidelijke afspraken te maken over de vroeg signaleringen van mogelijke (toekomstige) overtreeders.
Integrale benadering zorg en veiligheidsproblematiek	Een betere samenwerking tussen het team Veiligheid, het stadsteam en overige zorgaanbieders.	Bewustere samenwerking en met elkaar meer oog hebben voor de integrale aanpak van zorg en veiligheidsproblematieken.

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Ondermijning		
Weerbare organisatie	Meer interne bewustwording gecreëerd over de gevaren van ondermijning en daarbij zijn ook enkele afwerende barrières in de gemeentelijke processen geïmplementeerd.	Binnen de SED-organisatie is gestart met voorlichting van de medewerkers over de risico's van ondermijning en welke barrières hiertegen genomen kunnen worden. Inmiddels zijn op enkele gemeentelijke onderdelen deze barrières opgenomen in de werkprocessen.
Veilig buitengebied	Meer bewustwording gecreëerd over de gevaren van criminaliteit en de verplaatsing in de richting van de agrarische sector.	Voor de drie SED-gemeenten is voorlichting gegeven aan deze doelgroep over de gevaren en is een meldpunt opgezet om signalen door te geven.
Aanpak bedrijventerreinen	Meerdere strafbare feiten zijn aan het licht gekomen en is zijn aangepakt. Zoals hennepkwekerijen, illegale bewoning en onrechtmatig gebruik van panden.	Goede samenwerking vanuit het bestaande Keurmerk Veilig Ondernemen, gerichte controles bij bedrijven waar signalen van illegale activiteiten over binnen kwamen en als er sprake was van ernstige strafbare feiten het sluiten van bedrijfspanden.
Mensenhandel	Een betere signaleringspositie gekregen binnen de regio aangaande praktijken van mensenhandel.	Meer in de haarvaten van de regionale en landelijke praktijken van mensenhandel weten te komen en van daaruit sneller en actiever kunnen acteren op signalen van mogelijke vormen van mensenhandel.
Havens	Meer zicht op de bezoekers van de gemeentelijke havens.	Door de implementatie van een nachtregister voor de bezoekers van de gemeentelijke havens.
Evenementen		
Veilige evenementen	Meer zicht op de risicovolle evenementen en de mogelijkheid gecreëerd om tijdig te kunnen sturen op de veiligheid op en rondom de evenementen.	De invoering van een digitaal aanvraagformulier voor evenementen heeft ervoor gezorgd dat er tijdig inzicht kwam op de mogelijke risico's bij evenementen. Waarbij de vergunningverleners in de gelegenheid komen om samen met de organisatoren de risico's te beperken.

Indicatoren

Verplichte indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	Meest recent
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	Bureau Halt	2021: 9
Winkeldiefstallen	per 1.000 jongeren	CBS	2021: 2,7
Geweldsmisdrijven	per 1.000 jongeren	CBS	2021: 4,6
Diefstallen uit woning	per 1.000 jongeren	CBS	2021: 0,5
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	per 1.000 jongeren	CBS	2021: 8

Met wie hebben we samengewerkt?

Binnen dit programma werken we met de volgende gemeenschappelijke regeling:

- Veiligheidsregio Noord Holland-Noord

Een nadere toelichting op deze samenwerking is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2022
Totaal lasten	2.013	2.163	2.128
Totaal baten	- 36	- 36	4
Saldo van baten en lasten	1.977	2.127	2.132
Toevoeging aan reserves	0	0	0
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Resultaat	1.977	2.127	2.132

Toelichting op afwijkingen

Toelichting afwijkingen JR2022 t.o.v. B2022 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Bijdrage SED	-174	N
Veiligheidsregio	123	V
Openbare orde en veiligheid	73	V
Overige verschillen	14	V
Totaal lasten:	35	V
Baten:		
Openbare orde en veiligheid	-34	N
Overige verschillen	-6	N
Totaal baten:	-40	N
Totaal verschil	-5	N

Het totale resultaat van programma 2 is in vergelijking met de begroting 5k nadelig.

In bovenstaande tabel zijn deze verschillen zichtbaar.

De belangrijkste verschillen worden hieronder tekstueel nader toegelicht.

Lasten

Bijdrage SED (€ 174.000 nadeel)

Zie onderdeel Financiën: Toelichting bijdrage SED organisatie.

Veiligheidsregio (€ 123.000 voordeel)

Het verschil komt voort uit de teruggave jaarresultaat van 2020 en 2021.

Openbare orde en veiligheid (€ 73.000 voordeel)

Vanuit de CUP-gelden 2018 - 2022 is een restantbedrag overgebleven bestemd voor aanpak van o.a. ondermijning. Hiervan wordt voor ondermijning € 40.000 meegenomen in het Overhevelingsbesluit.

Baten

Openbare orde en veiligheid (€ 34.000 nadeel)

Wegens rechtelijke uitspraak is een eerder opgelegde dwangsom terugbetaald.

Beheer openbare ruimte

Portefeuillehouder: W. Bijman

De gemeente heeft het eigendom en het beheer van de openbare ruimte. De openbare ruimte is voor iedereen toegankelijk en speelt een belangrijke rol in het publieke leven. In de openbare ruimte zijn voorzieningen aanwezig, zoals verhardingen, groen en bruggen. Het in stand houden van deze kapitaalgoederen is één van de kerntaken van de gemeente.

De gemeente streeft naar een betaalbare, veilige en duurzame openbare ruimte. De ambities zijn opgenomen in het beheerplan Kapitaalgoederen dat op 5 april 2016 is vastgesteld. Er is sprake van een minimaal beheer waarbij kwaliteitsniveau wordt gekenschetst als basis.

Naast de ambities uit het beheerplan heeft de gemeente ambities vastgelegd in het Raadsbreed akkoord 2018-2022 en het Uitvoeringsprogramma. In dit programma zijn vanuit dit akkoord in het hoofdstuk "Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen" onder andere beleidsvoornemens geformuleerd om het onderhoudsniveau van de openbare ruimte op peil te houden en deze ruimte voor inwoners en bezoekers aantrekkelijk te laten zijn. De problematiek inzake parkeren en verkeerscirculatie worden integraal benaderd.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Tevreden burgers over de leefbaarheid en het onderhoud in de buurt en in de wijk.	<p>Een verzorgde openbare ruimte conform beeldkwaliteit 'basis' voor het openbaar groen en het reinigen op verhardingen.</p> <p>In het Snouck van Loosenpark geldt een beeldkwaliteit hoog wat op een aantal onderdelen niet geheel is gerealiseerd.</p>	<p>Openbaar groen</p> <p>Het openbaar groen is conform het gestelde beeldkwaliteit onderhouden.</p> <p>Op diverse locaties is het maaibeeld aangepast (gefaseerd gemaaid) om de biodiversiteit te vergroten. Ook zijn op een aantal locaties kruidenmengsels in gezaaid om de biodiversiteit versneld te verbeteren.</p> <p>Op de locaties Kerkeland, Gerard Brandtweg en Vrijdom zijn heestervakken omgevormd naar vaste plantenvakken.</p> <p>In de Capellesloot zijn de bomen vervangen die veel wortelschade veroorzaakten aan de bestrating en de particuliere tuinen.</p> <p>Na het vaststellen van het omgevingsprogramma bomen zijn in 2022 de regels met betrekking tot</p>

		<p>het bewaren van houtopstanden in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) aangepast. De bomen zijn conform de richtlijnen geïnspecteerd en onderhouden.</p> <p>Speelvoorzieningen Naast het reguliere onderhoud zijn de speelvoorzieningen in de Kloet, het Wilhelminaplantsoen en Tuindershof gerenoveerd of ingrijpend aangepast.</p>
Openbare Verlichting: Duurzaam inrichten, beheer en onderhoud openbare verlichting.	De openbare verlichting is veilig en functioneel.	<p>De openbare verlichting in de wijken Noord en Drechterwijk zijn vervangen.</p> <p>Op de Paktuinen is er kabel reconstructie uitgevoerd.</p>
Onderhoud Wegen: Verantwoord beheren en onderhouden van de wegen.	De verharding; Rijbanen, fietspaden, voetpaden en parkeerplaatsen op het juiste onderhoudsniveau houden.	<p>In verband met groot onderhoud wegen zijn de volgende locaties in onderhoud gegaan:</p> <p>De Laars, herstraten rijbaan en voetpad met nieuwe klinkers en tegels. In de lengterichting aan een kant tevens graskeien aangebracht. Toereppel/ Goudsmidje, herstraten rijbaan en voetpad met nieuwe klinkers en tegels. Douwe Brouwersweg, herstraten rijbaan en voetpad met nieuwe klinkers en tegels. Bultpad/ Onderzeil, verweerd asfalt vervangen door gele Gralux verharding. "Cirkel" opnieuw bestraat. Voorland. Herstraten fietspad. Vissersdijk, herstraten rijbaan en voetpaden. Oude Gracht, herstraten rijbaan. Zuider-, en Noorder Bolwerk, verweerd asfalt vervangen door gele Gralux verharding. Gerard Brandweg, herstraten voetpaden. Noorder Boerenvaart, herstraten rijbaan. Oosterhavenstraat, herstraten elementenverharding.</p>

		<p>Verder is er door de gehele gemeente buiten groot onderhoud, zoals hierboven vermeld, ook klein onderhoud uitgevoerd. Bij asfalt; reparaties uitvoeren, scheuren en gaten vullen.</p> <p>Bij elementenverharding; wordt er het gehele jaar door klein onderhoud gepleegd om diverse verzakkingen bij o.a. voetpaden, rijbanen en parkeerplaatsen weg te werken.</p> <p>Tevens is er op diverse locaties belijning en markering vernieuwd.</p>
Bruggen en steigers	De objecten zijn veilig en functioneel	<p>Vervangen deel houten dekplanken Buitensteiger.</p> <p>Vervangen slijtlaag op cruise steiger Gependam.</p> <p>Vervangen 6 bruggen Gommerwijk Groot Onderhoud onderbouw Wilhelminabrug.</p> <p>Vervangen bovenzijde poort Bauwpoortsbrug</p>
Oeververdedigingen	De objecten zijn veilig en functioneel	<p>Oeververdedigingen Waterbouwkundige werken Oosterhaven (damwand tegenover Zuiderzeemuseum) en steiger Paludanushof).</p> <p>Beschoeiing vervangen bestek Noord 9 Gommerwijk.</p> <p>Vervangen keerwand pleintje Langeland.</p> <p>Vervangen beschoeiing aan de Heerenkamer en Pannewal.</p> <p>Vervangen damwand E006 (brug Oude Gracht) en E008 (Radbrug Spaans Leger).</p>
Water	Waterwegen functioneel beheren	<p>Maaien waterplanten.</p> <p>Kleinschalig baggeren.</p> <p>Verhogen waterkwaliteit van de vijvers/watergangen Snouck van Loosenpark.</p>
Voorkomen wateroverlast en waterschade.	Wateroverlast is beperkt beheert waar het optrad bij inwoners en bedrijven waardoor waterschade is voorkomen.	<p>Volgens meerjarig onderzoeksprogramma uitgevoerd. Onder de Admiraliteitsweg eis en verbeterd hemelwaterriool aangelegd, aan de Vest verbeterde drainage aangebracht en op diverse locaties is het grondwaterpeil gemeten, onder andere in Enkhuizen noord.</p>

Vergroten verkeersveiligheid en leefbaarheid	<p>Aanpassingen ten behoeve van de verkeersveiligheid.</p> <p>Aanpassingen en onderhoud bebording en markering.</p> <p>Voorlichting</p>	<p>Er is een voetpad aangelegd in de groenstrook aan de Vogelkerslaan</p> <p>Op diverse locaties is bebording en markeringen vervangen, aangepast, gereinigd en waar mogelijk ook verwijderd.</p> <p>Er is uitvoering gegeven aan de verkeersveiligheids campagne "Doortrappen". Dit programma heeft de ambitie dat ouderen zo lang mogelijk veilig blijven fietsen.</p>
Verkeersplan ook m.b.t. verkeerscirculatie integreren	Verkeersplan die een kader vormen voor de toekomst	Dit jaar is gestart met het opstellen van het herziene Parkeer- en Verkeer Ontwikkelplan dat in 2023 is vastgesteld
Gebruiksvriendelijker verkeersbeleid.	<p>Bewegwijzering</p> <p>Regenboogpad</p>	<p>Er zijn aanpassingen gedaan aan de bewegwijzering voor fietsparkeren.</p> <p>Er is een regenboog zebra pad (voetgangers oversteekplaats) gerealiseerd in het centrum van de gemeente.</p>

Met wie hebben we samengewerkt?

Binnen dit programma wordt samen gewerkt met de volgende gemeenschappelijke regelingen:

- Archeologie West-Friesland
- Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (ODNHN)
- WerkSaam Westfriesland
- Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Een nadere toelichting op deze samenwerking is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2022
Totaal lasten	4.782	5.981	5.216
Totaal baten	- 192	- 223	- 274
Saldo van baten en lasten	4.591	5.759	4.941
Toevoeging aan reserves	632	752	752
Onttrekking aan reserves	- 648	- 768	- 674
Resultaat	4.575	5.743	5.020

Toelichting op afwijkingen

Toelichting afwijkingen JR2022 t.o.v. B2022 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Kapitaallasten	16	V
Bijdrage SED	-180	N
Wegen onderhoud	116	V
Wegen/ verhardingen	100	V
Verkeersmaatregelen	38	V
Bruggen onderhoud	-21	N
Openbare verlichting	39	V
Parkeren	25	V
Waterwegen	44	V
Openbaar groen	62	V
Indexatiebudget	506	V
Overhevelingsbesluit	28	V
Overige verschillen	-7	N
Totaal lasten:	766	V
Baten:		
Baten parkeervergunning	31	V
Overige verschillen	21	V
Totaal baten:	52	V
Totaal verschil	817	V

Het totale resultaat van programma 3 is in vergelijking met de begroting 817k voordelig. In bovenstaande tabel zijn deze verschillen zichtbaar. De belangrijkste verschillen worden hieronder tekstueel nader toegelicht

Lasten

Bijdrage SED (€ 180.000 nadeel)

Zie onderdeel Financiën: Toelichting bijdrage SED organisatie.

Wegen onderhoud (€ 116.000 voordeel)

In de tweede helft van 2022 is gestopt met asfaltwerkzaamheden voor de grotere werken, aangezien de gecontracteerde aannemer niet kon voldoen aan de gestelde eisen qua asfalt-samenstelling. Hierdoor zijn onder andere de rijbaan De Star op het industrieterrein niet van een nieuwe asfalt-deklaag voorzien.

Wegen/ verhardingen: reiniging en onkruidbestrijding (€ 100.000 voordeel)

Met de uitgaven is gedurende het jaar geprobeerd om ondanks de kostenstijgingen zoveel mogelijk binnen het budget te blijven. Aan het einde van het jaar is een deel van de kostenstijgingen alsnog vergoed uit het budget indexatie/inflatie, waardoor een financieel tekort veranderde in een positief saldo.

Verkeersmaatregelen (€ 38.000 voordeel)

Door capaciteitstekort zijn bepaalde onderhoud- en schoonmaak zaken blijven liggen.

Bruggen onderhoud (€ 21.000 nadeel)

Er is meer uitgegeven aan het reinigen en klein onderhoud van de bruggen. Met name is onderhoud gepleegd aan op- en afritten en rotte houten dekplanken. Ook zijn er kapotte leuningenvervangen vanwege vernielingen/ aanrijdingen.

Openbare verlichting (€ 39.000 voordeel)

Na afloop van het jaar is gebleken dat een kwartaal te weinig in rekening is gebracht. Dit wordt in 2023 verrekend en –indien nodig- geregeld in de Najaarsnota 2023.

Parkeren (€ 25.000 voordeel)

Het begrote bedrag is structureel te hoog geraamd. Met de voorjaarsnota 2023 zal hier een correctie op komen.

Waterwegen (€ 44.000 voordeel)

Er is beperkt uitvoering gegeven om onderhoud uit te voeren aan de water doorstromings-systemen en/of het verwijderen van waterplanten.

Openbaar groen (€ 62.000 voordeel)

Met de uitgaven is gedurende het jaar geprobeerd om ondanks de kostenstijgingen zoveel mogelijk binnen het budget te blijven. Aan het einde van het jaar is een deel van de kostenstijgingen alsnog vergoed uit het budget indexatie/inflatie, waardoor een financieel tekort veranderde in een positief saldo. Er zijn minder verbeteringsklussen uitgevoerd dan gepland.

Indexatiebudget (€ 506.000 voordeel)

Van het incidentele indexatiebudget ad € 700.000 is in 2022 € 194.00 aangewend.

Implementatie overdracht wegen (€28.000 voordeel)

Dit budget is meegenomen in het overhevelingsbesluit 2022-2023.

Baten

Baten parkeervergunning (€ 31.000 voordeel)

Er zijn meer vergunningen aangevraagd en uitgegeven dan begroot.

Reserves

De mutaties in de reserves zijn toegelicht in het onderdeel Financiën - Toelichting op de balans (Reserves)

Economie

Portefeuillehouder: W. Bijman

In het coalitieakkoord 2022 – 2026 is opgenomen dat het economisch klimaat in Enkhuizen sterk, innovatief en duurzaam moet zijn. We bereiken dit onder andere door het proactief opbouwen en onderhouden van een relatienetwerk met ondernemers door middel van bedrijfsbezoeken en overleggen met ondernemersverenigingen.

Het economisch beleid is er op gericht om bedrijventerreinen aantrekkelijk te houden en de bedrijven mogelijkheden bieden om zich te blijven ontwikkelen, met name voor de grotere bedrijven zoals de zaadsector en de bedrijven op Schepenwijk, Krabbersplaat en Ketenwaal. Daarnaast ligt de focus op de horeca, het toerisme, de nautische sector en het MKB. Ook deze sectoren hebben een grote rol in de lokale economie.

In 2022 is onder andere het volgende bereikt:

- Opstellen en tekenen Convenant Werklocaties Westfriesland.
- Onderzoek naar 'Huisvesting Buitenlandse Werknemers' afgerond.
- Voortzetting Ondernemersfonds met hoger budget.
- Verbetering samenwerking tussen horeca, winkeliers en Marketing Enkhuizen.
- Afronding ondernemerspeiling, inclusief aanbevelingen voor betere dienstverlening.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Uitvoeringsprogramma: Zowel startende als bestaande ondernemers worden beter gefaciliteerd	Kennis vergroten (startende) ondernemers.	Aanbieden van trainingen via Startersloket. Verder zijn diverse projecten uitgevoerd binnen de Regionaal Economische agenda. Het ontwikkelingsbedrijf NHN begeleid ondernemers in de regio
Uitvoeringsprogramma: Er is voldoende aanbod voor vestiging van nieuwe bedrijven in de stad en regio	Stimuleren van vestiging van (nieuwe) bedrijven. Samenwerking met ondernemers aan veiligheid en kwaliteit van de bedrijventerreinen	Medewerking verlenen aan vergunningen. Regionaal monitoren we de behoefte van bedrijventerreinen
Uitvoeringsprogramma: Meerdaags bezoek wordt gestimuleerd, mede door vergroten van aanbod aan verblijfsaccommodaties	Uitbreiding van het aanbod verblijfsaccommodaties	Medewerking verleend aan vergunningen voor overige verblijfsaccommodaties zoals hotel en B&B's.
Uitvoeringsprogramma: Verbeteren van samenwerking tussen belangenpartijen en gemeente	Opbouwen en onderhouden van een relatienetwerk met ondernemers	Bedrijfsbezoeken en afstemming met ondernemersverenigingen.
Uitvoeringsprogramma: Duurzaam, sterk en innovatief toerisme en recreatie bevorderen	Enkhuizen op de kaart zetten door middels van stadspromotie	Financieel bijdragen aan Stichting Marketing Enkhuizen. Deelnemen aan de marketing van Noord-Holland Noord via Destinatie Marketing Organisatie Holland boven Amsterdam.

Indicatoren

Indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	Meest recent
Funcziemenging	%	LISA	2021: 47,8
Vestiging van bedrijven	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA	2021: 154,3

Met wie hebben we samengewerkt?

Binnen dit programma wordt samengewerkt met de volgende partijen:

- Ondernemersverenigingen zoals Ondernemers Federatie Enkhuizen.
- Andere overheden (provincie, waterschap, etc.).
- Maatschappelijke organisaties (onderwijs, etc.).
- Ketenpartners, zoals het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN) en de verbonden partijen WerkSaam, Omgevingsdienst, Recreatieschap Westfriesland.

Een nadere toelichting op de samenwerking met Verbonden partijen is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2022
Totaal lasten	2.864	3.327	3.421
Totaal baten	- 1.559	- 1.447	- 1.451
Saldo van baten en lasten	1.305	1.880	1.970
Toevoeging aan reserves	0	0	0
Onttrekking aan reserves	0	- 437	- 437
Resultaat	1.305	1.443	1.533

Toelichting op afwijkingen

Toelichting afwijkingen JR2022 t.o.v. B2022 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Kapitaallasten	3	V
Bijdrage SED	-193	N
Economische zaken	23	V
Bedrijfsterreinen	40	V
Overige verschillen	34	V
Totaal lasten:	-94	N
Baten:		
Overige verschillen	4	V
Totaal baten:	4	V
Totaal verschil	-90	N

Het totale resultaat van programma 4 is in vergelijking met de begroting 90k nadelig.

In bovenstaande tabel zijn deze verschillen zichtbaar.

De belangrijkste verschillen worden hieronder tekstueel nader toegelicht.

Lasten

Bijdrage SED (€ 193.000 nadeel)

Zie onderdeel Financiën: Toelichting bijdrage SED organisatie

Economische zaken (€ 23.000 voordeel)

In afwachting van het college uitvoeringsprogramma is er minder uitgegeven dan begroot.

Bedrijfsterreinen (€ 40.000 voordeel)

Dit betreft de incidentele budgetten voor herstructurering en locatie-onderzoek.

Beiden zijn aangedragen voor het overhevelingsbesluit.

Reserves

De mutaties in de reserves zijn toegelicht in het onderdeel Financiën - Toelichting op de balans (Reserves).

Samenleving

Portefeuillehouder: W. Hoogervorst en W. Bijman

In de gemeente Enkhuzen streven we ernaar dat iedereen meedoet. Het grootste deel van de inwoners redt zichzelf en beschikt over voldoende zelf-organiserend vermogen om tegenslagen op te vangen. Waar inwoners dit niet kunnen, biedt de gemeente ondersteuning, die gericht is op zelfredzaamheid en het behoud van regie. Verder spelen we in op initiatieven van inwoners en stimuleren we een actieve deelname aan en betrokkenheid met de samenleving. Zo wordt de kracht van inwoners van de gemeente Enkhuzen gemobiliseerd en delen we onze verantwoordelijkheid als overheid samen met onze inwoners en organisaties. De betrokkenheid en verbinding met elkaar wordt vergroot (sociale cohesie). Dit draagt bij in een samenleving waarin iedereen zich thuis voelt. Deze uitgangspunten zijn vastgesteld met de visie Sociaal Domein: 'Thuis in onze gemeente'.

Voor de jaarrekening beperken we ons tot de verantwoording van de vastgestelde doelen en werkzaamheden zoals die zijn opgenomen in de begroting. Dit betreft nieuw of aanvullend beleid voor 2022. Eerder vastgesteld beleid en reguliere werkzaamheden vallen buiten deze jaarrekening maar hebben wel plaatsgevonden.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Transformatiefonds

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Passende hulp en zorg voor een ieder die dat nodig heeft.	Door inzet van het transformatiefondsproject MCP-gezinnen (Multicomplexe problematiek, pilot) is meer inzicht ontstaan in de werkwijze van de lokale teams aangaande gezinnen met multicomplexe problematiek waarop ingezet kan worden.	Een aantal aanbevelingen is gedaan om de werkwijze van de lokale teams aangaande multicomplexe problematiek in gezinnen te verbeteren. Dit is omgezet in een implementatieplan. Dit plan wordt in 2023 geïmplementeerd.
Een sterke lokale infrastructuur met voldoende algemene voorzieningen.	We hebben in kaart gebracht wat de lokale voorzieningen zijn op het gebied van maatschappelijke ondersteuning.	Het Wmo beleidsplan is voorbereid. Een overzicht van alle algemene voorzieningen is hierin opgenomen. De raad wordt gevraagd om in 2023 hierin keuzes te maken.
Financiële beheersbaarheid van de uitgaven in het sociaal domein.	De VNG heeft een Wmo voorspelmodel ontwikkeld voor gemeenten. Het voorspelmodel geeft een meerjarig prognose van de te verwachten kosten van Wmo maatwerkvoorzieningen op basis van onder andere demografische prognoses.	Er zijn participatiesessies geweest over doorontwikkeling van het resultaatgericht werken met o.a. uitvoering en zorgaanbieders in Wmo en Jeugdhulp. Daarnaast is het regionaal beleidskader vastgesteld en zoveel als mogelijk gestaafd op de nog op te leveren hervormingsagenda jeugd.

		De lokale periodieke rapportages cliëntgebonden kosten Wmo en Jeugd zijn in 2022 verder ontwikkeld. Het Wmo voorspelmodel is toegevoegd aan de rapportages waardoor er nauwkeuriger begroot kan worden. De top 10 duurste cliënten worden geanalyseerd waardoor er sneller geïntervenieerd kan worden om tegen de laagst mogelijke kosten passende zorg te bieden. Een voorbeeld is het sneller inzetten van een expertiseteam als escalatiemodel.
Regionale inkoop van maatwerkvoorzieningen Wmo en Jeugdhulp.	In de huidige contracten is er inmiddels meer aangesloten op de te leveren zorg en het daarbij gekoppeld tarief. De raad heeft beleidsuitgangspunten vastgesteld voor de komende aanbestedingsperiode.	De ontwikkelagenda Resultaatgericht werken is verder geïmplementeerd. Het Perspectiefplan Wmo en Jeugd is doorontwikkeld. Dit betekent dat er beter gestuurd kan worden op de kosten Wmo en Jeugdhulp op cliëntniveau. Er is gestart met de voorbereidingen voor de nieuwe aanbesteding van Wmo en Jeugdhulp vanaf 2024. De evaluatie van het resultaatgericht werken is uitgevoerd. De evaluatie van het resultaatgericht werken heeft als input gediend voor de beleidsuitgangspunten voor de komende aanbesteding.

Samen leven

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Zoveel mogelijk inwoners nemen op eigen kracht deel aan sociale en maatschappelijke activiteiten en kunnen zich daarmee ontplooiën. Bijzondere aandacht is er voor vereenzaming van groepen inwoners.	Netwerkpartners kennen elkaar beter en werken samen aan maatschappelijke opgaven.	Er hebben netwerkbijeenkomsten plaatsgevonden met maatschappelijke partners op het gebied van armoedebestrijding, eenzaamheid en zorg. Er is een ontwikkelagenda opgesteld en is verder uitgewerkt in samenwerking tussen gemeente en partners. Dit heeft bijvoorbeeld geresulteerd in een ondersteunende website voor jongeren die 18 worden om ze financieel zelfredzaam te maken.

		In 2022 was er een subsidieregeling Coronanoodfonds waarmee maatschappelijke organisaties, verenigingen en instellingen op het gebied van welzijn, sport, kunst en cultuur zijn ondersteund. Deze ondersteuning bestond uit een bijdrage in het exploitatietekort over het boekjaar 2021 en/of een subsidie voor een éénmalig initiatief dan wel de mogelijkheid tot een subsidie voor innovatie en herstel.
Op lokaal niveau verbeteren van de sociale participatie en arbeidsparticipatie van vergunninghouders.	Samenwerking met maatschappelijke partners is tot uitvoer gekomen op het gebied van eenzaamheid met een plan van aanpak.	Het Plan van aanpak eenzaamheid is in 2022 uitgevoerd. De (eind) evaluatie wordt in 2023 opgesteld waarna gekeken wordt naar het vervolg.

Regie op eigen leven

Beleidsambitie	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Zelfredzame inwoners	Aan iedereen die een aanvraag heeft gedaan voor een maatwerkvoorziening is gekeken hoe we de zelfredzaamheid kunnen bevorderen.	We hebben uitvoering gegeven aan de Wet maatschappelijke ondersteuning. Vanuit de Wmo zijn mensen geholpen bij de zelfredzaamheid door het inzetten van algemene voorzieningen (zoals: algemeen maatschappelijk werk, welzijnswerk, ondersteuning door een maatje, etc.) en door het verstrekken van maatwerkvoorzieningen (zoals: huishoudelijke hulp, begeleiding, dagbesteding, een vervoersmiddel, een woningaanpassing of de Regiotaxi).
Financiële problemen worden blijvend opgelost. We willen niet dat er bij inwoners (nieuwe) schulden ontstaan of dat deze groter worden.	We hebben inwoners preventief en curatief ondersteund bij financiële vraagstukken en zetten preventieve hulpverlening in om schulden te voorkomen. Totaal hebben 89 inwoners zich aangemeld voor hulp bij financiën. Dit zijn	1. Inwoners met financiële problemen worden onder andere geholpen door de budgetcoach van de gemeente geholpen. 2. Er heeft tevens een financieel spreekuur plaatsgevonden op het Martinuscollege voor alle 3e en 4e jaar leerlingen VMBO. Zij konden hier terecht met vragen over geld.

	<p>aanmeldingen voor schuldhulpverlening en budgetcoaching.</p> <p>We zagen een stijging in aanvragen voor schuldhulpverlening en hebben daarvoor uitbreiding van de formatie ingezet wat heeft geresulteerd in geen wachtlijst.</p>	<p>3. Het inloopspreekuur van de gemeente waar mensen terecht kunnen zonder afspraak met vragen over geld is weer hervat na de Corona-periode.</p> <p>4. Er is een budgetcursus gegeven aan inwoners die meer willen leren over budgetteren.</p> <p>5. We hebben een energietoeslag ter waarde van € 1.300,00 toegekend aan inwoners met een laag inkomen.</p> <p>6. In 2022 hebben we een Geldkrant gemaakt die informatie biedt aan alle inwoners over besparen en waar hulp gevonden kan worden bij financiële problemen. De Geldkrant is begin 2023 uitgegeven.</p>
<p>Het voorkomen en bestrijden van eenzaamheid en verwaarlozing. Het versterken van cohesie. Lokaal, omgeving Oranjestraat.</p>	<p>In 2018 is de Pilot 'Straat aan zet' (ook wel: Oranjekeet) gestart. Deze is in 2022 geëvalueerd. Hieruit blijkt dat professionals, omwonenden én bewoners een toegenomen sociale cohesie, -controle en verbeterde woon- en leefomgeving bemerken. Dit waren de hoofddoelstellingen van de pilot, waardoor de pilot kan worden beschouwd als succesvol.</p>	<p>Het project 'Straat aan zet' is verlengd tot en met 31 december 2027.</p>

Kansen voor iedereen

Beleidsambitie	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
<p>Geen huiselijke geweld en kindermishandeling</p>	<p>De Uitvoeringsagenda 2021-2023 'Geweld hoort nergens thuis' is in augustus 2021 door de gemeenteraad vastgesteld.</p>	<p>In 2022 is bij het stadsteam een analyse afgenomen; deze heeft in beeld gebracht wat goed gaat en wat nog aandacht verdient op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling. Op basis van deze analyse wordt een plan van aanpak opgesteld voor 2023.</p>
<p>Voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden</p>	<p>Samen met scholen is een plan gemaakt voor het bestrijden van ontwikkelingsachterstanden bij</p>	<p>De middelen in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) zijn regionaal ingezet op het voortgezet</p>

	<p>kinderen en jongeren als gevolg van Corona (NPO-middelen).</p>	<p>onderwijs. Hiermee is ingezet op uitbreiding van het jongerenwerk, schoolmaatschappelijk werk en GGZ expertise in het voorgezet onderwijs.</p> <p>Er is extra inzet geweest van taalklassen voor de opvang van vluchtelingen. De pilot buurtmoeder is gestart om niet-Nederlandse ouders extra te ondersteunen.</p> <p>Via de maatschappelijke organisaties diverse activiteiten aangeboden die specifiek gericht zijn op het voorkomen van onderwijsachterstanden, zoals de projecten Samenvoorlezen en Voorleespret.</p> <p>Via de vroeg- en voorschoolse educatie zijn extra projecten ingezet om taalachterstanden bij jonge kinderen in een vroeg stadium te voorkomen. Het consultatiebureau werkt hierin ook mee.</p>
<p>Statushouders benutten hun talenten in zowel werk als in de sociale activiteiten.</p>	<p>Alle inburgeringsvoorzieningen in het kader van de nieuwe Wet Inburgering zijn gereed. Het Regionaal Inburgeringsteam (RIT) van WerkSaam is in werking getreden en de inburgeringsconsulenten van de gemeente werken samen met WerkSaam aan de inburgering en het lokaal participeren van de inburgeraar.</p>	<p>Inburgeringsplichtige statushouders volgen een passende leerroute om in te burgeren. Dit betreft een route waarin taalverwerving, participatie en oriëntatie op arbeid op elkaar afgestemd zijn.</p>
<p>Laaggeletterdheid wordt zoveel mogelijk voorkomen.</p>	<p>Het voorkomen van laaggeletterdheid is langdurig traject. Het blijkt lastig te zijn om inwoners, die Nederlands als moedertaal (NT1) hebben, te bereiken. Ook is geconstateerd dat het niet een kwestie is van herkennen van laaggeletterdheid en dan de laaggeletterde doorverwijzen. Tussen het herkennen laaggeletterdheid door</p>	<p>Laaggeletterdheid richt zich op volwassenen. In 2022 is extra inzet gepleegd op basis van het regionale beleidskader die is vastgesteld in de raad in 2021. Het aanbod basisvaardigheden voor volwassenen in de regio is in beeld en beschikbaar voor alle aanbieders. De aanbieders werken met een cliëntvolgsysteem en kunnen</p>

	instanties en het daadwerkelijk erkennen van de laaggeletterde dat ze hulp willen, gaat veel tijd zitten. Er is veel schaamte en ontkenning mee gemoeid. De cijfers van laaggeletterdheid zien we ook nog niet afnemen helaas.	inwoners met een vraag op het gebied van basisvaardigheden een passend aanbod doen. Via de Westfriesland Academy zijn de workshops Herkennen en Doorverwijzen aangeboden. Er worden activiteiten aangeboden die gericht zijn op digitale vaardigheden, zoals klik- en tikcursussen en oefenen.nl. Via Welwonen is er een Taalcafé voor iedereen die beter Nederlands wil leren spreken.
--	--	---

Indicatoren

Verplichte indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	Meest recent
Banen	Aantal per 1.000 inwoners 15-74 jaar	LISA	2021: 577,8
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	2020: 1
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	2020: 6
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	2020: 68,5
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	2020: 3
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners 18jr en ouder	CBS	2021: 281,5
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners 15-65 jaar	CBS	2020: 335,7
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren t/m 18 jaar	CBS	2020: 12,4
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren t/m 18 jaar	CBS	2020: 1,1
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	2020: -
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD	2020: 770
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	2021: 0
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	2021: 17
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO	2021:-
Niet sporters	%	RIVM	2020: 52,8

Met wie hebben we samengewerkt?

Binnen dit programma wordt samengewerkt met de volgende partijen:

- Gemeenschappelijke regeling WerkSaam Westfriesland
- Gemeenschappelijke regeling GGD Hollands noorden.

Een nadere toelichting op de samenwerking met Verbonden partijen is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2022
Totaal lasten	31.131	38.290	37.274
Totaal baten	- 6.658	- 8.247	- 10.532
Saldo van baten en lasten	24.473	30.043	26.742
Toevoeging aan reserves	13	13	13
Onttrekking aan reserves	- 239	- 304	- 253
Resultaat	24.247	29.752	26.502

Toelichting op afwijkingen

Toelichting afwijkingen JR2022 t.o.v. B2022 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Kapitaallasten		9 V
Bijdrage SED		-157 N
Overhevelingen		556 V
Belastingen onderwijshuisvesting		-58 N
OAB gelden		39 V
NPO gelden		93 V
Leerlingenvervoer		25 V
SPUK sportakkoord		-22 N
Spuk IJZ		-58 N

Erfgoedbeleid	21 V
OVH Speelreinen	93 V
Spuk inburgering	82 V
Gehandicaptenvervoer	27 V
Inhuur ombuiging	63 V
TOZO	60 V
BUIG	717 V
Participatie bijdrage WSW	63 V
Participatie bijdrage reïntegratie	-119 N
Schuldhelpverlening	22 V
Basiscapaciteit Jeugdhulp	-108 N
Beschermd Wonen	102 V
Veilig Thuis	22 V
Clientgebonden	31 V
Oekraïne	-841 N
Subsidie	267 V
Overige verschillen	88 V
Totaal lasten:	1017 V
Baten:	
OAB middelen	-39 N
NPO middelen	-93 N
Spuk sportakkoord	22 V
Spuk IJZ	58 V
Spuk inburgering	-82 N
BUIG	-345 N
TOZO	-60 N
Beschermd Wonen	46 V
Oekraïne	2762 V
	0 V
Overige verschillen	15 V
Totaal baten:	2.284 V
Totaal verschil	3.301 V

Het totale resultaat van programma 5 is in vergelijking met de begroting 3.301k voordelig. In bovenstaande tabel zijn deze verschillen zichtbaar. De belangrijkste verschillen worden hieronder tekstueel nader toegelicht.

Lasten

Bijdrage SED (€ 157.000 nadeel)

Zie onderdeel Financiën: Toelichting bijdrage SED organisatie

Overhevelingen (€ 556.000 voordeel)

Bestaat uit:

Coronagelden	78.000
Inburgering	11.000
Aanbesteding Jeugd en WMO	25.000
Praktijkondersteuner	11.000
Jeugdhulpbeschikbaarheidswijzer	20.000
Cups	20.000
Energietoeslag	295.000
Wachttijden spec. Jeugdzorg	13.000
Flosbeugel	83.000

Belastingen onderwijshuisvesting (€ -58.000 nadeel)

De onroerendezaakbelasting voor de scholen is hoger dan vorig jaar. De hogere belasting is ook een voordeel voor de gemeente. De onroerendezaakbelasting wordt verantwoord onder het programma Algemene dekkingsmiddelen

OAB gelden (€ 39.000 voordeel)

Voor het bestrijden van onderwijsachterstanden ontvangt de gemeente een specifieke uitkering voor een periode van vier jaar. De fluctuatie in uitgaven wordt, via de balans, ten gunste of laste van deze uitkering gebracht.

NPO gelden (€ 93.000 voordeel)

Niet het gehele bedrag wat beschikbaar is gesteld vanuit het Nationaal Programma Onderwijs is in 2022 uitgegeven. Het niet uitgegeven deel kan in 2023 nog uitgegeven worden. Zie ook de baten.

Leerlingenvervoer (€ 25.000 voordeel)

Het leerlingenvervoer is een open einde regeling. Voor 2022 is een lichte daling van het aantal leerlingen naar de verder weggelegen scholen te zien. De facturatie van de vervoerder is gebaseerd op de NEA-index 2022. Dat betekent dat de kostenstijging van bv. brandstof in 2022 niet zijn opgenomen in de facturatie. Deze stijging wordt verwerkt in de NEA-index 2023.

SPUK sportakkoord (€ -22.000 nadeel)

Er is meer uitgegeven aan kosten ten laste van de specifieke uitkering Sportakkoord dan begroot. Hier staan ook hogere baten tegenover.

Spuk IJZ (€ -58.000 nadeel)

Voor het exploitatietekort van het zwembad als gevolg van hogere energielasten is een Rijksuitkering ontvangen (zie ook baten).

Erfgoedbeleid (€ 21.000 voordeel)

Het opstellen van het erfgoedbeleid bleek goedkoper dan verwacht.

Spuk inburgering (€ 82.000 voordeel)

Deze SPUK is om de inburgeringsvoorzieningen (o.a. taallessen) te betalen van inburgeraars die onder de nieuwe inburgeringswet (WI2021) vallen. Deze voorzieningen zijn ingekocht bij verschillende partijen. In 2022 waren er echter nog weinig inburgeraars die conform de nieuwe

inburgeringswet gebruik moeten maken van deze voorzieningen. Dit omdat de instroom van deze groep pas medio 2022 op gang kwam. Voor die tijd waren het veelal inburgeraars die onder de oude wetgeving (WI2013) vallen en zelf verantwoordelijk zijn voor hun inburgeringskosten. De kosten worden dus gemaakt in 2023.

Gehandicaptenvervoer (€ 27.000 voordeel)

De te betalen post is lager uitgevallen

Inhuur ombuiging (€ 63.000 voordeel)

De projectleider is niet het gehele jaar ingehuurd.

TOZO (€ 60.000 voordeel)

De Tozo is per 1 oktober 2021 gestopt. Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld voor de Tozo 2021. De inkomsten dekken 1 op 1 de kosten.

BUIG (€ 717.000 voordeel)

Er wordt voor de begroting uitgegaan van de vastgestelde begroting van WerkSaam. Gezien het goed gaat met de economie zijn er minder bijstandsuitkeringen verstrekt dan verwacht en is er een voordeel op de BUIG. De begroting is niet bijgesteld naar aanleiding van de najaarsnota. Hierdoor is het verschil tussen de begroting en de werkelijke kosten groter.

Participatie bijdrage WSW ((€ 63.000 voordeel)

Het begrote bedrag wordt opgesteld naar aankleding van de begroting van WerkSaam. De werkelijke middelen worden na het opstellen van de begroting kenbaar middels de circulaire en vallen voordelig uit.

Participatie bijdrage re-integratie (€ -88.000 nadeel)

Het begrote bedrag wordt opgesteld naar aanleiding van de begroting van WerkSaam. De werkelijke middelen worden na het opstellen van de begroting kenbaar middels de circulaire en zijn hoger dan begroot.

Schuldhelpverlening (€ 22.000 voordeel)

Er zijn minder aanvragen voor schuldhelpverlening geweest dan (landelijk) voorspeld. Daarnaast zijn de kosten voor de Geldkrant en website voor jongeren die 18 worden pas begin 2023 gemaakt.

Basicapaciteit Jeugdhulp (€ 108.000 nadeel)

De afrekening basicapaciteit is opgenomen in het addendum bij de contractverleningen met Horizon (nu lhub). Hier is in de begroting geen rekening mee gehouden. Dit bedrag betreft de afrekening over 2021 en een voorschot over 2022. Definitieve afrekening over 2022 vindt plaats in het 2de kwartaal 2023.

Beschermd Wonen (€ 102.000 voordeel)

Er zijn veel minder WvGGZ meldingen dan begroot (regionaal is deze trend zichtbaar). Als in 2023 wederom minder meldingen zijn, zal het budget naar beneden worden bijgesteld. Door late besluitvorming is De Baanbreker gecompenseerd, in fases is gekeken op welke wijze waardoor de laatste periode minder is gecompenseerd dan begroot. Daarnaast zijn kosten voor de MO/BW, waaronder de projectleider betaald uit de regionale middelen. Lokaal is

hierdoor weinig tot geen budget nodig. In de najaarsnota zal dit budget naar beneden worden bijgesteld.

Veilig Thuis (€ 22.000 voordeel)

In 2022 is minder gebruik gemaakt van de diensten van VT dan begroot voor 2022.

Cliëntgebonden (€ 31.000 voordeel)

De Wmo en de Jeugdzorg zijn open einde regelingen. Sturing op budget kan niet.

Oekraïne (€ -841.000 nadeel)

In het convenant dd 29 juni 2022 tussen de SED-gemeenten is overeengekomen dat alle kosten en baten mbt opvang ontheemden Oekraïne onder de drie gemeenten verdeeld worden volgens het 1/3 principe.

De bekostigingsregeling vanuit het Rijk is gedurende 2022 meermalen gewijzigd. In combinatie met de grote instroom ontheemden is het begroten van de kosten en de baten aan onzekerheden onderhevig.

De baten betreffen een voorschot vanuit het Rijk waarvan de vaststelling in 2023 geschiedt. De opvang van ontheemden Oekraïners loopt door in 2023. Het is nog niet inzichtelijk welke aanvullende kosten bekostigd moeten worden. Denk aan kosten in het sociaal domein en de uiteindelijke afbouw van de getroffen woonvoorzieningen. Vanuit de stuurgroep Oekraïne wordt voorgesteld het positieve resultaat in een bestemmingsreserve te plaatsen (zie ook baten).

Subsidie (€ 267.000 voordeel)

Het restant wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere uitgaven op kunst en cultuur, WMO en sportbevordering.

Baten

OAB middelen (€ -39.000 nadeel)

De hogere uitgaven worden via de balans gedekt uit de totale OAB-vergoeding voor de lopende vierjarenperiode.

NPO middelen (€ -93.000 nadeel)

Dit betreft het niet uitgegeven deel van de ontvangen NPO middelen. Dit kan in 2023 worden uitgegeven.

Spuk sportakkoord (€ 22.000 voordeel)

De uitkering SPUK sportakkoord was hoger dan begroot.

Spuk IJZ (€ 58.000 voordeel)

Voor dekking van de exploitatietekorten als gevolg van hogere energielasten die zijn geleden door ijsbanen en zwembaden hebben we van het Rijk een uitkering gekregen.

Spuk inburgering (€ -82.000 nadeel)

Zie lasten

BUIG (€ -345.000 nadeel)

Er wordt voor de begroting uitgegaan van de vastgestelde begroting van WerkSaam. De BUIG is gedurende het jaar door het Rijk naar beneden bijgesteld.

TOZO (€ -60.000 nadeel)

De Tozo is per 1 oktober 2021 gestopt. Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld voor de Tozo 2021. De kosten worden 1 op 1 gedekt door de inkomsten vanuit het Rijk.

Beschermd Wonen (€ 46.000 voordeel)

Voor- en nadelen op de budgetten MO/BW worden verrekend met de daarvoor ingestelde bestemmingsreserve. Het saldo van de bestemmingsreserve wordt afgebouwd naar een omvang van 5 procent van de totale inkomsten in 2022. Op 1 januari 2022 bedroeg de reserve € 1,3 miljoen. Dit was na uitbetaling aan de regiogemeenten om de hoogte van de reserve eind 2021 terug te brengen naar 10 %. Bij de jaarrekening 2022 wordt het saldo van de reserve teruggebracht naar 5 % van het regionale budget. Na toevoeging van het verwachte resultaat over 2022 is er in totaal € 2,9 miljoen onder de gemeenten verdeeld.

Vanaf 2022 blijft de hoogte van de reserve op maximaal 5 % van de totale inkomsten. Het verschil tussen de werkelijke stand en die 5% van de inkomsten wordt jaarlijks naar rato van inwoneraantal verdeeld over de gemeenten.

Oekraïne (€ 2.762.000 voordeel)

Zie de toelichting bij de lasten.

Reserves

De mutaties in de reserves zijn toegelicht in het onderdeel Financiën - Toelichting op de balans (Reserves)

Milieu

Portefeuillehouder: J. Franx en W. Bijman

Dit programma omvat de taakvelden:

- Afval
- Klimaat en Duurzaamheid
- Milieubeheer
- Riolering
- Begraafplaatsen

In het Raadsbrede Akkoord is opgenomen dat duurzaamheid de kern van het gemeentelijk beleid dient te zijn. Uitgangspunt is verder dat de klimaattaken van het Rijk leidend zijn bij de uitvoering van ons duurzaamheidsbeleid.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

De afvalmarkt is in 2022, net zoals in voorgaande jaren, sterk in beweging geweest. We zien landelijk weer een afname in huishoudelijk afval omdat mensen weer meer op kantoor werken, hebben recyclers besloten om de recycling van drankkartonnen tijdig te staken omdat de energie hoog zijn opgelopen en is papierprijs is weer gestegen. Met het vaststellen van het Afvalbeleidsplan heeft de raad gekozen om het restafval en PMD in het grootste deel van de binnenstad ondergronds te brengen en gft/e cocons te plaatsen. Samen met HVC is gewerkt aan de uitwerking van het inrichtingsplan. Daarnaast is circulaire economie doorlopend onder de aandacht gebracht bij de inkopers en neemt Enkhuizen deel aan het uitvoeringsprogramma circulaire economie van Duurzaam WF.

Afval en Circulaire economie

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Uitvoeringsprogramma: Optimale afvalinzameling	Inrichtingsplan is gereed	Uitwerking van het inrichtingsplan voor het ondergronds plaatsen van het restafval en het plaatsen van gft/e cocons.
Uitvoeringsprogramma: Duurzame economie van grondstoffen.	Bijgedragen aan optimaal gebruik van grondstoffen	Circulaire en duurzame economie onder de aandacht gebracht bij inkopers. Eveneens neemt Enkhuizen deel aan het circulaire uitvoeringsprogramma van duurzaam WF waarin projecten worden ondernomen met bedrijven en inwoners.

Klimaat en Duurzaamheid

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Uitvoeringsprogramma: Vormgeven aan de energietransitie SED	Een concept regionaal beleidskader voor zon- en wind energie op land.	Stakeholders zijn betrokken bij het verder invullen van de zoekgebieden. Hiervoor zijn regionale beleidskaders voor zon- en wind energie op land opgesteld
	Het duurzaam ondernemers loket is opgericht. Daarnaast heeft het Duurzaam Bouwloket 1.150 inwoners geholpen bij het verduurzamen van de woning.	Inwoners en ondernemers zijn van informatie voorzien over de mogelijkheden van verduurzamen.
	De energierekening van kwetsbare huishoudens beter betaalbaar houden. Er zijn 1.145 huishoudens geholpen met gratis energiebesparende maatregelen.	Voor de landelijke Regeling Reductie Energiegebruik Woningen is een aanpak opgesteld en uitgevoerd om kleine verduurzamingsmaatregelen uit te kunnen voeren aan de woningen voor de kwetsbare huishoudens. Ongeveer 80 energiecoaches zijn hiervoor van deur tot deur gegaan.
	Huurders en eigenaar-bewoners met maatwerkadvies helpen bij het verduurzamen.	Energiecoaches bezoeken sinds 2022 zowel huurders als eigenaar-bewoners om te adviseren rondom energiebesparing en verduurzamingsmaatregelen
	De SED pilot (Buurtwarmte Enkhuisen) voor het opstellen van het eerste wijkuitvoeringsplan heeft de landelijke PAW subsidie en een provinciale subsidie verkregen. Er is een start gemaakt met het wijkuitvoeringsplan. De bewoners uit de wijk hebben zich inmiddels georganiseerd in een coöperatie.	De subsidies zijn aangevraagd. Met de bewonersparticipatie is intensief contact gehouden en wordt regulier overlegd om het wijkuitvoeringsplan op te stellen
	De aanpak voor de gemeentelijke wijkaanpak is geactualiseerd.	Met de ambtelijke stakeholders is de wijkaanpak opnieuw bekeken om voor 2023 tot een start van de vervolgwijken te komen
	Een plan om het gemeentelijke vastgoed te verduurzamen	Het eerder opgestelde plan voor het in kaart brengen van de verduurzaming van het vastgoed is bijgesteld naar de in 2022 vastgestelde landelijke leidraad.
	Er zijn 15 leningen verstrekt. Hiermee is voor € 200.000 aan	Uitvoering geven aan de verordening 'Toekomst bestendig

	verduurzamingsmaatregelen uitgevoerd.	wonen Enkhuizen' (lening voor verduurzaming van de woning).
--	---------------------------------------	---

Klimaatadaptatie

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Vorbereiding op de consequenties van de klimaatverandering. Voldoen aan doelstellingen Nationaal Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie	We hebben stappen gezet om het klimaatadaptief inrichten en handelen te borgen in de lijnorganisatie. Dit is nodig om de ambitie voor klimaatadaptie in 2050 te behalen.	De acties uit de uitvoeringsagenda voor 2022 zijn opgepakt. Eén van de belangrijkste resultaten is de realisatie van een regionaal inspiratieboek klimaatadaptatie en biodiversiteit openbare ruimte.

Milieubeheer

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Voorkomen onaanvaardbare milieurisico's	De gecontroleerde bedrijven voldoen aan de milieuregels.	Uitvoering gegeven aan de VTH-milieustrategie Goed opdrachtgeverschap OD NHN

Riolering

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Voldoen aan zorgplichten op het gebied van stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater.	Doelmatig beheer en onderhoud om zo risicogestuurd te kunnen werken. Opstellen van actueel rioleringsplan	Doelmatig beheer uitgevoerd volgens het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) Actualiseren van nieuw Programma Stedelijk Water en Riolering (PSWR).

Begraafplaatsen

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
De begraafplaatsen, op het vastgestelde kwaliteitsniveau brengen en houden.	De begraafplaats is op het afgesproken kwaliteitsniveau gebracht en onderhouden.	Regulier onderhoud

Indicatoren

Verplichte indicatoren

	Eenheid	Bron	Meest recent
Omvang huishoudelijk afval	Kg/inwoner	CBS	2020: 197
Hernieuwbare electriciteit	%	RWS	2020: 10,1

Met wie hebben we samengewerkt?

Binnen dit programma wordt samengewerkt met de volgende gemeenschappelijke regelingen:

- Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)
- Afvalbeheer Westfriesland (ABWF) (voorheen CAW)

Een nadere toelichting op deze samenwerking is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2022
Totaal lasten	4.535	5.032	5.194
Totaal baten	- 5.431	- 5.451	- 5.869
Saldo van baten en lasten	- 896	- 419	- 675
Toevoeging aan reserves	0	0	245
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Resultaat	- 896	- 419	- 430

Toelichting op afwijkingen

Toelichting afwijkingen JR2022 t.o.v. B2022 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Kapitaallasten		34 V
Bijdrage SED		-139 N
Riolering		-247 N
Afvalinzameling		152 V
Milieubeheer		-37 N
Klimaat en duurzaamheid		100 V
Ruimtelijke klimaatadaptatie		32 V
Begraafplaats		-76 N
Overige verschillen		20 V
Totaal lasten:		-161 N
Baten:		
Riolering		80 V
Afvalinzameling		73 V
Milieubeheer		42 V

Klimaat en duurzaamheid	145 V
Begraafplaats	86 V
Overige verschillen	-8 N
Totaal baten:	418 V
Totaal verschil	256 V

Het totale resultaat van programma 6 is in vergelijking met de begroting 256k voordelig. In bovenstaande tabel zijn deze verschillen zichtbaar. De belangrijkste verschillen worden hieronder tekstueel nader toegelicht.

Lasten

Kapitaallasten (€ 34.000 voordeel)

De kapitaallasten bij de riolering zijn lager omdat investeringen later uitgevoerd worden dan gepland.

Bijdrage SED (€ 139.000 nadeel)

Zie onderdeel Financiën: Toelichting bijdrage SED organisatie

Riolering (€ 247.000 nadeel)

In verband met opstellen van het Programma Stedelijk Water en Riolering is extra inhuur noodzakelijk gebleken door een personeelstekort. Er is besloten deze werkzaamheden uit te besteden. Ook zijn er extra onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd onder andere diverse rioolreparaties.

Afvalinzameling (€ 152.000 voordeel)

In 2022 is een teruggave uit de eindafrekening 2021 HVC geboekt van € 74.000. Daarnaast zijn er minder kosten gemaakt voor going concern afvalbeheer ad € 78.000, omdat werd gewerkt aan nieuw afvalbeleid. Daarnaast zijn de kosten en inkomsten op deze post mede afhankelijk van fluctuerende marktprijzen en vergoedingen van Nedvang.

Milieubeheer: herstellen deklaag De Bult (€ 44.000 nadeel)

In 2020 werd bekend dat de deklaag (bovenste bodemlaag) ter plaatse van de voormalige stortplaats Oosterdijk hersteld moest worden. Deze werkzaamheden zijn in 2022 succesvol afgerond. Voor de kosten is subsidie aangevraagd en € 42.000 ontvangen. Zie ook baten.

Klimaat en duurzaamheid (€ 100.000 voordeel)

Het restant wordt veroorzaakt door de middelen van het Rijk voor de uitvoering van het klimaatakkoord (meicirculaire: € 177.000). Deze zijn bedoeld voor versterken van de organisatie voor de klimaatopgave. Hiervoor is een vacature procedure gestart. De middelen zijn wel geraamd maar niet benut.

Ruimtelijke klimaatadaptatie (€ 32.000 voordeel)

Dit betreft een restant incidenteel budget wat is aangedragen voor het overhevelingsbesluit.

Begraafplaats (€ 76.000 nadeel)

In 2022 is er een toename van het aantal begrafenissen en asbestemmingen. Hierdoor is de storting in de voorziening vooruitbetaald onderhoud graven hoger (zie ook toelichting bij de inkomsten).

Baten

Riolering (€ 80.000 voordeel)

De tarieven worden jaarlijks vastgesteld op basis van de op dat moment bekende gegevens. Uit een controle op het bestand is gebleken dat een aantal percelen die wel zijn aangesloten op de riolering, nog niet werden betrokken in de rioolheffing.

Afvalinzameling (€ 73.000 voordeel)

In 2022 is een hogere vergoeding voor ingezameld verpakkingsmateriaal ontvangen.

Milieubeheer: subsidie herstellen deklaag De Bult (€ 42.000 voordeel)

Voor de kosten van herstel van de deklaag De Bult is subsidie aangevraagd en € 42.000 ontvangen.

Klimaat en duurzaamheid (€ 145.000 voordeel)

De inkomsten zijn van niet geraamde inkomsten. De verkregen middelen voor de Regeling Reductie Energiegebruik Woningen zijn wel benut. De verkregen middelen van de provincie NH betreft de subsidie voor het project Buurtwarmte Enkhuizen en de subsidie voor de in 2021 uitgevoerde activiteiten uit het Regionale energiebesparingsprogramma particulier bestaande bouw 2018-2022 (WF). Hiervoor zijn o.a. de duurzame huizenroute, de isolatiecampagne voor de jaren 60/70 woningen en het energieloket uitgevoerd.

Begraafplaats (€ 86.000 voordeel)

Door een toename van het aantal begrafenissen en asbestemmingen zijn de opbrengsten bij de begraafplaats hoger. Een deel van deze hogere opbrengst is vooruitbetaald onderhoud graven en wordt gestort in de voorziening vooruitbetaald onderhoud graven (zie toelichting bij de uitgaven).

Reserves

De mutaties in de reserves zijn toegelicht in het onderdeel Financiën - Toelichting op de balans (Reserves)

Volkshuisvesting en ruimtelijke ontwikkeling

Portefeuillehouder: J. Franx

Met het programma voor deze beleidsvelden beoogt de gemeente Enkhuzen een evenwichtig en duurzaam kader te geven voor de inrichting en het gebruik van de ruimte.

Voor de huidige en toekomstige inwoners zal naar verwachting het geactualiseerde beleid leiden tot een uitkomst waarbij het aantal woningen en de gewenste kwaliteit passend is en aansluit bij hun behoefte. Hierbij is speciale aandacht voor kwetsbare groepen.

In het Raadsbrede Akkoord zijn onderwerpen benoemd waarvoor in de periode 2018-2021 initiatieven van het college worden verwacht. Hiermee komen we, in samenwerking met de regio, tot een toekomstbestendige woningvoorraad die aansluit op de behoefte. Hiermee wordt tevens voorzien in voldoende betaalbare huisvesting voor jongeren (zowel huur als koop).

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat gaan we ervoor doen?
Toekomstbestendige woningvoorraad tot stand brengen	Vorbereiding van woningbouwprojecten die zorgen voor een evenwichtige woningvoorraad op de lange termijn van en voor woningzoekenden in de gemeente.	We hebben een planologische procedure doorlopen voor het uitleggebied Gommerwijk west-west die aansluit op de actuele en toekomstige woningbehoefte We hebben voorbereidingen getroffen voor ontwikkeling van het binnenstedelijke project Hoogstraat-Zilverstraat We doen onderzoek naar de haalbaarheid Westeinde zuid voor ontwikkeling van flexwoningen.
Een evenwichtige en duurzame ruimtelijke ontwikkeling van Enkhuzen	Vorbereiding ontwikkeling Zilver- en Hoogstraat Gommerwijk west-west	Het plan voor de herontwikkeling van de zone Zilver- en Hoogstraat is middels een aanbestedingsprocedure in het najaar van 2022 gegund. We werken in 2023 verder aan een ontwikkelovereenkomst en de verdere planuitwerking Op 21 juni 2022 is het uitwerkingsbestemmingsplan en het bijbehorende exploitatieplan vastgesteld. We verwachten het bouwrijp maken in 2023 te starten. Het streven is dat in 2024 het vergunningstraject kan beginnen voor de bouw van de woningen.

	<p>Westeinde Zuid</p> <p>Herontwikkeling Snouck van Loosenziekenhuis</p>	<p>We werken met gemeente Stede Broec aan een ambitiesdocument voor hele gebied Florapark-Westeinde zuid.</p> <p>Het ambitiesdocument gaat onderdeel uitmaken van de intentieovereenkomst.</p> <p>We verwachten in 2023 het ambitiesdocument ter vaststelling aan te bieden aan de raad.</p> <p>De raad heeft in december 2022 een besluit genomen met betrekking tot het gebruik van deelauto's in dit plangebied. Het plan voor herontwikkeling wordt in 2023 verder uitgewerkt</p>
Vaststellen omgevingsvisie	Vorbereidingen van de Europese aanbesteding zijn gestart.	<p>In 2023 gaan we een begin maken met het opstellen een gezamenlijke omgevingsvisie voor de drie SED-gemeenten.</p> <p>Daaropvolgend (vanaf 2025) kunnen we gaan werken aan gemeentebrede omgevingsplannen.</p>
Implementatie Omgevingswet	Vorbereidingen voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet gaan door. De inwerkingtredingsdatum is naar verwachting 1 januari 2024	<p>We hebben onze medewerkers opgeleid. In 2023 e.v. volgen verdiepende opleidingen. We hebben de nieuwe VTH applicatie RX.Mission in gebruik genomen.</p> <p>We hebben voor de raad een themabijeenkomst georganiseerd.</p> <p>We hebben een succesvolle marktconsultatie gehouden voor de aanbesteding van de omgevingsvisie en het omgevingsplan.</p> <p>We werken al volgens het principe van de Omgevingswet door bijvoorbeeld omgevingstafels te organiseren zoals wij dat gedaan hebben bij de gebiedsontwikkeling van Florapark –Westeinde zuid.</p>

Indicatoren

Verplichte indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	Meest recent
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	2022: 269
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	2021: 0,7
Demografische druk	%	CBS	2022: 76,1
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	2022: 802
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	2022: 882

Met wie hebben we samengewerkt?

Binnen dit programma wordt samengewerkt met de volgende gemeenschappelijke regeling:

- Archeologie Westfriese Gemeenten (AWF)

Een nadere toelichting op deze samenwerking is opgenomen in de paragraaf Verbonden Partijen.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2022
Totaal lasten	1.659	2.622	1.578
Totaal baten	- 491	- 372	- 352
Saldo van baten en lasten	1.168	2.250	1.226
Toevoeging aan reserves	0	0	0
Onttrekking aan reserves	- 7	- 21	- 11
Resultaat	1.161	2.229	1.215

Toelichting op afwijkingen

Toelichting afwijkingen JR2021 t.o.v. B2021 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Kapitaallasten	42	V
Bijdrage SED	240	V
Omgevingswet	646	V
Flexwoningen	75	V
VTH beleid	21	V
Overige verschillen	21	V
Totaal lasten:	1.044	V
Baten:		
Overige verschillen	-20	N
Totaal baten:	-20	N
Totaal verschil	1.024	V

Het totale resultaat van programma 7 is in vergelijking met de begroting 1.024k voordelig. In bovenstaande tabel zijn deze verschillen zichtbaar.

De belangrijkste verschillen worden hieronder tekstueel nader toegelicht.

Lasten

Kapitaallasten (€ 42.000 voordeel)

In 2022 zijn er nog geen rentekosten voor Gommerwijk West-West

Bijdrage SED (€ 240.000 voordeel)

Zie onderdeel Financiën: Toelichting bijdrage SED organisatie.

Omgevingswet (€ 646.000 voordeel)

Dit betreft een incidenteel budget wat is aangedragen voor het overhevelingsbesluit.

Flexwoningen (€ 75.000 voordeel)

Dit betreft een incidenteel budget wat is aangedragen voor het overhevelingsbesluit.

VTH beleid (€ 21.000 voordeel)

Dit betreft een incidenteel budget wat is aangedragen voor het overhevelingsbesluit.

BatenOverige verschillen (€ 20.000 nadeel)

Minder leges Omgevingsvergunningen ad € 8.000 en minder plankosten doorberekend aan derden ad € 12.000.

Reserves

De mutaties in de reserves zijn toegelicht in het onderdeel Financiën - Toelichting op de balans (Reserves).

Algemene dekkingsmiddelen

Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Algemene dekkingsmiddelen	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022
Lokale heffingen	5.199	5.139	5.136
Algemene uitkering	35.803	40.776	41.451
Dividend en obligaties	472	504	502
Nutsbedrijven	55	55	53
Financiering	0	0	-5
Overige baten	6	126	234
Lasten onvoorzien uitgaven	-25	-25	0
Totaal	41.510	46.575	47.371

Lokale heffingen

Lokale heffingen bestaan uit gebonden en niet gebonden heffingen. Gebonden heffingen zijn bijvoorbeeld afvalstoffenheffing en rioolheffing en zijn niet vrij aanwendbaar. Zij worden verantwoord op het taakveld waar ook de kosten worden gemaakt. Een niet gebonden heffing is de Onroerende Zaak Belasting (OZB). Deze belasting is dus vrij aanwendbaar. In de paragraaf lokale heffingen staat een nadere specificatie en toelichting op deze belastingen en het gevoerde beleid.

Algemene uitkering

In de primaire begroting 2022 is uitgegaan van een algemene uitkering van € 35.803.000. Bij de voorjaarsnota 2022 en de Najaarsnota 2022 is de raming op basis van diverse circulaire's bijgesteld naar € 40.776.000.

Het bedrag dat in 2022 als algemene uitkering is ontvangen bedraagt € 41.451.000. De overschrijding ad € 675.000 wordt verklaard door mutaties in de Decemercirculaire 2022 (een plus van € 683.000) en Uitkeringsspecificatie 9 van 30 januari 2023 (een min van € 8.000). De Decemercirculaire 2022 geeft voor dienstjaar 2022 ten opzichte van de raming een plus te zien van € 683.000. Deze plus kon niet meer in dienstjaar 2022 worden bijgeraamd en wordt dus onderdeel van het jaarresultaat 2022. Een groot deel van deze toename (ca. 5,5 ton) betreft de vooruitbetaling van een deel van de energietoeslag 2023: het kabinet heeft besloten om in 2023 nogmaals € 1.300 aan mensen met een laag inkomen uit te keren. Om huishoudens in 2022 nog beter te kunnen ondersteunen, biedt het kabinet gemeenten de mogelijkheid om € 500 hiervan al in 2022 uit te keren. Het restant betreft een aantal bijstellingen waarvan de belangrijkste zijn: bijzondere bijstand, inclusief uitvoeringskosten

(+ € 44.000); Voogdij 18+ (+ € 34.000); continuïteit van zorg inzake Covid-19 (+ € 21.000) en Breed offensief (+ € 10.000).

Dividend

BNG

Het resultaat van de BNG over het boekjaar 2021 bedroeg € 236 miljoen. Aan de aandeelhouders werd 50% na belastingen uitgekeerd; een bedrag van € 2,28 per aandeel (2020 : € 1,81 per aandeel). Voor Enkhuizen betekent dat een dividenduitkering van € 298.000.

ALLIANDER

Het resultaat van Alliander over het boekjaar 2021 bedroeg € 242 miljoen (2020 bedroeg 224 miljoen). Van dit resultaat werd € 101,1 miljoen uitgekeerd aan de aandeelhouders. Voor Enkhuizen betekent dit € 92.000 (2020 € 85.000)

Dividend	Totale boekwaarde	Begrote inkomsten	Werkelijke inkomsten
163 Aandelen Stadsherstel	7	geen	Geen
130.650 aandelen BNG	296	294	298
124.198 aandelen Alliander	66	100	92
810 aandelen Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord	1	geen	geen

Nutsbedrijven	Begrote inkomsten	Werkelijke inkomsten
Garantstelling HVC (deze inkomsten zijn begroot onder programma 6; milieu)	55	53

Grootboek nationale schuld

Het Rijk heeft de twee leningen grootboek nationale schuld met een waarde van respectievelijk € 58.000 en € 2.000 in 2022 afgelost. Uitgekeerd werd een bedrag van € 170.000. Per saldo een voordeel van € 110.000. Het voordeel is verwerkt in de najaarsnota 2022.

Grootboek nationale schuld	Boekwaarde 1-1-2022	Boekwaarde 31-12-2022	Begrote inkomsten	Werkelijke inkomsten
<i>Van grootboek nationale schuld wordt jaarlijks rente ontvangen op uitstaande obligaties</i>				
Grootboekinschrijving 2,5%	58	0	105	107
Grootboekinschrijving 3,0%	2	0	5	5

Financiering

Het saldo per 1 januari 2022 aan langlopende financiering bedraagt € 39.000.000. In de loop van 2022 werd één lening aangetrokken van € 7.000.000 tegen een rentepercentage van 0,63%. Afgelost werd een bedrag van € 3.766.000, zodat het bedrag aan langlopende financiering per 31-12-2022 uitkomt op een bedrag van € 42.349.000. De hiermee gepaard gaande rentelasten bedragen € 536.000. Wat niet wordt gefinancierd met langlopende leningen, wordt betaald met kortlopende leningen en rekening-courant krediet. In 2022 is er in het eerste kwartaal kortlopende financiering geweest. Omdat de rente toen nog negatief was, (-/- 0,4%) werd hiervoor een bedrag van € 2.000 ontvangen.

In onze gemeente hanteren wij het systeem van 'totaalfinanciering', dat wil zeggen dat niet per investering geld wordt aangetrokken, maar leningen worden afgesloten op basis van de totale financieringsbehoefte. De totale netto financieringslasten worden via het renteomslagpercentage aan de producten toegerekend op basis van de investeringen voor die producten. Overeenkomstig de aanbeveling van de commissie BBV wordt er in de begroting geen rekening gehouden met een rentevergoeding over het eigen vermogen.

Met wie hebben we samengewerkt?

In 2022 is deelgenomen aan de volgende NV 's:

- Deelneming - NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
- Deelneming - Alliander N.V.

Een nadere toelichting op deze samenwerking is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen.

Overhead

Overhead moet centraal begroot en verantwoord worden in de begroting en in de jaarstukken. Onder overhead wordt verstaan het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primair proces. Enkele voorbeelden zijn: leidinggevenden primaire proces, communicatie, juridische zaken, bestuurszaken, bestuursondersteuning, facilitaire zaken, ICT, huisvesting en financiën, toezicht en controle op de eigen organisatie.

Het uitgangspunt is dat kosten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taakvelden/activiteiten. In het BBV worden baten en lasten van overhead niet onder de afzonderlijke beleidsprogramma's geregistreerd, maar centraal onder een afzonderlijk taakveld.

Juridische Zaken

Bezwaarschriften

In 2022 is het aantal bezwaarzaken ten opzichte van 2021 gedaald van 571 in 2021 naar 55 in 2022. Van de 571 in 2021 zagen er 463 op de geitenhouderij. Deze bezwaren buiten beschouwing latende is het aantal bezwaarschriften in 2022 bijna gehalveerd.

Bij het domein Samenleving is het aantal aanvragen om bijzondere bijstand in 2022 ten opzichte van 2021 met meer dan 90% gestegen. Van die aanvragen zag bijna 60% op de energietoeslag. Die stijging heeft niet geresulteerd in een toename van het aantal bezwaarschriften over bijzondere bijstand. Dit aantal is nagenoeg gelijk gebleven.

Het aantal bezwaarzaken voor het domein Ruimte is gedaald van 526 in 2021 naar 25 in 2022. De 463 bezwaren over de geitenhouderij buiten beschouwing latende is het aantal gedaald van 63 in 2021 naar 25 in 2022. Bij het domein Ruimte is het aantal verleende vergunningen in 2022 ten opzichte van 2021 met 6,2% gedaald.

In 2022 zijn we erin geslaagd om 59,1% van de bezwaarschriften binnen de LEAN-termijn te afhandelen. In 2021 was dat 8,1%. Dit betekent dat in 2022 ten opzichte van 2021 de doorlooptijden korter waren. We hebben het afgelopen jaar tijdelijk extern meer senioriteit in huis kunnen halen. Dit heeft bijgedragen aan de verdere professionalisering van de bezwaarafhandeling. De extra inzet is niet structureel.

Beroepszaken

Het aantal afgehandelde beroepszaken is gestegen van 10 in 2021 naar 13 in 2022. Net als in 2021 zagen in 2022 alle beroepszaken op het domein Ruimte.

Ingebrekestellingen

Het aantal ingebrekestellingen is gestegen van 9 in 2021 naar 12 in 2022. De toename van het aantal aanvragen om bijzondere bijstand bij het domein Samenleving heeft niet geleid tot een enorme stijging van het aantal ingebrekestellingen voor dat domein.

Klachten

Het aantal klachten is in 2022 gestegen van 26 in 2021 naar 34 in 2022. We zien een stijging van de vraag om een formele klachtafhandeling waarbij de volledige klachtenprocedure moet worden doorlopen. Dat zien we ook bij de andere gemeenten.

Communicatie

We zetten diverse communicatiemiddelen in om inwoners en ondernemers te bereiken. In 2022 hebben we de digitale communicatiemiddelen verder ontwikkeld. Begin 2022 hebben we voor de website de B status bereikt op het gebied van digitale toegankelijkheid. We voldoen met de nieuwe website aan de standaard voor websites van overheidsinstanties (toegankelijkheidsnorm WCAG 2.1, niveau A + AA). Naast het nieuws en de informatie over projecten gebruiken we de website als communicatiemiddel voor crises, zoals de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne en de crisis-noodopvang.

Social media

In 2022 hebben we de sociale media breed ingezet. We plaatsen vaker berichten via Instagram. Daarnaast zetten we de sociale media ook in voor campagnes, zoals voor de gemeenteraadsverkiezing en het Integraal Veiligheidsplan. Door de inzet van sociale media willen wij meer zichtbaarheid, interactie en bereik realiseren.

Participatie

Nu de coronabeperkingen zijn opgeheven combineren we de fysieke bijeenkomsten voor participatie met de mogelijkheden die het online platform samen.enkhuizen.nl biedt. Op deze manier kunnen inwoners ook na een bewonersbijeenkomst nog online reageren, verslagen terugvinden en het vervolg van het participatietraject volgen. Inmiddels hebben we voor twee projecten online participatie ingezet. We zetten deze werkwijze bij meerdere projecten voort en willen zo de online mogelijkheden vergroten om inwoners te betrekken en mee te laten denken bij het opstellen van beleid.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2022
Overhead	5.666	5.873	5.503
Wet Openbare Overheid	96	96	54
Huisvesting	254	328	262
ICT DeSom	40	864	884
Ondersteuning organisatie	128	136	136
Communicatie	67	67	56
Juridische zaken	28	53	12
Algemene kosten bedrijfsvoering	304	305	210
Totaal lasten	6.583	7.721	7.116
Huisvesting	-21	-30	-133
ICT DeSom	0	-821	-838
Algemene kosten bedrijfsvoering	-2	-3	-21
Totaal baten	-23	-854	-992
Saldo van baten en lasten	6.560	6.867	6.124

Toelichting op afwijkingen

Toelichting afwijkingen JR2022 t.o.v. B2022 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Bijdrage SED	358	V
Juridische ondersteuning	41	V
huisvesting gemeentehuizen	45	V
ICT	260	V
Overige verschillen	40	V
Totaal lasten:	744	V
Totaal verschil	744	V

Het totale resultaat van programma overhead is in vergelijking met de begroting 744k voordelig. In bovenstaande tabel zijn deze verschillen zichtbaar. De belangrijkste verschillen worden hieronder tekstueel nader toegelicht.

Het voordeel inzake Bijdrage SED ad € 358.000 is deels bij de lasten geboekt (€ 238.000) en deels bij de baten (€ 120.000). In deze analyse wordt daarom geen onderscheid gemaakt in laste en baten, maar wordt het totaalresultaat ad € 744.000 bij lasten verklaard.

Lasten

Bijdrage SED (€ 358.000 voordeel)

Zie onderdeel Financiën: Toelichting bijdrage SED organisatie.

Juridische Zaken (€ 41.000 voordeel)

Het positieve jaarresultaat van juridische zaken is voornamelijk veroorzaakt doordat advieskosten voor juridische bijstand – voor het voeren van een zaak in hoger beroep – incidenteel ten laste van een ander budget gekomen is.

Huisvesting (€ 45.000 voordeel)

Kosten voor huisvesting zijn -conform vereisten inzake Koepelvrijstelling- geboekt in de SED exploitatie.

ICT (€ 260.000 voordeel)

Kosten voor ICT zijn -conform vereisten inzake Koepelvrijstelling- geboekt in de SED exploitatie.

Overig (€ 40.000 voordeel)

Een saldo van kleine voordelen op Communicatie, archief, werkplaats en faciliteiten.

Vennootschapsbelasting

De gemeente drijft met een deel van de activiteiten geen onderneming doordat niet wordt voldaan aan één of meerdere ondernemingscriteria. Hierbij moet onder meer worden gedacht aan de verhuur van onroerend goed. Met de grondexploitaties wordt onzes inziens een onderneming gedreven. Er wordt een negatief resultaat behaald met de grondexploitaties. De gemeente zal bij het opstellen van de jaarrekening 2022 daarom geen rekening hoeven te houden met een belastinglast.

Onvoorzien

In de primitieve begroting 2022 is een bedrag van € 25.730 opgenomen voor onvoorziene (incidentele) uitgaven. Deze post is in 2022 niet aangewend en vormt een onderdeel van het jaarresultaat 2022.

Paragrafen

Lokale heffingen

Gerealiseerde inkomsten

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de lokale heffingen en de verwachte opbrengsten in de begroting 2022 en de daadwerkelijke inkomsten:

Belastingen	Begroting 2022	Werkelijk 2022
Onroerendezaakbelastingen op woningen (eigenaren)	2.251.547	2.265.071
Onroerendezaakbelastingen op niet-woningen (eigenaren)	1.513.803	1.575.995
Onroerendezaakbelastingen op niet-woningen (gebruikers)	1.055.550	1.027.530
Roerendezaakbelasting	2.000	2.730
Forensenbelasting	29.000	17.205
Toeristenbelasting	381.790	390.897
Precariobelasting	55.993	62.258
Totaal	5.289.683	5.341.686

Heffingen	Begroting 2022	Werkelijk 2022
Secretarieleges	217.036	231.757
Leges omgevingsvergunningen	349.385	339.737
Begrafenisrechten	207.137	293.281
Rioolheffing	1.881.905	1.951.230
Afvalstoffenheffing	3.248.440	3.249.277
Staangelden markten	11.700	5.273
Pachtsommen kermissen	8.000	-
Parkeervergunningen	155.300	186.630
Haven- en liggelden	620.884	597.592
Vermakelijkhedenretributie	137.069	59.258
Overige heffingen	102.057	85.603
	6.938.913	6.999.637

Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen

Onroerendezaakbelasting (OZB)

De OZB wordt geheven van onroerende zaken, die binnen de gemeente zijn gelegen. Dit betreft een gebruikersbelasting en eigenarenbelasting op niet-woningen (dit zijn vooral kantoor- en bedrijfspanden) en een eigenarenbelasting op woningen. Voor 2022 heeft de gemeenteraad de volgende tarieven vastgesteld:

Soort OZB-heffing	2022
OZB Woning eigenaar	0,0948%
OZB Niet-Woning eigenaar	0,3911%
OZB Niet-Woning gebruiker	0,2927%

De berekening van de OZB tarieven wordt gedaan aan de hand van de door de raad goedgekeurde methode. De tarieven voor de onroerende-zaakbelastingen (OZB) worden berekend naar een percentage van de WOZ-waarde van het onroerend goed in de gemeente. Bij het bepalen van dit tarief wordt een relatie gelegd met de waardeontwikkeling van het onroerend goed. Ten opzichte van 2021 zijn de tarieven bij woningen gedaald en bij niet-woningen gestegen. Dit heeft te maken met het verschil in waarde-ontwikkeling bij deze verschillende categorieën. Bij de tariefstelling wordt rekening gehouden met de marktontwikkeling van het onroerend goed per categorie, waardoor verschuiving van belastingdruk wordt voorkomen.

Roerende-zaakbelasting

Deze belasting wordt geheven over de waarde van roerende woon- en bedrijfsruimten, gelijk aan de belasting die wordt geheven over de waarde van onroerende woon- en bedrijfsruimten (de OZB). Daarom wordt deze belasting ook wel Roerende-zaakbelasting (RZB) genoemd. Omdat deze belasting zorgt voor een gelijke behandeling van woon- en bedrijfsruimten (ongeacht of deze roerend dan wel onroerend zijn) is wettelijk bepaald dat voor deze belasting dezelfde tarifiering geldt als voor de OZB.

Precariobelasting

Precariobelasting is een vergoeding voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. In Enkhuizen worden alleen terrassen in de heffing betrokken, waarbij voor terrassen gelegen binnen de vesting een hoger tarief wordt gehanteerd dan daar buiten.

Toeristenbelasting

Toeristenbelasting is bedoeld om mensen die wel gebruik maken van, maar geen inwoner zijn, mee te laten betalen aan de gemeentelijke voorzieningen. De inkomsten die gegenereerd worden uit de heffing komen ten gunste van de algemene middelen. In Enkhuizen is er voor gekozen om (een deel van) de inkomsten te gebruiken om het voorzieningenniveau voor de toeristen te handhaven.

De belasting is geheven van degene die gelegenheid tot verblijf biedt. De aanbieder kan dit bij degene die overnacht in rekening brengen. De gemeente probeert op alle mogelijke wijze alle aanbieders in de gemeente te bereiken en in de toeristenbelasting te betrekken. Zo vragen wij

gegevens op bij de VVV en zijn wij afnemers van het boekje Vrienden op de fiets. Tevens worden verschillende vormen van media (plaatselijke media en internet) geraadpleegd. Omdat pas aan het eind van het jaar bekend is of de grens van 90 dagen nachtverblijf of “voor eigen gebruik beschikbaar houden” kan worden bepaald, wordt Forensenbelasting van het jaar T opgelegd en geïnd in jaar T + 1. De inkomsten Forensenbelasting 2021 wordt zowel begroot als verantwoord in boekjaar 2022.

De opbrengst aan woonforensenbelasting is in de Najaarsnota 2022 deels afgeraamd vanwege een te hoge inschatting van het aantal tweede- of recreatie-woningen.

In 2022 blijven de inkomsten achter bij de raming vanwege een te hoog geraamde inkomst 2021, welke -als gevolg van de corona-pandemie- lager is uitgevallen dan vooraf ingeschat.

Leges

Leges zijn betalingen aan de gemeente waar een individueel aanwijsbare tegenprestatie van die gemeente tegenover staat. Het gaat om een bedrag dat betaald moet worden aan de gemeente voor het gebruik van hun diensten of producten. De leges worden geheven van de aanvrager van de dienst, dan wel van degene ten behoeve van wie de dienst is verleend.

De leges mogen per titel maximaal 100% kostendekkend zijn.

Hieronder vindt u een overzicht met betrekking tot de kostendekkendheid van de leges:

Titel 1 Algemene dienstverlening	Lasten	Baten	Dekking
hoofdstuk 1 Burgerlijke stand	89.395	36.033	40%
hoofdstuk 2 Reisdocumenten	121.397	106.006	87%
hoofdstuk 3 Rijbewijs	67.478	56.068	83%
hoofdstuk 4 Verstrekkingen uit de basisregistratie personen	7.791	5.460	70%
hoofdstuk 9 Overige publiekszaken	5.042	4.069	81%
hoofdstuk 17 Kinderopvang	1.671	1.760	105%
hoofdstuk 18 AVOI	20.939	21.941	105%
hoofdstuk 19 Verkeer en Vervoer (parkeren)	25.765	10.259	40%
hoofdstuk 20 Diversen	-	39	0%
Kostendekking Titel 1	339.478	241.635	71%

Titel 2 Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning	Lasten	Baten	Dekking
hoofdstuk 2 Vooroverleg/ beoordeling conceptaanvraag	3.983	2.129	53%
hoofdstuk 3 Omgevingsvergunning	371.140	338.017	91%
hoofdstuk 7 Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project	228	60	26%
hoofdstuk 10 Reclame	342	244	71%
Kostendekking Titel 2	375.693	340.450	91%

Titel 3 Europese dienstenrichtlijn	Lasten	Baten	Dekking
hoofdstuk 1 Horeca	11.413	13.537	119%
hoofdstuk 2 Organiseren evenementen of markten	13.585	2.001	15%
Kostendekking Titel 3	24.998	15.538	62%

Begraafplaatsrechten

Grafrechten worden geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor door de gemeente verleende diensten in verband met de begraafplaats. Daarbij mogen de baten niet hoger zijn dan de kosten. Het tarief mag maximaal 100% kostendekkend zijn.

Rioolheffing

Bedragen * 1.000 Euro

	2022
Kosten riolering	1.577
Inkomsten riolering excl. heffingen	14
Netto kosten riolering	1.591
Toe te rekenen kosten:	
Overhead	150
BTW	238
Totale kosten	1.979
Opbrengsten heffingen	1.951
Dekking	99%

De rioolheffing wordt geheven van de gebruiker van een eigendom van waaruit afvalwater direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. De uitgangspunten voor de heffing zijn het GRP (Gemeentelijk RioleringsPlan) en volledige kostendekking.

De tarieven voor woningen 2022 zijn als volgt vastgesteld:

Tarieven rioolheffing voor	2022
Aansluitrecht (eigenaar)	€ 99,29
Afvoerrecht (gebruiker)	€ 72,54

De rioolheffing mag maximaal 100% kostendekkend opgelegd worden.

Afvalstoffenheffing

De tarieven voor de afvalstoffenheffing zijn afhankelijk van de kosten die de Huisvuilcentrale (HVC) te Alkmaar aan de gemeente in rekening brengt. Met HVC is overeengekomen dat de kostprijs per huishouden met een jaarlijkse indexering wordt aangepast voor de tariefstelling op lokaal niveau. In het kader van kostendekkendheid worden aan de afvalkosten de kosten van administratie en inning (de zogenaamde perceptiekosten) toegevoegd. Tevens wordt

rekening gehouden met de doorwerking van het BTW-compensatiefonds. De geraamde opbrengst van de afvalstoffen mag maximaal 100% kostendekkend zijn.

De tarieven voor 2022 zijn als volgt vastgesteld:

Tarieven afvalstoffenheffing voor	2022
Eenpersoonshuishouden	€ 330,00
Meerpersoonshuishouden	€ 410,00

Bedragen * 1.000 Euro	2022
Kosten afvalinzameling	2.621
Inkomsten afvalinzameling excl. heffingen	169
Netto kosten afvalinzameling	2.452
Toe te rekenen kosten:	
Overhead	103
BTW	529
Overige toe te rekenen kosten	172
Totale kosten	3.256
Opbrengsten heffingen	3.249
Dekking	100%

Reinigingsrecht

Een bedrijf betaalt reinigingsrecht wanneer met huisvuil vergelijkbaar bedrijfsafval aan de straat wordt gezet of in (haven)containers wordt aangeboden. Vrijstelling van deze heffing wordt alleen verleend op verzoek en wanneer wordt aangetoond dat het bedrijf zelf zorg draagt voor de afvoer van afval dan wel een overeenkomst heeft met een inzamelaar.

De tarieven exclusief BTW luiden als volgt:

Tarieven reinigingsrechten voor	2022
1 t/m 4 zakken per week	€ 385,00
5 t/m 9 zakken per week	€ 765,00

Bedrijfsafval wordt niet opgehaald door HVC met uitzondering van het gebied in de gemeente waar het huisvuil in zakken wordt aangeboden. Wel is het bedrijfsafval beperkt tot het zogenaamde KWD (kantoor, winkel en detailhandel) afval, wat in samenstelling en hoeveelheid overeenkomt met huishoudelijk afval.

Door HVC wordt bij het ophalen van het huisvuil gecontroleerd op het onjuist aanbieden van bedrijfsafval. Bij een overtreding wordt in overleg met de gemeente gehandhaafd.

Marktgeden

Voor het innemen van een standplaats om daarop zaken of voorwerpen te plaatsen, uit te stallen of te verkopen tijdens de weekmarkt, jaarmarkten, braderieën, themamarkten of andere evenementen worden onder de naam marktgeden" rechten geheven.

Haven- en liggelden

Onder de naam 'havengelden' worden rechten geheven ter zake van het gebruik van de haven, door vaartuigen anders dan woonschepen. Onder de naam 'liggelden' worden rechten geheven ter zake van het innemen van een ligplaats door woonschepen.

De tarieven in 2022 zijn vastgesteld door de gemeenteraad en zijn afhankelijk van de oppervlakte van het schip.

Vermakelijkhedenretributie

Met deze retributie wordt een bijdrage gevraagd aan organisaties die vermaak bieden voor de voorzieningen die de gemeente treft voor de bezoekers van de vermakelijkheid. De gemeente ontvangt namelijk voor toeristen geen bijdrage via de Algemene uitkering. Voor overnachtende toeristen is een toeristenbelasting ingevoerd. Het tarief vermakelijkhedenretributie is tot en met 2023 vastgesteld op € 0,38 per bezoeker. In de belastingverordening is voor de jaren 2020 en 2021 abusievelijk een vrijstellingsbepaling opgenomen dat voor de eerste 20.000 bezoekers per kwartaal geen vermakelijkhedenretributie hoeft te worden afgedragen. Voor 2022 is deze vrijstellingsbepaling aangepast overeenkomstig het convenant naar de eerste 20.000 per jaar in plaats van per kwartaal.

De lagere inkomsten ad € 78.000 ten opzichte van de raming worden vooral veroorzaakt door de vrijstelling van 20.000 bezoekers per kwartaal in plaats van per jaar en een lager aantal bezoekers in verband met de corona-pandemie. De inkomsten vermakelijkhedenretributie 2021 worden namelijk verantwoord in 2022.

Een aanduiding van de lokale lastendruk

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (Coelo) heeft cijfers van de gemeentelijke belastingdruk voor 2022 bekend gemaakt. Tot de gemeentelijke woonlasten worden gerekend de bedragen die huishoudens betalen aan OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing. In 2022 betalen huishoudens meer aan gemeente, provincie en waterschap dan in 2021. Een huishouden met een eigen woning betaalt dit jaar gemiddeld 1.486 euro, 2,9 procent meer dan vorig jaar. Huurders zijn in 2022 gemiddeld 893 euro kwijt aan lokale lasten, 1,9 procent meer dan vorig jaar.

Onderstaande tabel laat zien wat de gemiddelde bruto woonlasten van huurders in de omringende gemeenten zijn. De gemeente met de laagste gemiddelde lastendruk in onze regio staat op nummer één in de rangorde.

Rangorde Gemeente	Bruto Woonlasten één persoonshuishouden		Bruto Woonlasten meer persoonshuishouden	
	2022	2021	2022	2021
	1 Koggenland	€ 675	€ 608	€ 772
2 Hoorn	€ 775	€ 623	€ 867	€ 702
3 Enkhuizen	€ 802	€ 707	€ 882	€ 832

4 Drechterland	€ 787	€ 716	€ 901	€ 801
5 Medemblik	€ 800	€ 702	€ 905	€ 810
6 Stede Broec	€ 865	€ 800	€ 994	€ 922
7 Opmeer	€ 1.012	€ 874	€ 1.123	€ 977

Bron: Atlas Coelo - atlas van de lokale lasten, bijlage 3 woonlasten per gemeente

Op basis van de aangegeven cijfers zijn de woonlasten voor gezinnen in Enkhuizen in 2022 met 6% gestegen. Uit deze cijfers blijkt dat de gemeente Enkhuizen voor deze regio een gemiddelde lastendruk kent en onder het Nederlandse gemiddelde zit met gemiddelde woonlasten voor een meerpersoonshuishouden van € 882.

Kwijtschelding

Als een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen kan onder bepaalde voorwaarden aan deze belastingplichtige kwijtschelding worden verleend.

Systematiek kwijtscheldingsberekening

Voor beantwoording van de vraag of een belastingschuldige voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding in aanmerking komt, vindt een vermogens- en een inkomenstoets plaats. Met de vermogenstoets wordt bekeken of er op het moment van de aanvraag voldoende middelen (bezittingen) aanwezig zijn om de openstaande belastingschuld te betalen. Zijn deze middelen aanwezig, dan wordt geen kwijtschelding verleend. Ontbreken deze middelen of zijn deze onvoldoende, dan wordt met de inkomenstoets gekeken of er in de nabije toekomst alsnog betalingscapaciteit zal ontstaan waaruit de belastingschuld kan worden voldaan.

Samenwerking

De gemeente heeft voor de behandeling van kwijtscheldingsverzoeken een samenwerkingsverband gesloten met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Indien iemand in aanmerking wil komen of denkt te komen voor kwijtschelding van gemeentelijke heffingen of waterschapsbelastingen, kan worden volstaan met het indienen van een kwijtscheldingsverzoek bij één van deze twee organisaties. De organisatie waar het verzoek wordt ingediend, zorgt ervoor dat het verzoek tevens bij de andere organisatie wordt behandeld.

Wat kan worden kwijtgescholden?

De gecombineerde belastingaanslag (OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing) komt in aanmerking voor kwijtschelding. Grafrechten komen ook in aanmerking voor kwijtschelding.

Hoogte kwijtschelding

In 2022 is voor een bedrag van € 151.000 (was in 2021 € 154.000) aan kwijtschelding verleend.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit geeft aan hoeveel middelen beschikbaar zijn om eventuele risico's op te kunnen vangen. De volgende onderdelen maken deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit:

- de onbenutte belastingcapaciteit;
- onvoorzien;
- vrij aanwendbare reserves;
- stille reserves.

Berekening weerstandscapaciteit		31-12-2022
Onbenutte belastingcapaciteit	€ 843	
Onvoorzien	€ 26	
Totaal structureel	€ 869	
Vrij aanwendbare reserves	€ 4.031	
Stille reserves	p.m.	
Totaal incidenteel	€ 4.031	
Totale weerstandscapaciteit		€ 4.900

Bedragen x € 1.000

Onbenutte belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller deze in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid. Wanneer het berekende gemiddelde OZB-tarief voor de gemeente lager is dan het percentage voor toelating tot artikel 12, dan is er in principe sprake van een onbenutte belastingcapaciteit. In de onderstaande tabel is bij benadering aangegeven welke opbrengst deze verhoging genereert. Er is voor gekozen het verschil in percentage te vermenigvuldigen met de woz-waarde van de woningen + de woz-waarde van de niet-woningen.

OZB-percentage van de Woz-waarde voor toelating art.12 voor 2023	0,1729%
Werkelijk gewogen % Woz-waarde gemeente voor 2023	0,1509%
Verschil	0,0220%
Onbenutte belastingcapaciteit	843

Bedragen x € 1.000

Post onvoorzien

In de primitieve begroting 2022 is een bedrag van € 25.730 opgenomen voor onvoorziene (incidentele) uitgaven. Deze post is in 2022 niet aangewend en vormt een onderdeel van het jaarresultaat 2022.

Vrij aanwendbare reserves

Alleen de algemene reserves worden gekwalificeerd als vrij aanwendbaar en worden meegenomen in de berekening van de incidentele weerstandscapaciteit. Bestemmingsreserves die ondanks dat de bestemming vrijelijk gewijzigd kan worden zijn volgens de toezichthouder niet vrij aanwendbaar en tellen dus niet mee in de berekening.

De stand van de algemene reserves per 31-12-2021 is € 4.031.000.

Vrij aanwendbare reserves	31-12-2021	31-12-2022
Algemene reserve *(exclusief resultaat 2021)	3.141	2.201
Reserve weerstandscapaciteit	1.553	1.580
Reserve bouwgrondexploitatie	250	250
Totaal	4.944	4.031

Bedragen x € 1.000

Stille reserves

Stille reserves hebben te maken met activa die te laag of tegen nul zijn gewaardeerd. De stille reserves maken alleen deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit als de betrokken activa op korte termijn (binnen 1 jaar) verkoopbaar zijn, verkoop van de stille reserves niet leidt tot een gat in de gemeentebegroting en verkoop de taakuitoefening van de gemeente niet aantast. De stille reserves waarden wij praktisch gezien op € 0.

Risicomanagement

Aanleiding en achtergrond

De risico's voor de gemeente Enkhuizen zijn in kaart gebracht. Door inzicht in de risico's is de gemeente in staat om op verantwoorde wijze besluiten te nemen zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige ontwikkelingen in verhouding staan tot de vermogenspositie van de gemeente.

Niet alle risico's laten zich financieel vertalen. Er zijn diverse risico's die geen directe financiële gevolgen hebben, bijvoorbeeld imagoschade. In deze paragraaf ligt de nadruk op de financiële risico's omdat aan de hand daarvan het weerstandsvermogen wordt bepaald.

Welke risico's behoren tot de paragraaf weerstandsvermogen?

Volgens de toelichting op artikel 11 BBV zijn de risico's die relevant zijn voor het weerstandsvermogen de risico's die niet anderszins te ondervangen zijn. Reguliere risico's, risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn, maken geen deel uit van de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen. Hiervoor zijn immers verzekeringen afgesloten of voorzieningen voor gevormd.

De risico's worden tweemaal per jaar geïnventariseerd met alle verantwoordelijke afdelingshoofden, teamleiders en specialisten. In de gemeentelijke jaarstukken van 2022 zijn 13 risico's opgenomen.

De bedrijfsvoeringsrisico's zijn risico's voor de SED organisatie.

Om een risico te kunnen analyseren en beoordelen bepalen we de kans op het risico (percentage waarschijnlijkheid) en de gevolgen van het risico (impact) voor de organisatie.

De kansberekening wordt onderverdeeld in vijf niveaus. Deze kunnen als volgt worden uitgelegd:

Klasse	Kans	Percentage
1	< of 1x per 10 jaar	10%
2	1x per 5-10 jaar	30%
3	1x per 2-5 jaar	50%
4	1x per 1-2 jaar	70%
5	1x per jaar of >	90%

De klassen van impact zijn als volgt:

Klasse impact

5	=	> € 500.000
4	=	> € 100.000 < € 500.000
3	=	> € 50.000 < € 100.000
2	=	> € 25.000 < € 50.000
1	=	< € 25.000
0	=	Geen geldgevolgen

Door de kans en impact in klassen te verdelen wordt aan beide een score toebedeeld. Op basis van deze scores wordt een statistische berekening gemaakt van de benodigde weerstandscapaciteit. In de beleidsnota is bepaald dat alleen de risico's met een score van 15 of hoger (score =kans*impact) worden gepresenteerd. Risico's met een score lager dan 15 zijn onderaan in de tabel opgenomen onder 'overige risico's'.

De onderstaande tabel bevat een overzicht van de risico's die na toepassing van de beheersmaatregelen een financieel risico laten zien en waarvoor geen voorziening of reserve voor is opgenomen. Alleen risico's met een score van 15 of hoger worden apart genoemd in de tabel om focus te houden op de risico's die substantieel van aard zijn.

Analyse en beoordeling van risico's

Analyse en beoordeling van risico's

Onderwerp	Volledige beschrijving risico	Genomen beheersmaatregel(en)	Bedrag impact	Impact Kans op optreden	Bedrag x kans
Aansprakelijkheid	Aansprakelijkheid openbare buitenruimte door incidenten in de buitenruimte (bijvoorbeeld loszittende tegels, loshangende takken, onjuiste bebording, slechte staat van onderhoud, etc.), waardoor een beroep wordt gedaan op het eigen risico. Daarnaast is er sprake van verschillende ziekten en plagen in het openbaar groen welke niet begroot is.	Er zijn vastgestelde beheerplannen voor Wegen, Groen, Riolering, Kunstwerken, Water, Beschoeiing en de speelvoorzieningen. Voor plaagdienstbestrijden wordt gewerkt om hier ook een beleid voor te maken.	€ 100.000	4 4	€ 70.000
Onrechtmatigheid	Financieel risico, omdat de gemeenten financieel garant staan voor de GR SED.	Opnemen in de paragraaf verbonden partijen in de begroting en de jaarrekening van de gemeenten. Gedurende het jaar rapporteren door middel van kwartaalrapportages en bespreken in AB	€ 150.000	4 4	€ 105.000
Uitblijven van de ontwikkeling van diverse objecten	Extra onderhoudskosten door het niet (tijdig) realiseren van de verkoop/ontwikkeling van diverse objecten. Bij het opstellen van de meerjaren onderhoudsplannen is de verkoop van diverse objecten meegenomen als besparing.	Er zijn diverse panden in ontwikkeling gezet via makelaars en gesprekken gestart met sommige zittende gebruikers/huurders om interesse tot aankoop te inventariseren.	€ 100.000	4 4	€ 70.000
WMO	Overschrijding op de open einde regeling Wmo door een stijging van het aantal Wmo-meldingen.	Goede monitoring op de budgetten en het aantal aanvragen.	€ 188.000	4 4	€ 131.600

Jeugdzorg	<p>Overschrijding op de open einde regeling Jeugdzorg, rekening houdend met het in control komen van jeugdzorgaanbieders.</p> <p>Verder is er een specifiek risico t.a.v. de Goede monitoring op de JeugdzorgPlus. Gezien de budgetten en het aantal € 100.000 4 4 € 70.000 afbouw van gesloten naar aanvragen.</p> <p>open jeugdhulp i.c.m. het beschikbaar houden van bedden voor gesloten jeugdhulp is de basiscapaciteit onderdeel van het huidige contract.</p>	<p>€ 100.000 4 4 € 70.000</p>
Gronden	<p>Voor grondexploitaties worden project specifieke en algemene (conjuncturele) risico's geïdentificeerd en gekwantificeerd.</p>	<p>€ 832.932 3 5 € 416.466</p>
	Overige risico's	€ 885.500
	SED risico doorbelasting	€ 540.666
	Totaal benodigde weerstandscapaciteit	€ 2.289.232

De bedrijfsvoering risico's, opgenomen onder de SED organisatie, zijn financieel door de verdeelsleutel (begroting 2022) bepaald en opgenomen onder het weerstandsvermogen van de gemeente Enkhuzen voor € 540.666. Voor de SED organisatie zijn deze risico's (3) opgenomen :

- Datalekken en Cybercrime
- Bezettingsprobleem structurele formatie door krapte op de arbeidsmarkt
- Het onvoldoende beschikbaar hebben van juridische kennis op afdelingen

In 2022 hebben zich geen significante problemen voorgedaan. De opgesomde risico's uit de risicoparaagraaf van de begroting 2022 hebben niet geleid tot een beroep op de algemene reserve.

Klasse	Kans	Percentage
1	< of 1x per 10 jaar	10%
2	1x per 5-10 jaar	30%
3	1x per 2-5 jaar	50%
4	1x per 1-2 jaar	70%
5	1x per >	90%

Klasse impact		
5	=	> € 500.000
4	=	> € 100.000 < € 500.000
3	=	> € 50.000 < € 100.000
2	=	> € 25.000 < € 50.000
1	=	< € 25.000
0	=	Geen geldgevolgen

Afdekken risico's

De beschikbare weerstandscapaciteit is € 4.900.000 en de maximale benodigde weerstandscapaciteit is € 2.060.309 (= 90% * € 2.289.232). Het ratio weerstandsvermogen is 2,4.

Op basis van de door ons uitgevoerde risico-inventarisatie, de weerstandsratio van 2,4 en het beeld van onze meerjarenbegroting is het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Enkhuzen van mening dat de normale bedrijfsvoering financieel kan worden voortgezet.

Om het weerstandsvermogen te beoordelen heeft het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement (NAR) in samenwerking met de universiteit Twente een normtabel ontwikkeld. Ons weerstandsvermogen krijgt als waardering 'uitstekend'.

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2,0	Uitstekend
B	1,4 – 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 – 1,4	Voldoende
D	0,8 – 1,0	Matig
E	0,6 – 0,8	Onvoldoende
F	<0,6	Ruim onvoldoende

Kengetallen

Om de financiële positie van de gemeente inzichtelijk te maken, schrijft het rijk een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen voor. Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of jaarrekening en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van de gemeente. De opgenomen kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel financiële ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven inzicht in de financiële wend- en weerbaarheid. De kengetallen moeten daarbij in samenhang en in onderlinge verhouding worden beoordeeld.

Onderstaande tabel geeft de berekende kengetallen van Enkhuizen weer

	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Netto schuldquote	72%	104%	57%
Netto schuldquote: gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	62%	95%	49%
Solvabiliteitsratio	18%	11%	20%
Kengetal grondexploitatie	1%	0%	7%
Structurele exploitatieruimte	-3%	2%	4%
Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishoudens	103%	106%	98%

Het ministerie van BZK heeft onderstaande signaleringswaarden opgesteld.

Hierbij is A goed, B gemiddeld en C vereist aandacht.

	Cat. A	Cat. B	Cat. C
Netto schuldquote	< 90 %	90 - 130 %	> 130 %
Netto schuldquote: gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90 %	90 - 130 %	> 130 %
Solvabiliteitsratio	> 50 %	20 - 50 %	< 20 %
Kengetal grondexploitatie	< 20 %	20 - 35 %	> 35 %
Structurele exploitatieruimte	> 0 %	0 %	< 0 %
Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishoudens	< 95 %	95 - 105 %	> 105 %

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en zegt het meest over de financiële vermogenspositie van de gemeente. De netto schuldquote geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft of juist op haar tellen moet passen. Het kengetal wordt berekend door het totaal van de geleende gelden weer te geven als percentage van de totale baten. Hoe lager het percentage des te gunstiger en minder risicovol.

Toelichting percentage

De netto schuldquote van een gemeente ligt meestal tussen de 0% en 90% (bron: Ministerie van BZK). Bij een hogere netto schuldquote is de gemeenteschuld relatief hoog. Als de netto schuldquote boven de 130% uitkomt, dan bevindt de gemeente zich in de gevarezone. De genoemde percentages zijn grove vuistregels. Enkhuizen heeft een netto schuldquote van 57%. De schuldpositie pakt lager uit dan verwacht. Dit wordt deels verklaard door de kortlopende vorderingen; deze zijn ten opzichte van voorgaande jaren hoger en hebben daarmee een dempende werking op de schuldquote. Daarnaast zijn ten opzichte van voorgaande jaren de gerealiseerde baten hoger, waardoor de schuldquote lager uitkomt.

Netto schuldquote: gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Zo wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Hoe lager dit percentage, hoe beter.

Toelichting percentages

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen bedraagt 49%. Enkhuizen zit ruim onder de signaleringswaarde van categorie A. Het getal impliceert dat de gemeente goed in staat is om de rentelasten en de aflossingen te voldoen.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Het gemiddelde voor alle gemeenten is circa 40% (bron: CBS). Hoe hoger dit percentage is, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer.

Toelichting percentages

Het gemiddelde voor alle gemeenten is circa 40% (bron: CBS). Volgens het ministerie van BZK wordt een solvabiliteitsratio tussen de 20% en 50% als gemiddeld beschouwd. Enkhuizen heeft in 2022 een solvabiliteitsratio van 20%. Het solvabiliteitspercentage valt ten opzichte van 2021 hoger uit omdat het eigen vermogen is toegenomen met het jaarresultaat.

Kengetal grondexploitatie

In de crisisjaren is gebleken dat de grondexploitatie forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de voorraden is van belang, omdat deze moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant beoordeelt ieder jaar of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten en is een indicatie van het risico. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico's met zich mee. Een grondexploitatie van 35% of hoger wordt als zeer risicovol beschouwd (bron: Ministerie van BZK). Hoe lager het percentage des te geringer het risico.

Toelichting percentages

Enkhuizen zit met haar kengetal grondexploitatie op 7% in 2022. Het risico op de grondexploitatie is beperkt. Dit blijkt uit het lage percentage wat ruim onder de signaleringswaarde van categorie A ligt.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen en of structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt een onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Wanneer het percentage negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo

van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten, welke vervolgens wordt uitgedrukt in een percentage.

Toelichting percentages

Dit percentage komt in Enkhuizen voor 2022 op 4% uit. De structurele baten zijn toereikend om de structurele lasten te dekken.

Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishoudens

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om haar belastingen te verhogen om bijvoorbeeld opgetreden risico's op te vangen, wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. Een belastingcapaciteit van 100% is gelijk aan het landelijk gemiddelde. Een lage belastingcapaciteit houdt in dat de gemeente nog ruimte heeft om structurele baten te genereren.

Toelichting percentages

De gemeentelijke tarieven zijn iets lager dan de landelijke tarieven. Dit betekent dat de mogelijkheid om extra baten te genereren door de belastingen te verhogen iets meer is dan gemiddeld.

Samenhang kengetallen

De gemeente Enkhuizen heeft volgens de opgestelde signaleringswaarden van het Ministerie van BZK een goede schuldpositie. De schuldpositie pakt lager uit dan verwacht. Dit wordt deels verklaard door de kortlopende vorderingen; deze zijn ten opzichte van voorgaande jaren hoger en hebben daarmee een dempende werking op de schuldquote. Daarnaast zijn ten opzichte van voorgaande jaren de gerealiseerde baten hoger, waardoor de schuldquote lager uitkomt.

Het solvabiliteitspercentage valt ten opzichte van 2021 hoger uit omdat het eigen vermogen is toegenomen met het jaarresultaat. Het risico op de grondexploitatie is beperkt. Dit blijkt uit het lage percentage wat ruim onder de norm ligt. De structurele exploitatieruimte is in 2022 4% positief. Dit betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Er is een beperkte mogelijkheid om extra baten te genereren door de belastingen te verhogen

Het weerstandsvermogen van de gemeente Enkhuizen is voldoende om financiële tegenvallers op te vangen. Echter de solvabiliteit blijft een aandachtspunt.

Onderhoud kapitaalgoederen

Beleidsverantwoording

De gemeente heeft het eigendom en het beheer van de openbare ruimte. De openbare ruimte is voor een ieder toegankelijk en speelt een belangrijke rol in het publieke leven. In de openbare ruimte zijn voorzieningen aanwezig zoals verhardingen, groen en civiele kunstwerken. Deze voorzieningen worden kapitaalgoederen genoemd. De kapitaalgoederen hebben een grote invloed op de leefbaarheid en belevingskwaliteit van de openbare ruimte. Ze zijn van groot belang voor de verschillende gebruikers: inwoners, ondernemers en bezoekers. Het in stand houden van de kapitaalgoederen is één van de kerntaken van de gemeente.

Deze paragraaf gaat over het in stand houden van de bestaande Kapitaalgoederen door het uitvoeren van (klein en groot) onderhoud.

De kapitaalgoederen dragen bij aan het realiseren van doelstellingen van diverse programma's uit de begroting en zijn terug te vinden in de programma's Beheer openbare ruimte en Milieu.

Financiële consequenties

Bij kapitaalgoederen is sprake van klein- en groot onderhoud en vervangingen. Het dagelijks (klein) onderhoud wordt bekostigd in de programmaverantwoording. Het groot onderhoud wordt geraamd op basis van het beheerplan Kapitaalgoederen. De reserve kent de onderstaande indeling:

- Wegen
- Kunstwerken (bruggen, steigers en kadeconstructies)
- Oeverbeschermingen (beschoeiingen)
- Waterwegen
- Openbaar groen
- Speelvoorzieningen
- Verkeersborden en wegmeubilair

Voor het groot onderhoud van gebouwen, riolering en begraafplaatsen zijn er voorzieningen.

Onderdeel	Omschrijving	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	verschil
Openbare verlichting	Dagelijks onderhoud	98	98	95	3
Waterwegen	Dagelijks onderhoud	59	59	27	32
Straatmeubilair en speelgelegenheden	Dagelijks onderhoud	40	40	45	-5

<u>Reserve kapitaalgoederen</u>	Storting reserve	632	752	752	0
	Aanwending reserve	648	468	674	-205
Wegen	Dagelijks onderhoud	826	916	704	213
	Groot onderhoud	500	620	570	50
Bruggen	Dagelijks onderhoud	10	60	93	-33
	Groot onderhoud	84	84	71	13
Openbaar groen	Dagelijks onderhoud	792	800	802	-2
	Groot onderhoud	64	64	33	31
<u>Voorziening</u>					
Gebouwen	Dagelijks onderhoud	324	319	331	-13
	Storting voorziening	623	953	953	0
	Aanwending voorziening	659	659	505	154
Riolering	Dagelijks onderhoud	324	324	244	80
	Storting voorziening	32	132	291	-159
Begraafplaatsen	Dagelijks onderhoud	82	62	65	-3
	Storting voorziening	13	13	90	-77

Stand van zaken kapitaalgoederen

Algemeen

Het groot onderhoud aan de kapitaalgoederen in de gemeente Enkhuzen vindt jaarlijks plaats op basis van nut en noodzaak. Veiligheid en functionaliteit zijn daarbij belangrijke aspecten. Voor het onderhoud van rioleringen vormt het PSWR de basis waarbij de onderhoudsmaatregelen meerjarig inzichtelijk zijn.

In oktober 2009 heeft de raad besloten dat de kapitaalgoederen worden beheerd op minimaal verantwoord niveau. Op 5 april 2016 heeft de gemeenteraad het beheerplan Kapitaalgoederen 2016-2025 vastgesteld. Dit plan is de basis voor het onderhoud in de openbare ruimte en vormt het beleid. Voor het beheer van de openbare ruimte heeft de gemeenteraad voor het beheer van de kapitaalgoederen (excl. riolering en gebouwen) beeldkwaliteit B en de norm veilig vastgesteld. Met uitzondering van het onderhoud van het openbaar groen in het Snouck van Loosenpark, daar heeft de gemeenteraad beeldkwaliteit op A vastgesteld.

Naast het beheerplan kapitaalgoederen zijn de volgende kaders van toepassing.

Kader	Type	vastgesteld door en wanneer
Beleidsnota Speelruimte	Beleid	Gemeenteraad, 2 oktober 2012
GRP 2017-2021	Beleid	Gemeenteraad, 11 juli 2017
Waterplan Enkhuizen Medemblik	Beleid	Gemeenteraad, 5 juli 2016
Beheerparagraaf Biodiversiteit	beleid	gemeenteraad, 16 juni 2020
Deelvisie en Omgevingsprogramma Bomen	beleid	gemeenteraad, 14 september 2021

Wegen

Op basis van de technische wegeninspectie 2021 blijkt dat het areaal wat wegen betreft niet geheel voldoet aan het kwaliteitsniveau. De voorgaande inspectie die in 2016 is uitgevoerd heeft onvoldoende inzicht gegeven over de staat van onderhoud van het areaal. Hieruit is gebleken dat de inspectie niet geheel volgens de CROW norm is uitgevoerd.

Dit betekent dat een deel van de wegen niet voldoet aan het kwaliteitskader zoals is opgenomen in het beheerplan kapitaalgoederen 2016-2025. Het beheerplan kapitaalgoederen is in 2016 door de raad vastgesteld met als uitgangspunt dat de beeldkwaliteit voldoet aan de CROW norm 'B' (basis). Om de veiligheid van de wegen te waarborgen, schadeclaims en kapitaalvernietiging te voorkomen zijn de beschikbare middelen niet toereikend om te voldoen aan het kwaliteitskader.

Het huidige budget voor groot en klein onderhoud wegen bedraagt op moment €820.000,- (Dit huidige budget is incl. de structurele reservering van €120.000,-/ jaar). Het beoogde budget is € 910.381,-. Deze verhoging is in de kadernota van 2022 aangevraagd en gehonoreerd.

Met de gehonoreerde verhoging is de doelstelling dat de wegen binnen nu en vijf jaar op het gewenste niveau "B" zijn.

Sinds november 2022 zijn de prijzen weer met 21% gestegen. Dit betekent dat ook het gevraagde budget van de kadernota 2022 waarschijnlijk niet meer toereikend zal zijn. Indien de budgetten voor onderhoud niet worden opgehoogd aan het realistische inflatiecijfer, zal de onveiligheid van de wegen en de schadeclaims weer toenemen.

In de tweede helft van 2022 is gestopt met asfaltwerkzaamheden voor de grotere werken aangezien de gecontracteerde aannemer niet kon voldoen aan de gestelde eisen qua asfalt-samenstelling.

Dit jaar wordt er een nieuw asfaltbestek op de markt gebracht d.m.v. een aanbesteding.

Deze aanbesteding zal met aangescherpte criteria op de markt worden gebracht. Hieruit komt een nieuwe aannemer naar voren die voldoet aan de gestelde criteria door het aanleveren van bewijsstukken van opgeleverde werken waaruit blijkt dat zij voldoen aan de door ons geldende normen.

Riolering

De beheertaken van de riolering is op peil gebracht met het aanstellen van een nieuw team. Hierdoor lopen we in en krijgen we zicht op de te nemen maatregelen om het functioneren van de riolering te waarborgen. de ontstane achterstanden, van de verwerking van revisiegegevens, zijn verder ingehaald. Dit heeft geresulteerd in een nieuw rioleringsplan, het Programma Stedelijk Water en Riolering (PSWR), welke voor twee jaar wordt vastgesteld. Verdere kwetsbare locaties zijn opgenomen in het meerjarig onderzoeksprogramma.

Het ontbreekt aan inzicht in daadwerkelijk functioneren van de riolering en effect op het oppervlaktewater als gevolg van riooloverstorten. Dit in combinatie met een intensiever recreatief gebruik van het oppervlaktewater kan leiden tot ziekte bij gebruikers van stedelijk water

Water

De overdracht van het beheer en onderhoud van het stedelijk watersysteem aan het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier heeft inmiddels plaatsgevonden. In 2022 is daartoe de overeenkomst met HHNK ondertekend. Onderdeel van deze overeenkomst is dat een achterstallige deel baggeren van het areaal, door het Hoogheemraadschap wordt weggewerkt.

Groen

Over het totaal haalt de beheerkwaliteit in Enkuizen een B-niveau alleen bij de bomen was begin dit jaar een achterstand geconstateerd die met een extra snoeironde is weggewerkt. Ten aanzien van de onkruidbestrijding in de beplanting is een scoorde het laatste kwartaal onder het gewenste niveau wat te verklaren valt door de aanhoudende warmte.

De voorjaarsstorm heeft veel schade veroorzaakt in het bomenbestand. Diverse bomen zijn verloren gegaan of beschadigd. De verloren gegane bomen worden in 2023 vervangen.

Groentechnisch gezien voldoet de beplanting in het algemeen ruimschoots aan de kwaliteitsnormen.

Het ingezette maabeleid uit 2021 begint zichtbaar een positief effect te hebben op de biodiversiteit.

Spelen

De speelvoorzieningen zijn veilig en voldoen aan de daaraan gestelde kwaliteitseisen. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Bruggen

Er is geen achterstand in onderhoud van de 130 gemeentelijke bruggen en steigers. Deze objecten zijn veilig en functioneel.

Oeververdediging

Oeververdedigingen zijn de gemeentelijke kademuren, damwanden, beschoeiingen, steenglooingen en remmingwerken. Er is geen achterstand in de planning voor het vervangen van oeververdedigingen.

Openbare verlichting

Het areaal is voor een groot deel op orde en bestaat momenteel uit 4460 verlichtingsobjecten. Verouderde verlichtingsobjecten of onderdelen zijn in beeld en worden jaarlijks projectmatig en wijkgericht vervangen. Deze vervangingsmethode zorgt voor een tijdelijke afname van de verouderde verlichtingsobjecten of onderdelen, maar zal het niet helemaal wegnemen, omdat er jaarlijks te vervangen objecten bij komen. Circa veertig procent van de verlichtingsobjecten zijn voorzien van led lichtbronnen.

Gebouwen

Het gemeentelijk vastgoed voldoet aan de daaraan gestelde kwaliteitseisen, conditieniveau 3 (redelijk). Hieraan is in 2022 voldaan met uitvoering van het meerjarenonderhoudsprogramma. Er zijn slechts enkele specifieke uitzonderingen waar het gaat om panden die onderdeel zijn van een ontwikkeling of in afwachting zijn van verdere plannen in de nabije toekomst. In het vastgoedbestand van de gemeente hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Financiering

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeheer van de gemeente. Volgens artikel 13 van het BBV bevat de paragraaf betreffende de financiering in ieder geval beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financierings-portefeuille en geeft het inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte.

Financieringsfunctie

De financieringsfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Deze functie omvat de financiering van het beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn. De Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) schrijft de decentrale overheden een aantal zaken voor op het gebied van financiering. In deze wet staan transparantie en risicobeheersing centraal. De belangrijkste verplichtingen die uit deze wet voortvloeien zijn:

- Het opstellen van een financieringsstatuut
- Het opnemen van een financieringsparagraaf in de begroting en de jaarrekening
- Het voldoen aan de kasgeldlimiet
- Het voldoen aan de renterisiconorm

Financieringsstatuut

Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Het 'Treasurystatuut' gemeente Enkhuizen dateert uit het jaar 2017.

Financieringsbeleid

Door middel van een liquiditeitsplanning wordt de financieringsbehoefte van de gemeente gedurende een bepaalde periode bepaald. Op basis van te verwachten uitgaven en inkomsten wordt een schatting gemaakt van het verwachte verloop van het liquiditeitssaldo. De financieringsportefeuille bestaat uit:

- Opgenomen langlopende leningen;
- Eigen vermogen welk als financieringsmiddel is ingezet (reserves);
- In beheer gekregen waarborgsommen.

Opgenomen langlopende leningen en waarborgsommen

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de vaste financiering in 2022. In 2022 is één langlopende lening aangetrokken.

Stand langlopende leningen per 1 januari 2022	€	39.125
Nieuwe leningen	€	7.000
Reguliere aflossingen	€	-3.776
Stand Waarborgsommen per 31 december 2022	€	<u>24</u>
Stand per 31 december 2022	€	42.373

Bedragen x € 1.000

Uitgezette leningen

De gemeente verstrekt langlopende leningen aan lokale- en regionale instellingen en verenigingen. Basis voor verstrekking is het Treasurystatuut.

Het onderstaand overzicht geeft de ontwikkeling weer van langlopend uitgezette leningen.

Stand per 1 januari 2022	€	5.907
Nieuwe leningen	€	13
Aflossingen	€	-1
Stand per 31 december 2022	€	5.919

Bedragen x € 1.000

Onze rekening bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting maakt deel uit van de uitgezette leningen. Per 31-12-2022 is dit een bedrag van € 3.392.000. In de tabel hieronder is een overzicht opgenomen van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting.

Per 31 december 2022 staat een bedrag van € 1.685.000 in rekening courant bij het Stimuleringsfonds. De leningenportefeuille is als volgt verdeeld:

- Aan combinatieleningen (bouwfonds en gemeente) staat een bedrag uit van € 103.000.
Per 31 december lopen er nog 2 combinatieleningen.
- Aan gemeentelijke stimuleringsleningen staat een bedrag uit van € 74.000.
Per 31 december lopen er nog 3 gemeentelijke stimuleringsleningen.
- Aan startersleningen staat er een bedrag uit van € 1.246.000. In 2022 zijn er 4 leningen verstrekt. Per 31 december lopen er 45 startersleningen.
- Aan de leningen voor "toekomst bestendig wonen" staat een bedrag uit van € 283.000.

Over het tegoed in rekening-courant werd € 5.000 rente ontvangen. Aan beheerskosten werd een bedrag van € 8.000 betaald. Over de uitstaande leningen werd een bedrag van € 17.000 aan rente ontvangen. Deze bedragen zijn verrekend in de rekening-courant bij het stimuleringsfonds.

Risicobeheer

Om de financieringsrisico's (renterisico's) te beperken, staan in de Wet Fido twee instrumenten: renterisiconorm en kasgeldlimiet. Daarnaast is met het schatkistbankieren een drempelbedrag bepaald. De provincie toetst of de gemeente aan deze normen voldoet.

Door het schema onder Rentetoerekening wordt inzicht gegeven in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten.

Renterisiconorm

De norm voor het renterisico stelt een grens aan financiering op lange termijn. Het doel is om overmatige renterisico's op de vaste schuld (met een looptijd gelijk of langer dan 1 jaar) te vermijden. Het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden. De norm wordt berekend door het begrotingstotaal te vermenigvuldigen met een door het Rijk vastgesteld percentage (i.c. 20%). Het totaal van renteaanpassingen en de herfinanciering van de aflossingen in een begrotingsjaar mag deze norm niet overschrijden.

In cijfers betekende dit voor 2022 het volgende:

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Renterisico					
1. Rentehertzieningen	-	-	-	-	-
2. Te betalen aflossingen	3.776	4.969	5.577	6.184	6.492
3. renterisico (1+2)	3.776	4.969	5.577	6.184	6.492
Renterisiconorm					
4a. Omvang begroting 1 januari	56.890	63.124	64.156	64.446	64.432
4b. Vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%	20%
4. Renterisiconorm (4a x 4b)	11.378	12.625	12.831	12.889	12.886
Toets renterisiconorm					
Renterisico op vaste schuld (3)	3.776	4.969	5.777	6.184	6.492
Renterisiconorm (4)	11.378	12.625	12.831	12.889	12.886
Ruimte (3-4)	-7.602	-7.656	-7.054	-6.705	-6.394
(4 > 3) Ruimte onder renterisiconorm					
(3 > 4) Overschrijding renterisiconorm					

Bedragen x € 1.000

De tabel laat zien dat het bedrag aan langlopende leningen, waarover renterisico werd gelopen, ruimschoots binnen de wettelijke norm blijft.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft voor de gemeente de maximale toegestane omvang van de kortlopende schuld (met een looptijd korter dan 1 jaar) aan. Wettelijk moet worden overgegaan tot omzetting naar langlopende schulden zodra de limiet meer dan twee achtereenvolgende kwartalen wordt overschreden. Het doel van deze limiet is het renterisico op korte financiering te beperken. Fluctuaties in korte rente kunnen namelijk een relatief grote invloed hebben op rentelasten. De kasgeldlimiet wordt uitgedrukt in een percentage van het begrotingstotaal (8,5%) en bedraagt voor 2022 € 4.781.000. Bij het financieringsbeleid wordt rekening gehouden met deze limiet.

Omschrijving	
Toegestane kasgeldlimiet	
Omvang begroting (lasten) per 1 januari 2021	56.245
Percentage kasgeldlimiet	8,50%
Omvang kasgeldlimiet	4.781
Omvang vlottende schuld (gemiddeld 2021)	
Opgenomen gelden < 1 jaar	0
Schuld in rekening courant	250
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0
Overige geldleningen (geen vaste schuld)	0
	250
Vlottende middelen (gemiddeld 2021)	
Contante gelden in kas	5
Tegoeden in rekening courant	6.053
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0
	6.058
Toets kasgeldlimiet	
Toegestane kasgeldlimiet	4.781
Totaal netto vlottende schuld (2-3)	-5.808
Ruimte (4-5)	10.589

Bedragen x € 1.000

Schatkistbankieren

Sinds eind 2013 worden tijdelijk overtollige middelen verplicht ondergebracht bij het ministerie van Financiën. Het doel van de deelname van de decentrale overheden aan schatkistbankieren is de Europese Monetaire Unie schuld van de collectieve sector te verlagen.

Rentetoerekening

De paragraaf financiering moet inzicht geven in: de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten. Onderstaand schema geeft hier invulling aan.

De externe rentelasten over de korte en lange financiering	535	
De externe rentebaten (idem)	-86 -/-	
	<hr/>	
Totaal door te rekenen externe rente		449
De rente die aan de grondexploitatie moet worden toegerekend	14 -/-	
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	200 -/-	
	<hr/>	
De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0 +/-	
	<hr/>	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		-214
	<hr/>	
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		235
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		<hr/> 234 -/-
Renteresultaat op het taakveld Treasury		1

Bedragen x € 1.000

Bedrijfsvoering

Communicatie

Op het gebied van communicatie willen we meer inzetten op een stevigere strategische advisering aan het bestuur en de organisatie. Er is een start gemaakt met het geven van uitvoering aan de communicatievisie en social media strategie. De webcare activiteiten zijn door onvoldoende capaciteit niet tot ontwikkeling gekomen.

Communicatie levert een bijdrage aan de realisatie van projecten en beleid van andere afdelingen. Bij grote en/of gevoelige projecten is een omgevingsanalyse gemaakt, waarmee meer inzicht in de omgeving werd verkregen.

Crisiscommunicatie is een focuspunt geweest. Zo zijn de communicatieadviseurs onderdeel van de pool crisiscommunicatie van het Expertteam bevolkingszorg van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord en is de inzet voor lokale incidenten geprofessionaliseerd doordat er een beschikbaarheidspool is opgezet. In 2022 hebben de communicatieadviseurs geadviseerd bij diverse lokale en regionale crises en incidenten.

Personeel

Het functiehuis dat bij het ontstaan van de SED organisatie is vastgesteld was al enige tijd aan onderhoud toe. In 2022 heeft er in samenwerking met Bureau Leeuwendaal aan de hand van het HR21 functiewaarderingsstelsel een onderhoudsronde plaats gevonden. Hierbij zijn nieuwe functies beschreven en vastgesteld en zijn er functies geherwaardeerd waardoor er ten bevordering van de interne mobiliteit logische loopbaanpaden in het functiehuis ontstaan. Voor de financiële consequenties ontvingen de raden begin 2023 een voorstel.

Er zijn eerste stappen gezet in het verder digitaliseren van processen. Het digitale personeelsdossier in het HR systeem is daar een voorbeeld van. Voor leidinggevenden zijn er rapportages beschikbaar gemaakt in het HR systeem. Om het management meer inzicht te geven en stuurinformatie ter beschikking te stellen is er een prognosemodel ontwikkeld en in gebruik genomen. Dit prognosemodel geeft inzicht in de beschikbare formatie en de ontwikkeling van de loonkosten van zowel vast personeel als inhuur.

Er is landelijk een enorme krapte op de arbeidsmarkt. We zijn een belangrijke werkgever in de regio, maar kunnen onze bekendheid en de aantrekkelijkheid, breder en beter voor het voetlicht brengen. Hoewel hier kleine stappen zijn gezet, zoals het aanpassen van vacatureteksten, nieuwe vormgeving op social media en de voortzetting van de samenwerking met de West-Friesland Academie en Werken in Noord-Holland Noord, moet op dit gebied nog veel gebeuren. Capaciteitsgebrek door vacatures maken dat arbeidsmarktcommunicatie onvoldoende ontwikkeld is.

Facilitair

Het jaar 2022 stond in het teken van grip vergroten op de bedrijfsvoering. Als interne dienstverlener hebben we diverse contracten met externe leveranciers. Door actief contractbeheer en heldere afspraken zijn we meer gaan sturen op het proces

De dienstauto's zijn vervangen en er is een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de schoonmaak. Bij beiden onderwerpen stond de behoefte van de gebruiker centraal.

De uitkomst van het onderzoek op de schoonmaakkwaliteit is voldoende beoordeeld. Daar waar verbetering nodig was, zijn aanpassingen verricht waaronder bijvoorbeeld het verhogen van de frequentie. Voorts zijn er aandachtspunten genoemd t.a.v. klein onderhoud voor de SED. De actiepunten uit het onderzoek zijn uitgevoerd en er vindt per kwartaal evaluatie plaats.

De facilitaire servicedesk is een meldpunt waar medewerkers naar grote tevredenheid terecht kunnen met vragen, storingsen en reserveringen. Met online-presentaties en communicatie op het IntraSED informeren zij de medewerkers over de dienstverlening. Er is hard gewerkt, echter niet alle werkzaamheden zijn uitgevoerd wegens een personeelstekort.

ICT/Informatie

ICT heeft –na de intrede van Corona- een heel belangrijke rol gespeeld bij het faciliteren van (samen)werken vanaf een thuiswerkplek. Door de nieuwe kantoorsoftware zijn we in staat op afstand met elkaar samen te werken en te kunnen videobellen. Dit hybride werken is na voortgezet. Elke medewerker is in staat om thuis op een goede en veilige manier te kunnen (samen)werken.

Het nieuwe Digitaal Stelsel Omgevingswet is weliswaar opnieuw uitgesteld, toch is de voorbereiding doorgegaan. In dit kader is een nieuwe applicatie ten behoeve van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving in oktober 2022 in productie genomen. Samenwerken staat in deze oplossing ook centraal.

Informatiebeveiliging en privacy zijn en blijven belangrijke thema's. In de afgelopen jaren kan worden vastgesteld dat gemeenten vaak het doelwit zijn van kwaadwillenden. Het risico dat we als gemeenten 'gehacked' worden is reëel. Hiertegen zullen we ons moeten organiseren, technisch alsook in de bewustwording van de gevaren. Mede door een verschuiving van een lokale installatie naar een software dienst (SaaS), wordt het terrein van informatiebeveiliging en privacy breder en complexer. Kwetsbaarheden dienen zich op meerdere gebieden aan. Regie voeren over informatiebeveiliging en privacy bij onze leveranciers vraagt om inzicht in deze grote complexiteit van verbindingen, gegevensstromen en beveiligingsmaatregelen.

Eind 2022 is het nieuwe zaakstelsel Djuma succesvol geïmplementeerd. Het zaakstelsel is een belangrijke spin in het web in het digitaal afhandelen van een werkproces. Mede door de keuze voor dit systeem is een belangrijke stap in de implementatie van informatie-gestuurd werken gezet.

De invoering van de Wet open overheid (Woo) hebben we in 2022 projectmatig opgestart. De Woo is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De wet regelt het recht op

informatie over alles wat de overheid doet. Inwoners kunnen op deze manier makkelijker informatie inzien en opvragen. Ook de SED-gemeenten zijn verplicht om aan de Woo te voldoen. Het werken met de Woo vraagt een andere werkwijze in het omgaan met de informatievoorziening.

Voor een efficiënte bedrijfsvoering is in 2021 een pilot robotisering uitgevoerd. Doel is om handmatige, repeterende handelingen te automatiseren. Deze pilot is in 2022 omgezet naar een roadmap RPA (Robotic Process Automation) waarbij robotisering structureel, waar mogelijk en gewenst, wordt ingezet bij het efficiënter en minder kwetsbaar maken van processen. Een mooi voorbeeld hiervan is het afhandelen van de aanvragen energietoeslag.

In 2022 is meer grip en structuur aangebracht in het informatie en applicatielandschap van de SED ten behoeve van de drie gemeenten, inclusief de bijbehorende budgetten.

P&C Cyclus / Financiën / Belastingen

Concern-control en het team AO/IB monitoren de opvolging van de aanbevelingen van de accountant en voeren audits en bijzondere onderzoeken uit omwille van onafhankelijke oordeelsvorming.

Ook blijft het team AO/IB kritisch kijken naar processen en adviseert zij op het gebied van procesoptimalisatie en harmonisatie. Aan de hand van het AO/IB plan hebben de vakafdelingen zelf interne controles uitgevoerd, waarbij continu is gekeken naar beheersing van de risico's.

Voorts hebben we meer grip willen creëren op de P&C cyclus waardoor we de functie coördinator P&C hebben toegevoegd. Met ingang van 1 december 2022 is deze ingevuld.

In 2022 is er veel energie gestoken in het opstellen van de eerste jaarschijf van de college uitvoerings programma's. De drie colleges hebben in een gezamenlijk afstemmingsoverleg de CUP 's met elkaar afgestemd. Deze CUP 's zijn in het najaar van 2022 door de raden vastgesteld.

Inkoop

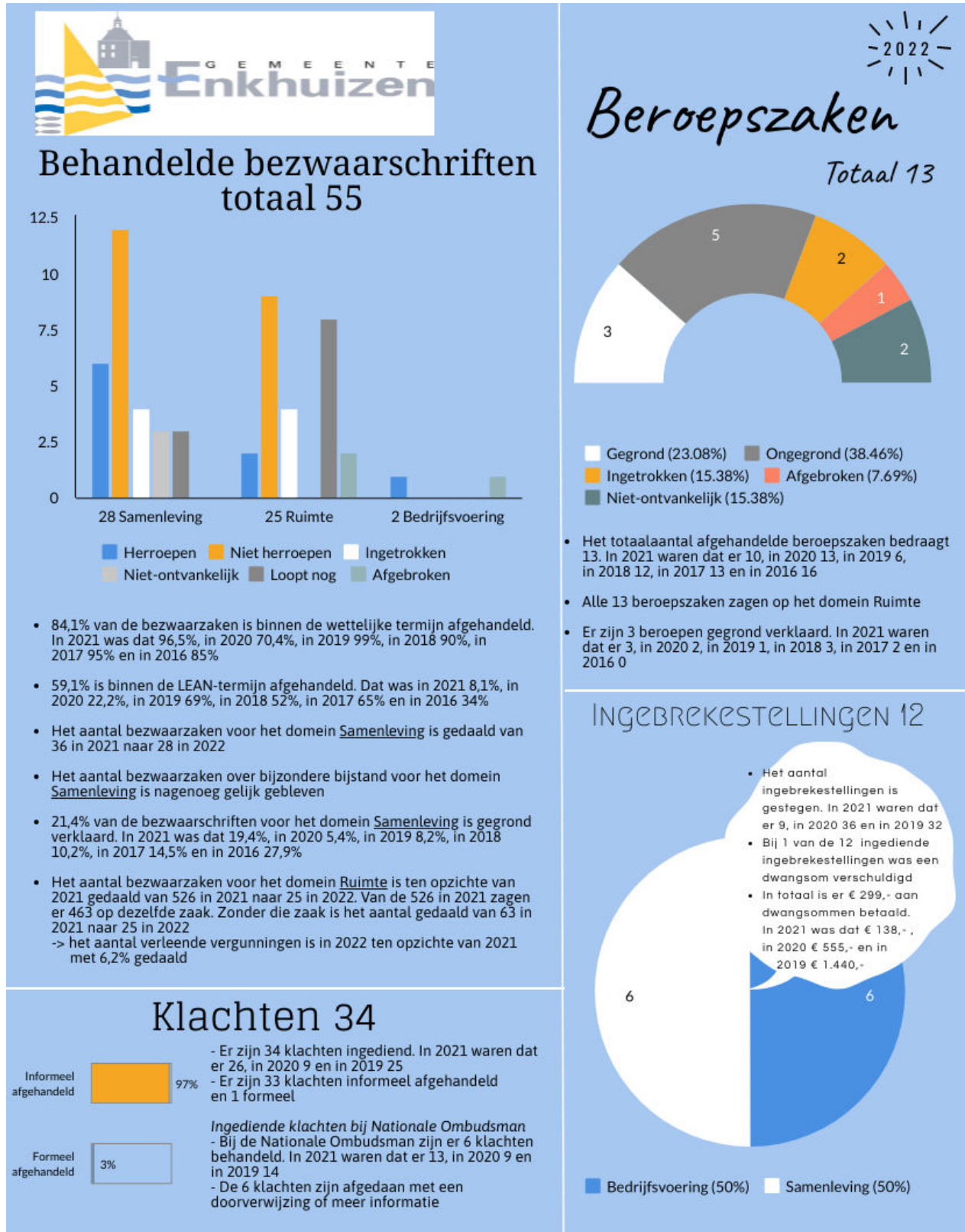
De afdeling Inkoop adviseert, informeert en ondersteunt de decentraal georganiseerde inkopers op het gebied van inkopen en aanbesteden met als doel om op een rechtmatige wijze de meest maatschappelijke waarde te creëren voor de publieke middelen

In 2022 hebben we een contractenbank ingericht. Hiermee worden alle contracten digitaal en centraal opgeslagen. Tevens is er een koppeling tussen de contractenbank en het financiële systeem, zodat facturen kunnen worden gekoppeld aan contracten.

Verder zijn er een groot aantal Europese aanbestedingen gedaan in 2022. Dat betreft onder andere de raamovereenkomst softwarebroker, waarmee de organisatie wordt ontzorgd met betrekking tot de totale dienstverlening van het software verwervingsproces. Het zaaksysteem, accountantsdiensten en externe inhuur (met de 7 Westfrieze gemeenten) zijn voorbeelden van in 2022 gelopen Europese aanbestedingen.

Juridische zaken

De druk op de afdeling Juridische Zaken is groot. Het aantal bezwaarschriften, Woo-verzoeken en klachten ligt hoog en diverse complexe casussen binnen onze gemeenten vragen veel capaciteit. De ontwikkeling van de juridische kwaliteitszorg binnen de organisatie krijgt hierdoor te weinig aandacht.

Frauderisico 's

Het college van burgemeester en wethouders is zich bewust van de frauderisico's die de gemeente loopt en bespreekt dit thema periodiek. De gemeente heeft een frauderisicoanalyse opgesteld en concludeert dat de belangrijkste zijn ondervangen door de inrichting van de administratieve organisatie. Het college van burgemeester en wethouders heeft geen concrete aanwijzingen of vermoedens dat zich fraudes hebben voorgedaan in het afgelopen boekjaar.

Verbonden partijen

Verbonden partijen

	rekening 2021	begroting 2022	rekening 2022
Gemeenschappelijke regelingen:			
SED organisatie	13.552	13.345	13.923
SSC DeSom (ICT)	787	795	884
Westfries Archief	151	153	153
Ondersteuning Bestuurlijke Samenwerking West-Friesland	53	68	17
Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	1.216	1.216	1.216
Recreatieschap Westfriesland	107	108	108
Gemeenschappelijke gezondheidsdienst Hollands Noorden	711	711	729
WerkSaam Westfriesland	1.099	1.075	1.009
Afvalbeheer Westfriesland (ABWF)	-	5	5
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord	473	466	466
Archeologie Westfriese gemeenten	24	21	34
Deelnemingen:			
Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
HVC Groep	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
BNG Bank	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Alliander NV	903	780	
	19.076	18.743	18.286

Ontwikkelingen

Ten opzichte van 2021 hebben zich geen belangrijke ontwikkelingen voorgedaan.

Er zijn geen verbonden partijen opgeheven en er zijn geen nieuwe verbonden partijen bijgekomen.

Gemeenschappelijke regelingen

SED organisatie				
Gerelateerd aan programma('s)	1. Bestuur en dienstverlening			
Vertegenwoordiging	Lid van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.			
Doel / openbaar belang	De SED organisatie werkt aan een prettige woon- werk- en leefomgeving. Zij staat voor goede dienstverlening aan de inwoners en ondernemers en een krachtige en deskundige ondersteuning aan de besturen van de gemeenten Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland.			
Activiteiten en ontwikkelingen	<p>In 2022 is een start gemaakt met uitvoering van de communicatievisie en de social media strategie. Crisiscommunicatie is een focuspunt geweest. Inzake personeel heeft -via het HR21 functiewaarderingssysteem- een onderhoudsronde plaats gevonden, waarbij nieuwe functies zijn vastgesteld en functies zijn geherwaardeerd.</p> <p>Inzake werving van personeel zijn verbeterstappen gezet, zoals aanpassing van vacatureteksten, nieuwe vormgeving op social media en voortzetting van de samenwerking met de West-Friesland Academie en Werken in Noord-Holland Noord.</p> <p>Er zijn ook eerste stappen gezet in het verder digitaliseren van processen en is er gewerkt aan het versterken van de grip op bedrijfsvoering en het brengen van meer structuur in het informatie- en applicatielandschap. In 2022 is een nieuw zaaksysteem geïmplementeerd, is de invoering van de Wet Open Overheid projectmatig opgepakt en is een contractenbank ingericht.</p>			
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> • Datalek, cybercrime en uitval ICT systemen • Personeel • Wet- en regelgeving 			
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
€ 0	€ 13.656.000	€ 0	€ 13.219.000	€ 0

SSC DeSom (ICT)	
Gerelateerd aan programma('s)	1. Bestuur en dienstverlening
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur
Doel / openbaar belang	De deelnemers en WerkSaam ondersteunen met ICT-voorzieningen en deze voorzieningen steeds beter afstemmen op de behoefte van deze tijd en de nieuwe ontwikkelingen.

Activiteiten en ontwikkelingen		<p>Naast de reguliere taken stond 2022 in het teken van de uitkomsten van het Rekenkameronderzoek vanuit Opmeer en Medemblik. Het rapport was bepalend voor een aantal te nemen maatregelen op het gebied van informatiebeveiliging. Veel aspecten die in het rapport benoemd worden, zijn opgepakt.</p> <p>Daarnaast heeft de Oracle-migratie veel inspanning van DeSom gevraagd. Deze taak is projectmatig ingestoken omdat hier veel derden bij betrokken waren. Er is intensief samengewerkt met gemeenten en WerkSaam. In 2023 kan dit project worden afgerond.</p>		
Risico's		<ul style="list-style-type: none"> • Cyberaanvallen/cybercriminaliteit. • Geen goede centrale regie en beveiliging op SAAS oplossingen. • Incompliance door gewijzigde voorwaarden softwareleveranciers. • Ontvlechting van WerkSaam. • Beëindigen van contracten met onze leveranciers. • Tijdige invulling van vacatures en werving geschikt personeel. 		
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
€ 334.000	€ 4.761.000	€ 235.000	€ 4.538.000	€ 74.000

Westfries Archief				
Gerelateerd aan programma('s)		1. Bestuur en dienstverlening		
Vertegenwoordiging		Lid van het algemeen bestuur		
Doel / openbaar belang		Het West-Fries Archief werkt samen met de W7 gemeenten om de informatie over het verleden en heden voor de huidige en toekomstige generaties betrouwbaar en toegankelijk te houden.		
Activiteiten en ontwikkelingen		<p>Hiervoor heeft zij drie kerntaken die volgen uit de Archiefwet en de Gemeenschappelijke Regeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ondersteunen van en diensten verlenen aan aangesloten overheden; • Informeren, enthousiasmeren en helpen van het publiek om archieven optimaal te gebruiken en de geschiedenis van de regio te leren kennen; • beheren, toegankelijk maken en uitbreiden van de collectie. 		
Risico's		<ul style="list-style-type: none"> - Algemeen/bedrijfsvoering, - dienstverlening/publieksbereik en - leveranciersrisico digitalisering en restauraties. 		
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
nb	nb	nb	nb	nb

Ondersteuning bestuurlijke samenwerking West-Friesland (OBS)				
Gerelateerd aan programma('s)		1. Bestuur en dienstverlening		
Vertegenwoordiging		Lid van het algemeen bestuur		

Doel / openbaar belang	Ondersteuning samenwerking op het gebied van bestuurlijk overleg in de regio Westfriesland. Periodiek worden er bestuurlijke overleggen georganiseerd, gefaciliteerd en gecoördineerd op een aantal werkterreinen in de vormen van portefeuillehoudersoverleggen. De OBS kent de volgende portefeuillehoudersoverleggen: Madivosa (Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale aangelegenheden), VVRE (verkeer en vervoer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Economie) en ABZ (Algemeen Bestuurlijke Zaken).			
Activiteiten en ontwikkelingen	In 2022 is gewerkt aan de doorontwikkeling van het Pact van West-Friesland onder de noemer 'Van Pact naar Impact'. Er is focus aangebracht in de ambities. Met deze focus kan er een versnelling worden aangebracht in het realiseren van de ambities van het Pact. Middels een werksessie van de 7 West-Friese colleges zijn 3 gemeenschappelijke focuspunten naar voren gekomen: 1. nieuwe energie, 2. versnellen van de woningbouw en 3. innovatie in de zorg. Samen met de maatschappelijke partners wordt nu gewerkt aan de verdere ontwikkeling van de focuspunten.			
Risico's	Er zijn voor 2022 geen risico's bekend.			
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	
Gerelateerd aan programma('s)	2. Ruimte
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur
Doel / openbaar belang	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord richt zich op het verkleinen van risico's en het beperken van leed en schade bij incidenten en realiseert dit door het bieden van adequate hulp en het samenwerken met alle bij de veiligheid en hulpverlening betrokken partijen. Daarbij worden burgers en bedrijven gestimuleerd tot het nemen van eigen verantwoordelijkheid en worden zij actief betrokken bij de hulpverlening.
Activiteiten en ontwikkelingen	Er zijn vijf bewegingen in gang gezet: zorg en veiligheid, veilig leven, nieuwe crisistypen, brandweer 360 en de Omgevingswet.

Risico's		<ul style="list-style-type: none"> • Brandweervrijwilligers van rechtswege overgaan in een arbeidsovereenkomst. • Langdurige uitval. • BTW plicht over activiteiten van de Meldkamer Noord-Holland aan VRNHN. • IT dreigingen (bijv. virus, cyberaanval enz.). • Tekort ambulanceverpleegkundigen. • Materiële en personele schade bij omvangrijke incidenten. • Aanbestedingsclaim. 		
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
€ 7.988.000	€ 38.246.000	€ 6.756.000	€ 41.948.000	€ 798.000

Afvalbeheer Westfriesland (ABWF)				
Gerelateerd aan programma('s)	2. Ruimte			
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur			
Doel / openbaar belang	<p>Het doel van het Afvalbeheer Westfriesland (ABWF) is uitvoering geven aan de omschreven taken en bevoegdheden zoals deze zijn opgenomen in de per 1 juli 2021 gewijzigde gemeenschappelijke regeling. Het ABWF is nu het afstemmingsplatform voor afvalbeleid, de dienstverlenings-overeenkomst en aandeelhouderszaken HVC. Het ABWF is verantwoordelijk voor de nazorg van de voormalige stortplaats te Westwoud, waarvan het dagelijks beheer bij Bodemzorg is belegd.</p>			
Activiteiten en ontwikkelingen	<p>Per april 2022 zijn de aandelen van het ABWF overgedragen aan de individuele gemeenten. De omvorming van het CAW naar het ABWF is hiermee afgerond. In 2022 heeft het grootste deel van het vervolgonderzoek naar de aanwezigheid van PFAS plaatsgevonden. In 2023 zal dit onderzoek worden afgerond.</p> <p>Per april 2022 zijn de aandelen van het ABWF overgedragen aan de individuele gemeenten. De omvorming van het CAW naar het ABWF is hiermee afgerond. In 2022 heeft het grootste deel van het vervolgonderzoek naar de aanwezigheid van PFAS plaatsgevonden. In 2023 zal dit onderzoek worden afgerond.</p>			
Risico's		<ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijke en administratie ondersteuning door HVC. • Stortplaats Westwoud. 		
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
-€ 48.000	€ 2.362.000	€ 39.000	€ 1.592.000	€ 97.000

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord				
Gerelateerd aan programma('s)	2. Ruimte			
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur			
Doel / openbaar belang	De OD NHN is een professionele opdrachtnemer die op een efficiënte manier en volgens geldende kwaliteitsstandaarden uitvoering geeft aan de opgedragen milieutaken op het gebied van de fysieke leefomgeving in Noord-Holland Noord.			
Activiteiten en ontwikkelingen	<p>Na opnieuw uitstel is de Omgevingswet naar verwachting per 1 juli 2023 van kracht. Dat betekent dat de werkwijze van OD NHN voor de uitvoering van VTH-milieutaken vanaf het moment van inwerkingtreding is afgestemd op de Omgevingswet. De extra taken en verantwoordelijkheden die de gemeente krijgt met de inwerkingtreding van de Omgevingswet zoals de normering van geluid en de verschuiving van bevoegdheden van bodemtaken van provincie naar gemeenten, wordt meegenomen in het gemeentelijke programma Omgevingswet.</p> <p>Het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH Stelsel, geïnitieerd in 2022 door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, leidt in 2024 mogelijk tot impact gericht op de robuustheid en kwaliteit van de omgevingsdiensten. Daarnaast bestaat vanuit het Rijk de behoefte om (gedeeltelijk) te gaan werken met normfinanciering. Ook op dit vlak zijn op termijn effecten te verwachten.</p>			
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> • Claims. • Datalek van geregistreerde gegevens. • Aanbestedingsrisico's. • Projecten ten laste van het rekeningresultaat. • Pandemie. • Omgevingswet en het Digitaal Stelsel Omgevingswet. 			
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
€ 5.978.000	€ 5.326.000	€ 4.841.000	€ 5.494.000	€ 1.110.000

Recreatieschap Westfriesland	
Gerelateerd aan programma('s)	3. Samenleving
Vertegenwoordiging	Lid van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.
Doel / openbaar belang	Behartigt voor de Westfriese gemeenten de belangen van de openluchtrecreatie en het landschap in het samenwerkingsgebied. Inzet voor een rijkere, gevarieerdere natuur met meer recreatiemogelijkheden, beheer en onderhoud van terreinen.

Activiteiten en ontwikkelingen	In 2022 is er verder gewerkt aan de projecten uit het uitvoeringsprogramma Natuur- en Recreatieplan. Bestuurlijk is er besloten dat het toekomstig beheer en onderhoud van het stadstrand Hoorn door het Recreatieschap Westfriesland gedaan gaat worden.			
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> • Langdurige afwezigheid van een werknemer door ziekte. • Beëindigen overeenkomst door verhuurders en/of verpachters. • Het uittreden van één van de gemeenten uit gemeenschappelijke regeling. • Imagoschade. • Gevolgen van klimaatverandering. 			
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
€ 1.860.000	€ 1.669.000	€ 1.765.000	€ 1.238.000	€ 1.000

Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD)	
Gerelateerd aan programma('s)	3. Samenleving
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur
Doel / openbaar belang	De basistaken (uniformdeel) van GGD Hollands Noorden zijn: Kennis hebben van en informatie geven over de gezondheid van de inwoners, het organiseren van collectieve preventie (preventie gericht op alle inwoners), uitvoering van infectieziektebestrijding en uitvoering van de taken op het terrein van jeugdgezondheid. Een belangrijk deel van de taken van de GGD concentreert zich in het 'voorveld' (preventie, signaleren, monitoren), maar de GGD voert ook vangnettaken voor de gemeente uit. Naast de basistaken voert de GGD levert de GGD ook aanvullende producten (maatwerkdeel). Deze aanvullende producten vallen niet onder de Gemeenschappelijke regeling. Vanuit het maatwerkdeel wordt ingezet op activiteiten die aanvullend zijn op de werkzaamheden vanuit de GR GGD. Dit zijn onder andere de extra begeleiding contacten en opvoedspreekuren. Indien nodig kan er worden opgeschaald naar Video Home Training, Stevig Ouderschap en VoorZorg.
Activiteiten en ontwikkelingen	De GGD heeft ingezet op het herstructureren van de jeugdgezondheidszorg. Hierin wordt gewerkt aan een eenduidige en effectieve aanpak van werkzaamheden. Dit op basis van de leeftijdscategorieën 0-4 jaar, 4-12 jaar en 12 jaar en ouder. Daarnaast is het prenataal huisbezoek toegevoegd aan de werkzaamheden van de GGD. Tot slot is de GGD gestopt met de ontwikkeling van een nieuw digitaal dossier voor de Jeugdgezondheidszorg. Desondanks zal er een nieuw digitaal dossier moeten worden ontwikkeld.

Risico's					<ul style="list-style-type: none"> - Doorontwikkeling JGZ - Ziekteverzuim JGZ, - Hogere instroom veilig Thuis, - Informatiebeveiliging en privacybescherming, - Kostenstijgingen, - Medische arrestantenzorg, - Reizigersadvisering.
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat	
€ 1.659.000	€ 26.601.000	€ 1.954.000 -/-	€ 25.057.000	€ 3.691.000 -/-	

Archeologie Westfriese Gemeenten					
Gerelateerd aan programma('s)		3. Samenleving			
Vertegenwoordiging		Lid van het algemeen bestuur			
Doel / openbaar belang		Het borgen van de van cultuurhistorische waarden conform wettelijke vereisten.			
Activiteiten en ontwikkelingen		Het uitbrengen van (pre-)adviezen om in geval van de projectvoorbereiding een indicatie te geven of en zo ja in welke mate nader archeologisch onderzoek nodig is. Tevens daar waar een opdracht wordt gegund door derden of de gemeente het onderzoek uitvoeren.			
Risico's		Er zijn voor 2023 geen risico's bekend.			
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat	
-	-	-	-	€ 0	

WerkSaam Westfriesland					
Gerelateerd aan programma('s)		3. Samenleving			
Vertegenwoordiging		Lid van het algemeen bestuur			
Doel / openbaar belang		WerkSaam Westfriesland voert de Participatiewet en de Wet Sociale Werkvoorzieningen (WSW) uit voor de Westfriese gemeenten. Een klein onderdeel van de Participatiewet, de bijzondere bijstand, is bij de afzonderlijke gemeenten gebleven. Het doel van de Participatiewet is dat iedereen die gedeeltelijk of volledig kan werken begeleid wordt naar werk, het liefst bij een gewone werkgever. Hierbij kan WerkSaam Westfriesland verschillende instrumenten inzetten, zoals job-coaching of loonkostensubsidie. Ook biedt WerkSaam beschutte werkplekken voor mensen die kunnen werken, maar veel begeleiding daarbij nodig hebben. Als werk (nog) niet mogelijk is, verstrekt WerkSaam een bijstandsuitkering.			

Activiteiten en ontwikkelingen		<p>WerkSaam heeft het beleidsplan 2022-2025 verder geïmplementeerd. WerkSaam heeft de prijs van Beste overheidsorganisatie van 2022 gewonnen. Het aantal uitkeringsgerechtigden blijft gestaag dalen. De mensen die nu een bijstandsuitkering ontvangen zijn over het algemeen moeilijker bemiddelbaar naar werk. Ondernemers zijn steeds vaker bereid te investeren in intensieve begeleiding en coaching van mensen die lang aan de zijlijn gestaan hebben en geen recente werkervaring meer hebben.</p>		
Risico's		<ul style="list-style-type: none"> • Inflatie • Economische ontwikkelingen • Ontwikkeling Toegevoegde Waarde Hogere directe kosten. 		
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
€ 11.399.000	€ 18.106.000	€ 9.386.000	€ 15.738.000	€ 487.000

Deelnemingen

BNG Bank	
Gerelateerd aan programma('s)	1. Bestuur en dienstverlening
Doel / openbaar belang	De uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden. Draagt bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Activiteiten en ontwikkelingen	De BNG heeft zich gecommitteerd om bij te dragen aan het nationale Klimaatakkoord en aan het bereiken van de klimaatdoelstellingen van Parijs. De bank ontwikkelt en stimuleert innovatieve duurzame verdienmodellen. Dankzij haar toprating kan de bank tegen lage tarieven geld lenen op de internationale geld- en kapitaalmarkt, en dit geld vervolgens tegen lage prijzen uitlenen aan klanten. Het fundingbeleid blijft onveranderd gericht op permanente toegang tot de geld-en kapitaalmarkt voor de gewenste looptijden en volumes tegen zo laag mogelijke kosten.
Risico's	Er zijn geen risico's bekend.
Financieel belang	De gemeente heeft als aandeelhouder 130.650 aandelen. De aandeelhouder is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.

Alliander NV	
Gerelateerd aan programma('s)	2. Ruimte
Doel / openbaar belang	Alliander is een netwerkbedrijf dat zorgt voor een betrouwbare, betaalbare en bereikbare energievoorziening in een groot deel van Nederland. Door hun netwerk continu te verbeteren, bereiden ze zich voor op een toekomst waarin iedereen duurzame energie kan gebruiken, produceren en delen. Stede Broec heeft aandelen in Aliander, waarvan de dividend op Algemene dekkingsmiddelen wordt ontvangen.
Activiteiten en ontwikkelingen	De overgang naar een duurzame energievoorziening brengt nieuwe technische uitdagingen en nieuwe wensen van klanten met zich mee. In nauwe samenwerking met onder andere gemeenten, provincies en woningcorporaties vertaalt Alliander wensen, mogelijkheden en kaders in beleid en planning om de dagelijkse energievoorziening nu en in de toekomst te blijven garanderen. Via de Regionale Energiestrategieën (RES) geven ze invulling aan de afspraken uit het Klimaatakkoord. Alliander N.V. is, samen met de partners in de RES, ervoor verantwoordelijk om een optimale duurzame energievoorziening te ontwerpen en realiseren.
Risico's	Er zijn geen risico's bekend.

Financieel belang	De gemeente heeft als aandeelhouder 136.108 aandelen. De aandeelhouder is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.
--------------------------	--

HVC Groep	
Gerelateerd aan programma('s)	2. Ruimte
Doel / openbaar belang	HVC is een afval- en energiebedrijf met zowel publieke als commerciële activiteiten op het gebied van afval en energie. Voor de verwerking en inzameling van het huishoudelijk afval heeft de gemeente een dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten met een looptijd van 6 jaar (1 januari 2020 tot 1 januari 2026). Eveneens heeft de gemeente aandelen in het bedrijf en daarmee stemrecht in de Algemene Ledenvergadering. Aan het aandeelhouderschap is een ballotageovereenkomst verbonden waarin onder meer geregeld is dat het brandbaar afval afgestaan moet worden en de gemeente, samen met de andere aandeelhouders, garant staat voor een deel van de leningen.
Activiteiten en ontwikkelingen	<ul style="list-style-type: none"> - Met woningcorporaties en woningeigenaren gebouwen van aardgas afhalen en aansluiten op een warmtenet. - Met zon- en windprojecten duurzame stroom opwekken. - Bronscheiding verbeteren.
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> - Op een aantal vlakken worden de activiteiten van HVC significant beïnvloed door regulering vanuit de overheid. - Prijsfluctuaties van elektriciteit en gas, maar ook van bijvoorbeeld grondstoffen zoals papier en metalen hebben een direct effect op de marge en de dekkingsbijdrage van activiteiten van HVC. - Door een slechter wordende wereldmarkt voor schadeverzekeringen en een eigen negatieve schadestatistiek over de afgelopen 10 jaar, ziet HVC zich geconfronteerd met toenemende verzekeringskosten op een aantal van de hoofdverzekeringen van HVC zoals allrisk en aansprakelijkheid. - Incidenten leiden tot uitval, letsel en discontinuïteit van processen. Een adequaat onderhoudsprogramma is een randvoorwaarde voor veilige, betrouwbare installaties. Daarnaast is het uitgangspunt van HVC dat de installaties binnen de vigerende milieunormen presteren.
Financieel belang	De gemeente heeft als aandeelhouder 34 aandelen voor een totaal van € 67.000.

Grondbeleid

Visie

De vigerende Nota Grondbeleid is vastgesteld in 2016. Een nota grondbeleid is niet verplicht en kent dus ook geen termijn voor herziening. De huidige nota gaat op hoofdlijnen uit van 'situationeel' grondbeleid, waarbij per project gekeken wordt welke rol de gemeente het beste past. In alle gevallen zijn marktconforme prijsstellingen het vertrekpunt

De nog vast te stellen omgevingsvisie Enkhuizen (naar verwachting eind 2024) vanuit de nieuwe Omgevingswet kan aanleiding geven om de nota grondbeleid aansluitend te actualiseren.

Beleidsverantwoording

Over grondexploitaties wordt op verschillende manieren verantwoording afgelegd:

1. De verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen de Raad, het College en de SED zoals beschreven in de Nota Grondbeleid.
2. De projecten doorlopen de algemene fasen in gebiedsontwikkelingen (initiatief, haalbaarheid en realisatie, waarbij in principe per faseovergang verantwoording over de af te sluiten fase en toestemming voor de volgende fase wordt gevraagd aan het College en/of Raad.
3. Verantwoording in de P&C cyclus.
4. Tussentijdse college & raadinformatie en besluiten bij majeure afwijkingen op de kaders

Ontwikkelingen in wet- en regelgeving

Vanuit Omgevingswet worden ook enkele regels voor het grondbeleid geactualiseerd. De grootste wijziging is dat het mogelijk wordt om een gebied "organisch" te kunnen ontwikkelen onder een grondexploitatie zonder 'eindtijd'. Dit kan een optie zijn als er vooraf nog veel onzekerheden bestaan over concrete planinvullingen.

Een belangrijk arrest van de Hoge Raad in 2021 is het 'Didam arrest'. Hierin geeft de Raad aan dat vanuit het *gelijkheidsbeginsel* en het recht op *mededinging* op schaarse goederen, het niet toegestaan is om grond en vastgoed direct (1:1) te verkopen aan een marktpartij. Andere partijen dienen middels voldoende publiciteit in staat gesteld worden om mee te dingen, waarna er via objectieve criteria één partij gekozen kan worden. Uitzondering is wanneer aangetoond kan worden dat slechts één serieuze partij in aanmerking komt voor de aankoop.

In 2022 zijn de eerste ervaringen opgedaan met dit arrest in een concrete grondverkoop. Verder wordt nadrukkelijk rekening gehouden met dit arrest in de planvorming rond de diverse projecten. Een SED brede memo/werkwijze vanuit het arrest is in voorbereiding en zal naar verwachting in Q1 2023 ter besluitvorming aan de college 's worden voorgelegd.

Parameters 2023

De hierna weergegeven parameters voor kosten- en opbrengstenstijging worden jaarlijks geëvalueerd en herijkt. De parameters zijn bepaald aan de hand van de *Outlook Grondexploitaties 2023* van Metafoor Ruimtelijke Ontwikkeling. Daarnaast vindt afstemming plaats met omringende gemeenten.

SED JR 2022	2023	2024	2025	2026	2027
Kostenstijging	6%	4%	3%	3%	2%
Inkomstenstijging	1%	1%	1%	2%	2%

Ten opzichte van eerdere jaren zijn de parameters voor kostenstijging hoger en die voor inkomstenstijging lager. Dit heeft alles te maken met de economische ontwikkelingen en onzekerheden waarmee we nu te maken hebben. Vanuit inflatie komt de kostenstijging voor 2022 uit op circa 10%. Voor 2023 en verder verwachten we eveneens hogere dan gebruikelijke percentages. Met name vanuit stijgende rentetarieven staan ook de verkoopprijzen van woningen onder druk. Voor bestaande bouw is deze al aan het dalen. Voor nieuwbouw (nog) niet, nadat deze in 2022 nog steeds (fors) zijn gestegen. Hogere bouwkosten en afnemende verkoopprijzen resulteert samen in een lager percentage inkomstenstijging.

Bovenstaande conjuncturele ontwikkelingen hebben vervolgens negatieve invloeden op het exploitatieresultaat van de grondexploitaties. Grondexploitaties die qua uitvoering nog moeten starten (b.v. Gommerwijk West West) en waar de meeste kosten en inkomsten nog gerealiseerd moeten worden hebben hier het meeste last van. Grondexploitaties die richting afsluiting gaan (Schepenwijk) zijn hier vervolgens minder gevoelig voor.

Rentevoet

De rentevoet is aangeleverd door financiën en is berekend op basis van de verhouding eigen- en vreemd vermogen, conform het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten). De rentevoet komt hiermee op 1,12% voor Enkhuizen.

Ontwikkelingen

Ter informatie, binnen de gemeente spelen de volgende grotere (faciliterende) projecten en ontwikkelingen (waarover op andere plekken dan in deze paragraaf verantwoording over wordt afgelegd):

- Zilverstraat/Hoogstraat: dit betreft de herontwikkeling van een binnenstedelijke locatie. In 2021 zijn door de Raad de (financiële) kaders vastgesteld. In 2022 is het project succesvol aanbesteed. Op dit moment (begin 2023) wordt de laatste hand gelegd aan de te sluiten koop-ontwikkelovereenkomst met de vanuit de aanbesteding naar voren gekomen beoogde ontwikkelaar. Deze zal vervolgens starten met de verdere planuitwerking.
- Westeinde: dit betreft het Enkhuizer deel van een volgende integrale woonwijk op de grens met Stede Broec (aldaar Florapark geheten). De gemeente Enkhuizen heeft geen grondpositie in deze ontwikkeling. Het project bevindt zich in de haalbaarheidsfase waarin samen met de marktpartijen onderzocht wordt onder welke gemeentelijke ambities en kaders deze toekomstige 'intergemeentelijke' woonwijk integraal ontwikkeld kan worden.

Strategische gronden

Met het openen van de grondexploitatie voor Gommerwijk West West in 2022 (zie hieronder) en de bovengenoemde aanstaande verkoop van de gronden behorende bij het project Zilverstraat/Hoogstraat, heeft de gemeente Enkhuizen geen strategische gronden meer in haar bezit.

Prognose resultaten

De gemeente Enkhuizen kende in 2022 twee lopende grondexploitaties:

Gommerwijk West West

Gommerwijk West West is de eerst volgende grote nieuwbouwwijk met circa 500 woningen. Een fors deel van het plangebied is in eigendom van de gemeente. Het overige is in particulier bezit. Om grip op de gewenste ontwikkeling te houden is in 2021 de wet voorkeursrecht gemeenten (WvG) gelegd op de gronden in het plangebied.

Op 21 juni 2022 is het uitwerkingsbestemmingsplan met exploitatieplan voor de gehele wijk vastgesteld door de raad en vormen de inhoudelijke en financiële kaders voor de beoogde ontwikkeling. Te samen met deze twee plannen heeft de raad op 21 juni 2022 ook de bijbehorende (gemeentelijke) grondexploitatie vastgesteld en geopend.

Tegen de vaststelling van het uitwerkingsbestemmingsplan en het exploitatieplan i.c. het raadsbesluit van 21 juni 2022 is beroep ingesteld bij de Raad van State. Naar verwachting zal een uitspraak niet eerder dan in het najaar van 2023 worden genomen. Deze periode wordt niet stilzwijgend afgewacht, maar wordt benut voor de oriëntatie van de te volgen ontwikkelstrategie voor de realisatie (welke grondeigenaar of partij gaat welke rol op zich nemen in de daadwerkelijke uitvoering). Het eerder genoemde 'Didam-arrest' (mededinging) is daarbij voor de gemeente een belangrijk aandachtspunt.

Volledigheidshalve merken wij op dat er nog twee beroepen bij de Raad van State in behandeling zijn over het niet toestaan van het vestigen van een geitenhouderij aan de Elzenburg. Deze locatie is in nabijheid van de beoogde woonwijk.

De grondexploitatie is halverwege 2022 geopend . Hangende het beroep bij de Raad van State op het exploitatieplan, waarvan de grondexploitatie grotendeels een afgeleide is, is voor deze actualisatie vanuit de jaarrekening 2022 de grondexploitatie alleen geactualiseerd op de nieuwe rekenparameters en de gemaakte boekwaarden (plankosten) in 2022.

Tot slot, het (project brede) exploitatieplan dient eveneens formeel ten minste één keer per jaar te worden herzien, afhankelijk echter nog van het hangende beroep bij de Raad van State. Een herziening van het exploitatieplan kan leiden tot een hogere of lagere exploitatiebijdrage, en heeft van hieruit dus gevolgen voor de gemeentelijke grondexploitatie.

Schepenwijk

Dit project betreft alleen nog uitgifte van de laatste twee bedrijfskavels (samen circa 4.000 m²).

In 2022 zijn twee kavels, in één koop, verkocht. De resterende kavels zijn op dit moment (begin 2023) in optie genomen. De verwachting is van hieruit dat deze in 2023 verkocht kunnen worden, waarna de grondexploitatie afgesloten kan worden.

Vanuit het verleden kent deze grondexploitatie een negatief resultaat. Op basis van de actualisatie vanuit de jaarrekening 2022 wordt het eindresultaat van deze grondexploitatie geraamd op € 194.110 negatief.

Winst- en verliesneming

Verliesneming

Voor het geraamde negatieve resultaat van de grondexploitatie van Schepenwijk is een verliesvoorziening van € 194.110 getroffen.

Winstneming

Vanuit de BBV gelden regels voor te maken winstnemingen bij de realisatie van positieve grondexploitaties. Dit is op dit moment (nog) niet van toepassing in Enkhuizen.

Risicobeheersing

Risicobeheersing

Voor de lopende grondexploitaties zijn conjuncturele risico's gekwantificeerd. Dit op basis van 1% minder inkomstenstijging, 1% meer kostenstijging en 2 jaar projectvertraging. Aan dit bedrag van € 832.932 komt met een kans van 50% een risicobedrag uit van € 416.466. Dit bedrag is opgenomen in het weerstandsvermogen van de gemeente.

Strategische gronden

Met het openen van de grondexploitatie Gommerwijk West West en de aanbesteding en verkoop van de gronden in het project Zilverstraat/Hoogstraat, heeft de gemeente geen strategische gronden meer in haar bezit.

Reserves en voorzieningen

Voor het verwachte negatieve resultaat van de grondexploitatie Schepenwijk is een voorziening opgenomen van € 194.110.

De risicoreserve Bouwgrondexploitatie bedraagt eind 2022 € 250.000.

De beleidsuitgangspunten voor de Risicoreserve Bouwgrondexploitaties zijn vastgelegd in de door de raad vastgestelde nota Reserves en Voorzieningen. Het saldo van deze Reserve per 31 december 2022 ligt tussen het vastgestelde minimum (€ 250.000) en maximum (€ 1,5 miljoen).

Wet Open Overheid

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden. De Woo heeft de Wet openbaarheid bestuur (Wob) vervangen, deze wet is echter meer dan de Wob. De Woo verplicht de SED gemeenten tot:

- Het passief openbaar maken van informatie via het afhandelen van Woo-verzoeken.
- Het actief openbaar maken van 11 informatie categorieën.
- Het aanstellen van een Woo-contactfunctionaris.
- Het op orde brengen van de informatiehuishouding.

Het implementeren van de Woo gebeurt via het project Implementatie Woo.

Het passief openbaar maken, oftewel het afhandelen van Woo-verzoeken, is per 1 mei 2022 met de inwerkingtreding van de Woo reeds geïmplementeerd. Een burger kan een Woo-verzoek elektronisch indienen bij de SED. Het actief openbaar maken doet de SED deels al. Denk aan de publicatie van wet- en regelgeving op overheid.nl. De komende 5 jaar gaat de SED de 11 informatie categorieën fasegewijs publiceren op het landelijke platform PLOOI. Hierin volgen we de landelijke planning. Ter voorbereiding hierop implementeert de SED-software om informatie te kunnen anonimiseren.

In januari 2023 start de werving en selectie van de Woo-contactfunctionaris, die een rol gaat vervullen bij het actief publiceren en het coördineren van Woo-verzoeken.

Voor het op orde brengen van de informatiehuishouding hebben de SED-gemeenten 8 jaar de tijd. Het streven is om te gaan werken vanuit het principe '1 bron 1 waarheid', elk informatie-element kent maar 1 bron; informatie rechtmatig opslaan, delen en bewaren. Via quickscans worden knelpunten in beeld gebracht. De quick scans zijn eind januari gereed. Op basis van de quick scans worden verbeteringen in gang gezet. Zo starten we in 2022 met het verbeteren van de informatiehuishouding van Convenanten en Bestuursstukken.

Financiën

Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten per programma

programma	primitieve begroting 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2022
<i>lasten:</i>			
Bestuur en ondersteuning	2.135	2.318	2.150
Veiligheid	2.013	2.163	2.128
Beheer openbare ruimte	4.782	5.981	5.216
Economie	2.864	3.327	3.421
Samenleving	31.131	38.290	37.274
Milieu	4.535	5.032	5.194
Volkshuisvesting en RO	1.659	2.622	1.578
Algemene dekkingsmiddelen	542	433	406
Overhead	6.583	7.721	7.116
Vennootschapsbelasting			0
totaal lasten	56.245	67.888	64.482
<i>baten:</i>			
Bestuur en ondersteuning	217	217	232
Veiligheid	36	36	-4
Beheer openbare ruimte	192	223	274
Economie	1.559	1.447	1.451
Samenleving	6.658	8.247	10.532
Milieu	5.431	5.451	5.869
Volkshuisvesting en RO	491	372	352
Algemene dekkingsmiddelen	42.052	47.008	47.777
Overhead	24	854	992
totaal baten	56.660	63.855	67.474
totaal mutaties baten en lasten	414	-4.034	2.993

programma	primitieve begroting 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2022
<i>stortingen reserves:</i>			
Bestuur en ondersteuning	0	0	0
Veiligheid	0	0	0
Beheer openbare ruimte	632	752	752
Economie	0	0	0
Samenleving	13	13	13
Milieu	0	0	245
Volkshuisvesting en RO	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	477
Overhead	0	0	0
totaal stortingen	645	765	1.487
<i>onttrekkingen reserves:</i>			
Bestuur en ondersteuning	0	0	0
Veiligheid	0	0	0
Beheer openbare ruimte	648	768	674
Economie	0	437	437
Samenleving	239	304	253
Milieu	0	0	0
Volkshuisvesting en RO	7	21	11
Algemene dekkingsmiddelen	59	3.289	3.148
Overhead	0	0	0
totaal onttrekkingen	953	4.819	4.522
totaal mutaties reserves	308	4.054	3.035
Resultaat	722	20	6.028

Overzicht van incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten

Programma	Lasten Omschrijving	Realisatie 2022 (* € 1.000)
Programma 1	Raad advies en juridische kosten	61
	Gemeenteraadsverkiezingen	84
	Kosten VNG Congres	32
	Bijdrage Pact van Westfriesland	18
	Onderzoek bestuurlijke toekomst	62
	Portfoliobeheerder	27
Programma 3	Burgerinitiatief aanleg regenboogpad	10
	Overdracht onderhoud stedelijk water	201
	NJN Stelpost inflatie	194
	Onvoorzien boomonderhoud	30
	Kosten Voorjaarsstorm	39
	Extra onkosten iepziekte	13
Programma 5	Herdenking en viering 1572 -1573	14
	Schuldhelpverlening / Maatschappelijke begeleiding	141
	Maatschappelijke begeleiding vergunninghouders	21
	Motie subsidie sailwise	10
	Verlengen opdracht collectiebeheerder	29
	Tijdelijke huisvesting Mozaïek	30
	Exploitatieplan Hertenkamp 1e halfjaar 2022	81
	Exploitatieplan Hertenkamp 2e halfjaar 2022	66
	Grote woningaanpassing	100
	SPUK Sportakkoord	41
	Kosten inburgeringsvoorzieningen	39
	Ondersteuning oud-bewoners Begoniastraat	29
	Energietoeslag	1.253
	Transitiekosten Oekraïne	2.103
	Subsidieregeling corona noodfonds	110
	Aanpak wachttijden specialistische hulp	42
Afwikkeling IKC (Integraal Centrum Binnenstad)	1.189	
Overige	27	

Programma 6	Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie	6
	Budget Transitievisie warmte	102
Programma 7	Omgevingswet	179
	Activiteiten Woonakkoord	2
	Uitwerking beleid zelfbewoningsplicht	9
	VTH beleid (Vergunning Toezicht en Handhaving)	14
Overhead en algemene dekkingsmiddelen		
	Beveiliging	19
	Inhuur archief	16
Reserves-lasten	Onderhoud kapitaalgoederen	752
	Storting reserve kunst en museumbeleid	13
	Reserve duurzaamheid	245
	Weerstandscapaciteit	477
	Totale lasten	7.930
Baten		
	Transitiekosten Oekraïne	4.024
	SPUK inburgeringsvoorzieningen	39
	Corona-gelden	272
	Rijksbijdrage energietoeslag	2.130
	Uitkering Regeling Sportakkoord	41
Reserves-baten	Onderhoud kapitaalgoederen	673
	Reserve kunst en museumbeleid	29
	Onttrekkingen reserve sociaal domein	224
	Volkshuisvestingsfonds	11
	Stadsuitleg	668
	Weerstandscapaciteit	450
	Algemene reserve	2.080
	Totale baten	10.641
	Resultaat incidentele baten en lasten	-2.711

Overzicht van toevoegingen en onttrekkingen reserves

In hetzelfde kader als de incidentele baten en lasten dient de financiële toelichting ook een overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves te bevatten.

Structurele onttrekkingen reserves

Programma	Omschrijving	2022	
		Lasten	Baten
8. Algemene dekkingsmiddelen	Reserve dekking afschrijvingslasten		14.000

Toelichting bijdrage SED organisatie (voorheen apparaatskosten)

Bijdrage aan de SED Organisatie (in duizendtallen).

De bijdrage aan de SED Organisatie 2022 is geraamd op	13.647
Geraamd aan niet-verrekenbare BTW ondernemerschap	141
Geraamd aan bijdrage inzake tweede stap Ingroeipad Verdeelsleutel	<u>57</u>
Totale raming bijdrage SED Organisatie	13.845
De werkelijke bijdrage aan de SED Organisatie 2022 bedraagt	<u>13.923</u>
Overschrijding	79

Toelichting op de overschrijding:

De exploitatie SED 2022 sluit met een nadelig resultaat van 106k; het aandeel van de gemeente Enkhuzen daarin bedraagt 40k.

De overige overschrijding ad 39k betreft niet-verrekenbare BTW ondernemerschap.

De fiscus heeft bepaald dat de SED Organisatie niet onder de Koepelvrijstelling valt, maar voor de btw "ondernemer" is. Dit betekent dat btw over loonkosten bij bepaalde beleidsterreinen (waarvoor een BTW-vrijstelling geldt) niet wordt gecompenseerd en dus een kostenpost blijft. Binnen de begroting van Enkhuzen wordt zo goed als mogelijk deze kostenpost geraamd op de onderdelen BTW SPUK (42k) en BTW ondernemerschap (99k).

Bij de jaarrekening blijkt dat meer loonkosten moeten worden toegerekend aan de 'vrijgestelde' beleidsterreinen dan geraamd, waardoor de niet-verhaalbare BTW hoger uitvalt dan geraamd.

Toerekening van de bijdrage aan de SED Organisatie aan de programma 's:

De bijdrage van de SED organisatie bestaat voor het grootste gedeelte uit personeelslasten en moet -ook vanwege het fiscaal perspectief- via de taakvelden worden toegerekend aan de programma 's binnen de gemeentelijke exploitatie. De toerekening van de bijdrage gaat derhalve alleen over de verdeling binnen de exploitatie, niet over de hoogte van de bijdrage. Voor toerekening in de begroting wordt de toerekening van de laatst vastgestelde jaarrekening gebruikt: omdat de begroting 2022 al in de zomer 2021 wordt opgemaakt, wordt de toerekening uit de jaarrekening 2020 gebruikt. Omdat er in die twee jaar wijzigingen in de SED Organisatie kunnen zijn kunnen er ook verschillen ontstaan tussen raming en werkelijk op de programma 's. Deze verschillen gaan -zoals al aangegeven- niet over de hoogte van de bijdrage maar over de verdeling daarvan over de begroting/jaarrekening (exploitatie). Het saldo van deze verschillen bedraagt uiteraard het saldo van de overschrijding ad 39k.

De verschillen op de programma 's zijn als volgt:

progr.	naam	raming	werkelijk	verschil
0	Overhead	5.860	5.502	358
1	Bestuur en ondersteuning	358	419	-62
2	Veiligheid	349	523	-174
3	Beheer openbare ruimten	1.226	1.406	-180
4	Economie	961	1.155	-193
5	Samenleving	2.873	3.030	-157
6	milieu	461	600	-139
7	Volkshuisvesting en RO	1.388	1.148	240
8	algemene dekkingsmiddelen	170	140	30
		<u>13.647</u>	<u>13.923</u>	<u>-277</u>

dekking overschrijding:

raming ingroeipad, 2e stap	57
raming SPUK en BTW-gevolgen	141
resteert	<u>-79</u>

toelichting tekort

als gevolg van tekort SED Exploitatie 2022	-40
als gevolg van BTW Ondernemerschap	-39

Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semi-publieke sector (WNT)

WNT-verantwoording 2022 Gemeente Enkhuizen

De WNT is van toepassing op Gemeente Enkhuizen. Het voor Enkhuizen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

Gegevens 2022			
bedragen x € 1	N.A. Hellingman-Kuiper	P.T.J. Pels	
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	griffier	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	
Dienstbetrekking?	Ja	ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	101.441	94.156	
Beloningen betaalbaar op termijn	18.212	16.371	
<i>Subtotaal</i>	119.654	110.526	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0	
Bezoldiging	119.654	110.526	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	
Gegevens 2021			
bedragen x € 1	A.H. Van den Berg	P.T.J. Pels	H.C. Lankman
Functiegegevens	Waarnemend gemeentesecretaris	Griffier	griffier

Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12	1/06 – 31/12	01/01 t/m 30/11
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Dienstbetrekking?	Nee	Ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	203.837	51.162	73.170
Beloningen betaalbaar op termijn	0	9.329	13.036
<i>Subtotaal</i>	0	60.491	86.206
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000	121.917	201.000
Bezoldiging	203.837	60.491	86.206

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

De betreffende categorie was in 2022 niet van toepassing voor de instelling.

Gegevens 2021				
bedragen x € 1		J. den Hollander		
Functiegegevens	Waarnemend griffier			
Kalenderjaar	2021	2020		
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01/01 – 30/06	01/01– 30/04 01/11– 31/12		
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	6	6		
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	586	567		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum				
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 199	€ 193		
Maxima op basis van de normbedragen per maand	126.000	160.800		
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	226.045			

Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)			
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja		
Bezoldiging in de betreffende periode	67.331	65.148	
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	132.479		
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.		
Bezoldiging	132.479		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

De betreffende categorie was in 2022 niet van toepassing voor de instelling.

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder

De betreffende categorie was in 2022 niet van toepassing voor de instelling.

1e Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800

De betreffende categorie was in 2022 niet van toepassing voor de instelling.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is

De betreffende categorie was in 2022 niet van toepassing voor de instelling.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

De betreffende categorie was in 2022 niet van toepassing voor de instelling.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

De betreffende categorie was in 2022 niet van toepassing voor de instelling.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. In de door de raad vastgestelde controleprotocol is bepaald dat begrotingsoverschrijdingen op lasten op programmaniveau in de jaarrekening worden toegelicht.

Hieronder treft u een toelichting aan op de overschrijdingen van lasten per programma:

Bedragen * € 1.000

Programma	Begroting 2022	Werkelijk 2022	Over- schrijding
Economie	3.327	3.421	-/- 94
Milieu	5.032	5.194	-/- 162

Economie

De overschrijding van lasten op Economie wordt veroorzaakt door een hogere bijdrage aan de SED Organisatie ad € 193.000. Deze wordt op de andere programma 's gecompenseerd en kon niet in 2022 worden bijgeraamd en telt derhalve niet mee in het saldo van onrechtmatigheid.

Milieu

De overschrijding van lasten op Milieu wordt voor € 139.000 veroorzaakt door een hogere bijdrage aan de SED Organisatie. Deze hogere bijdrage SED Organisatie wordt op andere programma's gecompenseerd en kon niet worden bijgeraamd in 2022 en telt derhalve niet mee in het saldo van onrechtmatigheid. De overige overschrijding ad 23k valt binnen het bestaand beleid en wordt gedekt door hogere baten en telt derhalve niet mee in het saldo van onrechtmatigheid.

Kredieten

Het geraamde investeringsbudget voor herbouw van de Flosbeugel ad € 4.121.000 is met afgerond € 139.000 overschreden. Deze overschrijding telt mee in het saldo van onrechtmatigheid. De werkelijke bestedingen van dit investeringsbudget zijn opgenomen in het onderdeel materiele vaste activa in de toelichting op de balans.

Balans en de toelichting

Balans

ACTIVA	31-12-2022	31-12-2021
Vaste activa		
<u>Immateriële vaste activa</u>		
-Kosten van onderzoek en ontwikkeling	395	746
	<u>395</u>	<u>746</u>
<u>Materiële vaste activa</u>		
-Investeringen met een economisch nut:		
•Gronden uitgegeven in erfpacht	2.470	2.470
•Overige investeringen met een economisch nut	19.020	24.227
-Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	10.150	10.085
-Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	15.987	14.195
	<u>47.627</u>	<u>50.977</u>
<u>Financiële vaste activa</u>		
-Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	372	432
-Langlopende leningen aan:		
•Woningbouwcorporaties	1.273	1.273
•Overige langlopende leningen	4.646	4.634
	<u>6.291</u>	<u>6.339</u>
Totaal vaste activa	54.313	58.062
VLOTTENDE ACTIVA		
<u>Voorraden</u>		
-Grond- en hulpstoffen:		
•Overige grond- en hulpstoffen	69	69
-Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	4.791	779
-Gereed product en handelsgoederen	1	6
	<u>4.861</u>	<u>854</u>
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>		
-Vorderingen op openbare lichamen	12.253	6.621
-Uitzettingen in's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	3.245	282
-Overige vorderingen	2.256	1.263
	<u>17.754</u>	<u>8.166</u>
<u>Liquide middelen</u>		
-Kassaldi	8	5
-Banksaldi	490	131
	<u>498</u>	<u>136</u>

Overlopende activa

-De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:

• Europese overheidslichamen		
• het Rijk	8	11
• Overige Nederlandse overheidslichamen	0	30
-Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.	997	1.593
	<hr/>	<hr/>
	1.005	1.634
	<hr/>	<hr/>
Totaal vlottende activa	24.118	10.790
	<hr/>	<hr/>
Totaal generaal	78.431	68.852
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

PASSIVA

31-12-2022   31-12-2021

Vaste passiva

Eigen vermogen

-Algemene reserves	4.031	4.944
-Bestemmingsreserves	5.415	5.356
-Gerealiseerd resultaat	6.028	2.181
	<hr/>	<hr/>
	15.474	12.481

Voorzieningen

-Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.256	1.693
-Egalisatievoorzieningen	1.494	1.046
-Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	1.292	843
	<hr/>	<hr/>
	5.042	3.582

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

-Onderhandse leningen van:		
• Overige financiële instellingen	42.349	39.125
• Waarborgsommen	24	28
	<hr/>	<hr/>
	42.373	39.153

Totaal vaste passiva

62.889   55.216

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

-Overige schulden	6.778	9.691
	<hr/>	<hr/>
	6.778	9.691

Overlopende passiva

- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.	2.351	995
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:		
• Europese overheidslichamen		
• Het Rijk	6.145	1.096
• Overige Nederlandse overheidslichamen	179	59
-Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	90	1.796
	<hr/>	<hr/>
	8.765	3.946
Totaal vlottende passiva	<hr/>	<hr/>
	15.543	13.637
	<hr/>	<hr/>
Totaal generaal	78.431	68.852
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Gewaarborgde geldleningen	39.472	40.506
Garantstellingen	6.059	7.439

Waarderingsgrondslagen

Inleiding

Bij het samenstellen van de jaarrekening zijn de voorschriften conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) toegepast en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgelegd. Daar op aansluitend zijn de volgende door de raad vastgestelde nota's van toepassing:

- Nota Reserves en voorzieningen (20 april 2021)
- Nota Activabeleid (25 mei 2021)

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend is vastgesteld.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling. Die is doorgaans opgenomen in de september circulaire van het boekjaar.

Centraal administratie kantoor (CAK)

Met betrekking tot de eigen bijdrage die het CAK in en aan de gemeente afdraagt, geldt op basis van de Kadernota Rechtmatigheid 2018 van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen Wmo-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op de overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdrage door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden gewaardeerd op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van bijdragen en subsidies (netto waardering) verminderd met afschrijvingen. De afschrijvingsduur bedraagt hoogstens vijf jaar.

De bijdragen aan activa in eigendom van derden zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met de afschrijvingen.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van bijdragen van derden en subsidies (netto waardering), verminderd met de afschrijvingen (lineair of annuïtair).

Afschrijvingen op de activa vinden plaats in het jaar dat volgt op het jaar waarin het object gereed komt/wordt verworven en met inachtneming van de verwachte gebruiksduur of nuttigheidsduur.

Daarbij worden in het algemeen de volgende termijnen gehanteerd:

Nieuwbouw	40 jaar
Verbouwingen en renovatie tot € 50.000	15 jaar
Verbouwingen en renovatie boven € 50.000	25 jaar
Semi-permanente nieuwbouw	15 jaar
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	10-80 jaar
Vervoermiddelen	8-15 jaar
Automatisering	3-5 jaar
Installaties	10-20 jaar

Op investeringen in gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

Het volledige overzicht van de afschrijvingstermijnen is opgenomen in bijlage 2 bij de Nota Activabeleid Enkhuizen, die door de raad op 25 mei 2021 is vastgesteld.

Investerings met een economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. Investerings met economisch nut welke lager zijn dan € 15.000 worden niet geactiveerd en ineens ten laste van de exploitatie gebracht.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investerings met een maatschappelijk nut worden, evenals investerings met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige levensduur afgeschreven. De verplichting om alle investerings te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investerings die vanaf het begrotingsjaar 2017 worden gedaan. In de toelichting op de balans wordt de onderverdeling gemaakt tussen bedragen die via de oude systematiek zijn geactiveerd en via de nieuwe systematiek zijn geactiveerd. Investerings met economisch nut welke lager zijn dan € 30.000 worden niet geactiveerd en ineens ten laste van de exploitatie gebracht.

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (dit betreft de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn, tenzij hierna anders is vermeld, opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van de BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d van de BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vlottende activa

Vorraden

De grondvoorraden zijn opgenomen tegen de werkelijke productiekosten (aankopen, bouwen woonrijpmaken, rente etc.) minus opbrengsten uit verkopen. Verliezen worden genomen op het moment dat deze voorzienbaar zijn. Winsten worden als gerealiseerd beschouwd op het moment dat bij de exploitatie van het desbetreffende complex dit met voldoende zekerheid is vast te stellen.

De overige voorraden worden gewaardeerd tegen de laatst bekende inkoop of verkrijgingsprijs. Gronden die tot en met 2015 onder de voorraden werden opgenomen als niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) zijn met ingang van 2016 conform het wijzigingsbesluit vernieuwing BBV geclassificeerd onder de materiële vaste activa.

Vorderingen

De kortlopende vorderingen worden nominaal gewaardeerd. Voor de te verwachten oninbaar te verklaren posten is een bedrag in mindering gebracht op de post debiteuren. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden nominaal gewaardeerd.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen, die is opgenomen in het jaarverslag, is het beleid nader uiteengezet.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overig

Risico's, rechten en voorwaardelijke/onzekere verplichtingen

Voor zover de gemeente belangrijke financiële risico's loopt (bijvoorbeeld claims, lopende rechtszaken, geschillen), zijn deze in de paragraaf Weerstandsvermogen opgenomen. Wanneer het duidelijk is dat deze risico's en/of verplichtingen daadwerkelijk worden geëffectueerd, wordt daarvoor een voorziening in de jaarrekening opgenomen.

Borg- en garantiestellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Toelichting op de balans

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Immateriële vaste activa	<u>395</u>	<u>746</u>

	Boek- waarde 31-12-2021	Her- rubri- cering	Boek- waarde 1-1-2022
Kosten onderzoek en ontwikkeling	746	(13)	733

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt:					
	Boekwaarde 1-1-2022	Investe- ringen	Vermin- deringen	Afschrij- vingen	Boekwaarde 31-12-2022
Kosten onderzoek en ontwikkeling	733	112	450	-	395
	<u>733</u>	<u>112</u>	<u>450</u>	<u>-</u>	<u>395</u>

Vorbereidingskrediet binnensportaccommodaties

De uitvoering van het project is nog onderhanden.

Vorbereidingskrediet ontwikkeling Zilverstraat/Hoogstraat

Op 15 november 2022 is de herontwikkeling gegund, waarna de fase van contractvorming is gestart. Dit loopt door in 2023.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	31-12-2022	31-12-2021
In erfpacht uitgegeven gronden	2.470	2.470
Investerings met een economisch nut	19.020	24.227
Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	10.150	10.085
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	15.987	14.195
	<u>47.627</u>	<u>50.977</u>

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Materiële vaste activa met economisch nut	<u>19.020</u>	<u>24.227</u>

	Boek- waarde 31-dec-21	Her- rubri- cering	Boek- waarde 1-jan-22
Gebouwen	9.842	(24)	9.818
Overige	98	32	130
	<u>9.940</u>	<u>8</u>	<u>9.948</u>

De investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Hieronder zijn opgenomen:	Boek- waarde 1-1-2022	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Boek- waarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	7.345	93	3.829	-	-	3.608
Gebouwen	9.818	469	1.189	458	5	8.635
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	6.867	2	-	274	-	6.595
Machines, apparaten en installaties	75	-	-	13	-	62
Overige	130	28	-	33	5	120
	<u>24.235</u>	<u>591</u>	<u>5.019</u>	<u>778</u>	<u>10</u>	<u>19.020</u>

De investeringsbudgetten van investeringen met een economisch nut betreffen:

	Investerings- budget 2022	Werkelijk bested 2022	Restant budget 31-12-2022	Restant budget 1-1-2023
Brede School Binnenstad	3.708	0	3.708	0
Nieuwbouw IKC Het Driespan locatie Flosbeugel	191	365	-174	-174
Gymzaal IKC	926	0	926	0
Zwembad vervanging pompen 2016	113	0	113	0
Toegangspad en terrein Hertenkamp	57	2	55	55
Houtrehabilitatie 25 jaar afschrijven	58	58	0	0
Houtrehabilitatie 15 jaar afschrijven	24	0	24	24
Herziening parkeer- en verkeersontwikkelplan	132	93	39	39
Uitbreiding sporthal De Drecht	3.933	18	3.915	3.915
Renovatie sporthal De Drecht	848	0	848	848
Immerhorn kunstgrasveld	650	23	627	627
Vorbereidingskrediet stadhuis Stadskantoor	343	22	321	321
Totaal	10.983	581	10.402	5.655

Brede School Binnenstad

Het project is afgesloten.

Nieuwbouw IKC Het Driespan locatie Flosbeugel

Het project is met een bedrag van € 174.000 nadelig afgesloten. Een afrekening in 2022 maakt dat het krediet met € 139.000 wordt overschreden, verder is de verzekeringsuitkering € 35.000 lager dan verwacht.

Gymzaal IKC

Het project is afgesloten.

Zwembad vervanging pompen 2016

De vervanging is opgenomen in de meerjaren onderhoudsplannen en het investeringsbudget kan daarom worden afgesloten.

Aanleg toegangspad en terrein Hertenkamp

Er is een opdracht afgesloten met de aannemer en de werkzaamheden worden in 2023 afgerond. Opdracht betreft het plaatsen van parkbanken, planten van bomen langs wandelpad, boksewei en hertenkamp.

Houtrehabilitatie 25 jaar afschrijven

De investering is gerealiseerd.

Houtrehabilitatie 15 jaar afschrijven

Het project is nog onderhanden.

Herziening parkeer- en verkeersontwikkelplan

Het project is nog onderhanden.

Uitbreiding sporthal de Drecht

Het project is nog onderhanden.

Renovatie sporthal De Drecht

Het project is nog onderhanden.

Immerhorn kunstgrasveld

Het project is nog onderhanden.

Vorbereidingskrediet stadhuis Stadskantoor

Het project is nog onderhanden.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Materiële vaste activa met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.	<u>10.150</u>	<u>10.085</u>

	Boek- waarde 31-dec-21	Her- rubri- cering	Boek- waarde 1-jan-22
Gebouwen	16	-5	11

Hieronder zijn opgenomen:	Boek- waarde 1-jan-22	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Boek- waarde 31-dec-22
Gebouwen	11	0	0	1	0	10
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	9.213	344	0	277	0	9.280
Machines, app., installaties	668	0	0	37	0	631
Overige	189	46	0	6	0	229
	<u>10.081</u>	<u>390</u>	<u>0</u>	<u>320</u>	<u>0</u>	<u>10.150</u>

De investeringsbudgetten van investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven betreffen:

	Investerings- budget 2022	Werkelijk bested 2022	Restant budget 31-12-2022	Restant budget 1-1-2023
Havenvoorzieningen	56	46	10	10
Riolering	2.341	344	1.997	1.992
Betonputten	55	0	55	55
Totaal	2.452	390	2.062	2.057

Havenvoorzieningen

De projecten zijn nagenoeg afgerond. In maart 2023 wordt nog een uitbreiding walstroom binnenhaven gerealiseerd.

Riolering

De projecten in de Oranjestraat en Nassaustraart en Koekebakkersteeg zijn afgerond. De projecten Enkhuizen Noord, Westeinde en Paulus Potterstraat zijn nog onderhanden.

Betonputten

Het opstellen van het definitieve inrichtingsplan voor de plaatsing van de ondergrondse containers heeft meer tijd in beslag genomen dan verwacht en wordt medio 2023 aan de raad voorgelegd.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	15.987	14.195

De investeringen in de in de openbare ruimte met een met een maatschappelijk nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boek- waarde 31-dec-22	Boek- waarde 31-dec-21
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	14.021	12.603
Overige	1.966	1.592
	<u>15.987</u>	<u>14.195</u>

	Boek- waarde 31-dec-21	Her- rubri- cering	Boek- waarde 1-jan-22
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken (vóór 2017)	2.592	-58	2.534
Overige	673	50	723
	<u>3.265</u>	<u>-8</u>	<u>3.257</u>
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken (vanaf 2017)	10.011	-185	9.826

Overige	919	206	1.125
	10.930	21	10.951

Om inzicht te geven in het deel van de activa dat wel vergelijkbaar is qua systematiek wordt in het verloopoverzicht een scheiding aangebracht tussen welk bedrag volgens de nieuwe systematiek is verantwoord en welk deel volgens een andere systematiek. De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut had het volgende verloop:

	Boek- waarde 1-jan-22	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Boek- waarde 31-dec-22
Maatschappelijk nut vóór 2017						
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.534	-	-	118	-	2.416
Overige	723	-	-	36	-	687
Subtotaal	3.257	-	-	154	-	3.103
Maatschappelijk nut vanaf 2017						
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	9.826	1.977	-	198	-	11.605
Overige	1.125	197	-	43	-	1.279
Subtotaal	10.951	2.174	-	241	-	12.884
	14.208	2.174	-	395	-	15.987

Kunstwerken

De restantbudgetten worden onder andere gebruikt voor vervangen kade Rommelhoek, Oude Gouwsboom, Boerenhoek en diverse houten bruggen.

Vervangen damwand brug E095 E096 E139 E140

Het vervangen van de damwanden staat gepland voor 2024.

Buitenhavensteiger 0300-508

Het project wordt afgerond in 2023.

Oeverbeschermingen

De projecten 2020, 2021 zijn afgerond evenals de kunststof oeverbeschermingen. Het restantbudget voor de oeverbeschermingen hout wordt overgeheveld naar 2023.

Opheffen NABO

Het project gaat van start in het vierde kwartaal van 2023 en loopt door tot het eerste kwartaal van 2024.

Herinrichting Noorderkade

Het project is onderhanden.

Openbare verlichting

De projecten op de Paktuinen, Oude Gouw, wijken Noord en Drechterwijk zijn afgerond. De restant budgetten worden gebruikt voor een grote vervanging in de binnenstad en voor projecten op de Vijzelstraat, Dreef en Koperwiekplein.

Vervangen speelvoorzieningen

De projecten zijn afgerond.

Herinrichting Boschplein

De voorbereidingen zijn gestart en gaan door in 2023.

Herinrichting Westerstraat

De voorbereidingen zijn gestart en gaan door in 2023.

Parkeren Flevolaan

De voorbereiding voor de bestemmingsplanprocedure voor de aanleg van het parkeerterrein is gestart en gaat door in 2023.

Voorbereidingskrediet verbetering verkeersveiligheid REZ

Er wordt momenteel gewerkt aan de verdere uitwerkingen van de plannen. Vervolgens komt de aanvraag voor een uitvoeringsbudget.

Financiële vaste activa

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Financiële vaste activa	<u>6.291</u>	<u>6.339</u>

Onder de financiële vaste activa zijn opgenomen:				
	Boek- waarde 31-dec-21	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Boek- waarde 31-dec-22
<i><u>Kapitaalverstrekking</u></i>				
Deelnemingen	432	1	61	372
<i><u>Leningen</u></i>				
<i><u>Woningbouwcorporaties</u></i>				
Woningbouwvereniging Enkhuizen - lening WoZoCo wijkcentrum	1.273	-	-	1.273
<i><u>Overige langlopende leningen</u></i>				
Stimuleringsfonds Volkshuisvesting	3.378	13	-	3.391
Lening Nationaal Restauratiefonds	13	-	-	13
De Nieuwe Doelen	676	-	-	676
Lening Alliander	545	-	-	545
Overige leningen aan instellingen en verenigingen	22	(1)	-	21
	<u>6.339</u>	<u>13</u>	<u>61</u>	<u>6.291</u>

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Vorraden	4.861	854

De voorraden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Boek- waarde 31-dec-21	Vermeer- deringen	Verkopen/ verminde- ringen	Boek- waarde 31-dec-22	Voorziening verlieslatend complex	Balans- waarde 31-dec-22
Grond- en hulpstoffen:						
- Voorraad ruilgronden	69	-	-	69	-	69
- Geneeskundige verklaringen	6	-	5	1	-	1
Onderhanden werk	1.236	4.412	663	4.985	194	4.791
	<u>1.311</u>	<u>4.412</u>	<u>668</u>	<u>5.055</u>	<u>194</u>	<u>4.861</u>

	<u>Onderhanden werken</u>
Boekwaarde per 31 december 2021	1.236
Vermeerderingen:	
- uitvoeringskosten derden	0
- woonrijp maken	4
- plankosten	1
- apparaatskosten	65
- rentelasten	14
- overige lasten	4.328
	4.412
Verminderingen:	
- verkoopopbrengsten	663
- overige	0
	663
Boekwaarde per 31 december 2022	<u>4.985</u>
Raming nog te maken kosten	14.608
Geraamde opbrengsten verkopen	23.360
Verliesvoorziening	194
Geraamd eindresultaat	<u>3.961</u>

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Uitzettingen korter dan één jaar	17.498	8.166

Hiervan kan de volgende specificatie gegeven worden:		
Vorderingen op openbare lichamen		
BCF / BTW	5.998	5.037
Uitzettingen in's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	3.245	282
Ministeries, Provincie en Gemeentes	4.985	1.584
	<u>14.228</u>	<u>6.903</u>
Overige vorderingen	<u>3.270</u>	<u>1.263</u>
Totaal	<u>17.498</u>	<u>8.166</u>

Schatkistbankieren

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in 's Rijks schatkist aan te houden. Om het dagelijks kasbeheer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag, afhankelijk van het begrotingstotaal, dat buiten de schatkist mag worden gehouden. De drempel is per kwartaal nooit lager dan € 1.000.000. Gemiddeld mag de gemeente maximaal het drempelbedrag (voor Enkhuizen € 1.137.800) buiten de schatkist hebben gehouden. In 2022 is er geen overschrijding van het drempelbedrag geweest.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar 2022			
		r			
(1)	Drempelbedrag	1137,8	1137,8	1137,8	1137,8
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	309	305	366	222
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	829	833	772	916
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

(1) Berekening drempelbedrag		
		Verslagjaar
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	56.890
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	56.890
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-

(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het Drempelbedrag drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	27.821	27 .766	33 .664	20 .422
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	309	305	366	222

Liquide middelen

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Liquide middelen	498	136

De samenstelling van deze post is als volgt:

BNG	487	127
ING bank	3	4
Kas	8	5
	<u>498</u>	<u>136</u>

Overlopende activa

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Overlopende activa	1.005	1.634

De samenstelling is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar:		
• Het Rijk	8	11
• Overige Nederlandse overheidslichamen	0	30
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	997	1.593
Totaal	<u>1.005</u>	<u>1.634</u>

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en overige overheid nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 31-dec-21	Toevoeg- ingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-dec-22
Rijk:	11	0	3	8
Overige overheid:	30	0	30	0
Totaal:	<u>41</u>	<u>0</u>	<u>33</u>	<u>8</u>

Passiva

Vaste Passiva

	<u>2021</u>	<u>2022</u>
Eigen vermogen	<u>12.481</u>	<u>15.474</u>

De samenstelling is als volgt:						
	Boek- waarde 31-dec-21	Toe- voe- gingen	Onttrek- kingen	Resultaat- bestem- ming vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boek- waarde 31-dec-22
Algemene reserves	4.944	477	3.571	2.181		4.031
Gerealiseerd resultaat 2022						6.028
Bestemmings- reserves	5.356	1.010	937		14	5.415
	<u>10.299</u>	<u>1.487</u>	<u>4.508</u>	<u>2.181</u>	<u>14</u>	<u>15.474</u>

Algemene reserves

	Boekwaarde 31-dec-21	Toe- voeging	Herschikking reserve / voorz.	Onttrek- king	Boekwaarde 31-dec-22
Algemene reserve	3.141	0	2.181	3.121	2.201
Weerstandscapaciteit	1.553	477		450	1.580
Bouwgrondexploitatie	250			0	250
Resultaat na bestemming	2.181		-2.181		0
	<u>7.125</u>	<u>477</u>	<u>-</u>	<u>3.571</u>	<u>4.031</u>

Algemene reserve De algemene reserve is het vrij besteedbaar eigen vermogen van de gemeente en is bedoeld voor dekking van negatieve jaarresultaten, dekking van incidentele uitgaven/projecten, en eventuele verrekeningen met de reserve Weerstandscapaciteit.

Toevoegingen: Resultaatbestemming 2021 2.181

Onttrekkingen: Onderzoek bestuurlijke toekomst 62
Bijdrage kerkenvisie 1

Bijdrage grote woningaanpassing	100
Bijdrage onderzoek "twintig duurste cliënten"	5
Bijdrage uitvoeringsprogramma klimaatadaptie	6
Bijdrage transitievisie warmte	102
Bijdrage Omgevingswet	179
Bijdrage VTH Beleid	14
Bijdrage Sailwise (motie van Galen)	10
Bijdrage voetgangersoversteekplaats NS station	8
Afronden krediet Integraal Kindcentrum binnenstad	739
Tekort Voorjaarsnota 2022	974
Sanering noodlocaties Flosbeugel	7
Naar reserve weerstandsvermogen	477
Contractbesprekingen REZ	437
Totaal:	3.121

Algemene-reserve Weerstands-capaciteit Met deze reserve kunnen tijdelijke tekorten in de bedrijfsvoering worden opgevangen, zodat de continuïteit hiervan kan worden gewaarborgd. Jaarlijks wordt bij de begroting en de jaarrekening de minimale hoogte van de reserve bepaald. Leidend daarbij is 90% van de berekende benodigde weerstandscapaciteit, conform de uitgangspunten in de beleidsnota Weerstandscapaciteit

Toevoegingen: Begroting 2022 (Raadsvergadering 9-2-2021) 430
Jaarrekening 2021 (Raadsvergadering 21-6-2022) 47

Onttrekkingen: Afronden krediet Integraal Kindcentrum binnenstad 450

Algemene-reserve bouwgrond-exploitatie Onttrekkingen uit deze reserve vinden plaats indien er een voorziening moet worden getroffen voor een bouwgrondexploitatie waar een tekort wordt voorzien. Toevoegingen vinden plaats bij (tussentijdse) winsten in bouwgrondexploitaties. De raad heeft de maximale omvang van deze reserve bepaald op € 1.500.000 en het minimum op € 250.000. Bij raadsbesluit kan deze reserve ook worden ingezet voor dekking van andere tekorten, indien de algemene reserve daarvoor niet toereikend is.

Toevoegingen: Geen mutaties

Onttrekkingen: Geen mutaties

Bestemmingsreserves

	Boekwaarde 31-dec-21	Toe- voeging	Herschikking reserve / voorz.	Onttrek- king	Boekwaarde 31-dec-22
Verkiezingen	26				26
Parkeerfonds	11				11
Onderhoud kapitaalgoederen	2.851	752		673	2.930
Stadsuitleg bouwgrondexploitatie	199				199
Huisvestingvoorziening onderwijs	91				91
Sociaal Domein	874			224	650
Kunst- en museumbeleid	118	13		29	102
Klimaat en duurzaamheid	0	245			245
Volkshuisvestingfonds	399			11	388
Dekking afschrijvingslasten	787			14	773
					0
	5.356	1.010	0	951	5.415

Verkiezingen Het doel van deze reserve is de uitgaven voor verkiezingen in het meerjarenperspectief "constant" te houden.

Toevoegingen Geen mutaties

Onttrekkingen Geen mutaties

Parkeerfonds Het doel van deze reserve is (gedeeltelijke) dekking van realisatie van parkeerplaatsen door de gemeente door bijdragen van aanvragers van een bouwplan die zelf niet in staat zijn om (volledig) in het aantal benodigde parkeerplaatsen te voorzien.

Toevoegingen: Geen mutaties

Onttrekkingen: Geen mutaties

Onderhoud kapitaalgoederen Het doel van deze reserve is geraamde kosten voor groot onderhoud aan kapitaalgoederen in de openbare ruimte en te kunnen opvangen in de meerjarenraming, zodanig dat er geen grote onwenselijke fluctuaties in de uitgaven zijn. De jaarlijkse dotatie aan deze reserve is gebaseerd op actualisatie in 2016 voor de periode 2016-2025.

Toevoegingen: Reguliere structurele storting vanuit de exploitatie 632
Structurele verhoging ivm onderhoud wegen 120

Onttrekkingen: Dekking groot onderhoud kapitaalgoederen 673
(Zie ook de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen)

Stadsuitleg bouwgrondexploitatie	Deze reserve is bedoeld voor aanleg van bovenwijkse voorzieningen binnen en rondom de in uitvoering zijnde exploitatiegebieden.	
Toevoegingen:	Geen mutaties	
Onttrekkingen:	Geen mutaties	
Huisvestings- voorziening onderhoud	De reserve is bedoeld voor dekking van uitgaven in het kader van onderwijshuisvesting van taken die bij de gemeente zijn achter gebleven.	
Toevoegingen:	Geen mutaties	
Onttrekkingen:	Geen mutaties	
Sociaal Domein	Het doel van deze reserve is gelden die bestemd zijn voor Sociaal Domein beschikbaar te houden binnen Sociaal Domein; ongewenste schommelingen in uitgaven op te kunnen vangen en dekking van eventuele financiële risico's.	
Toevoegingen:	Geen mutaties	
Onttrekkingen:	Kadernota 2018-2022 Vergunninghouders Kadernota 2018-2022 Schuldhulpverlening Hertenkamp : bijdrage exploitatie 2022 Aanpak wachtlijsten specialistische zorg Wachttijden jeugdhulp	21 141 19 2 42 <hr style="width: 100px; margin-left: auto; margin-right: 0;"/> 224
Kunst- en Museumbeleid	Het doel van deze reserve is bijdragen in realisering van permanente en tijdelijke kunstprojecten en bijdragen in conservering en restauratie van het museale bezit van de gemeente Enkhuizen	
Toevoegingen:	Reguliere structurele storting vanuit de exploitatie	13
Onttrekkingen:	Werkzaamh. gemeentelijke cultuurhistorische collectie	29

Klimaat en duurzaamheid Het doel van deze reserve is de financiële middelen voor klimaat en duurzaamheid behouden te houden voor klimaat en duurzaamheid

Toevoegingen: Het saldo van de lasten en baten op het budget klimaat en duurzaamheid is gestort in de egalisatiereserve 245

Onttrekkingen: Geen mutaties

Volkshuisvestingsfonds Deze reserve is bedoeld voor brede bestedingsmogelijkheden op het terrein van de volkshuisvesting.

Toevoegingen: Geen mutaties

Onttrekkingen: Uitvoering motie zelfbewoningsplicht 9
Bijdrage Woonakkoord Westfriesland 2

Dekking afschrijvingslasten Doel van deze reserve is toekomstige afschrijvingslasten te dekken.

Toevoegingen: Geen mutaties

Onttrekkingen: Dekking gekoppelde afschrijvingen in de exploitatie 14

	2022	2021
Saldo overzicht van baten en lasten	6.028	2.181

Gerealiseerd saldo baten en lasten	2.993	-1.365
Stortingen in reserves	1.487	3.113
Beschikkingen over reserves	4.522	6.659
Gerealiseerd resultaat	6.028	2.181

De voorgestelde bestemming van het jaarresultaat is opgenomen in het vaststellingsbesluit.

Voorzoningen

	<u>2021</u>	<u>2022</u>
Voorzoningen	3.582	5.042

	Boek- waarde 31-dec-21	Her- rubricering	Boek- waarde 1-jan-22
Voorziening voor verplichtingen verliezen en risico's	1.693	270	1.963

De herrubricering betreft de voorziening Zilverstraat Hoogstraat. Deze was in de jaarrekening 2021 opgenomen onder de grondexploitaties.

Voorzoningen worden gevormd wegens verplichtingen en verliezen, danwel risico's daarop waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs in te schatten.

Voorzoningen kunnen ook gevormd worden als dit leidt tot een gelijkmatige verdeling van lasten over verschillende jaren.

Het verloop van de voorzieningen is als volgt :					
	Boekwaarde 1-jan-22	Toevoeging	Vrijval t.g.v. rekening baten en lasten	Aanwending	Boekwaarde 31-dec-22
Voorzoningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.963	428	38	97	2.256
Onderhouds-/egalisatievoorzoningen	1.046	953		505	1.494
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	843	567		118	1.292
	<u>3.852</u>	<u>1.948</u>	<u>38</u>	<u>720</u>	<u>5.042</u>

Voorzoningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's. Ze mogen niet groter of kleiner zijn dan de verplichtingen of risico's waarvoor ze zijn ingesteld.

De omvang van een voorziening moet daarom altijd onderbouwd zijn. Voor voorzieningen die zijn ingesteld om de kosten te egaliseren houdt dat in dat de voorziening wordt onderbouwd met een beheersplan.

Het verloop van de voorziening in 2022 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

VOORZIENING VOOR VERPLICHTINGEN, VERLIEZEN EN RISICO'S

	Boekwaarde 1-1-2022	Toevoeging	Vrijval tgv. rekening van	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2022
Investeringssubsidie Wijkcentrum	1.273				1.273
Pensioen - en wachtgeldvoorziening wethouders	420	428	38	97	713
Verliesvoorziening Zilverstraat / Hoogstraat	270				270
	1.963	428	38	97	2.256

ONDERHOUDS -/ EGALISATIEVOORZIENINGEN

	Boekwaarde 1-1-2022	Toevoeging	Vrijval tgv. rekening van	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2022
Voorziening MJOP Vastgoed	1046	953		505	1494
	1.046	953		505	1.494

VOORZIENING ONTVANGEN BIJDRAGEN DERDEN

	Boekwaarde 1-1-2022	Toevoeging	Vrijval tgv. rekening van	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2022
Begraafplaats; vooruitbetaald onderh. + grafrechten	439	208		118	529
Egalisatie afvalstoffenheffing	167	68			235
Voorziening rioleringen	237	291			528
	843	567		118	1.292

VOORZIENING VOOR VERPLICHTING, VERLIEZEN EN RISICO'S

Investeringssubsidie Wijkcentrum Deze voorziening is bestemd om in de toekomst de lening aan de Stichting Woondiensten af te lossen voor de bouw van het wijkcentrum de Bonte Veer. De gemeente heeft zich verplicht om na 40 jaar ((31 december 2048) een subsidie te verstrekken aan de Stichting Woondiensten voor de aflossing van een verstrekte lening. Voor deze verplichting is een voorziening gevormd ter grootte van de lening.

Geen mutaties

**Pensioen-
verplichtingen
(ex) wethouders** Deze voorziening is bedoeld om toekomstige pensioen-verplichtingen voor (ex) wethouders te dekken, voor zover deze niet elders zijn ondergebracht.

Toevoegingen: Kapitaaloverdracht ASR (Voorjaarsnota 2022) 428

Onttrekkingen: Uitbetaalde pensioenen 2022 97
Ten gunst van de exploitatie 38

**Verliesvoorziening
Zilverstraat-
Hoogstraat** Volgens het ontwikkelscenario Zilverstraat - Hoogstraat wordt voor dit project een tekort verwacht. Deze verliesvoorziening is bedoeld om het verwachte tekort op te vangen.

Geen mutaties

ONDERHOUDS -/- EGALISATIEVOORZIENINGEN

**Voorziening MJOP
Vastgoed** Deze voorziening is ingesteld om de geraamde kosten voor groot onderhoud van de gemeentelijke gebouwen op te kunnen vangen, zodanig dat er geen grote onwenselijke fluctuaties in de uitgaven zijn. De jaarlijkse dotatie is gebaseerd op het herziende MeerJarenOnderhoudsPlanning (MJOP) onderhoud gebouwen 2021-2030.

Toevoegingen: Dotatie 2022 953

Onttrekkingen: Kosten onderhoud 2022 505

VOORZIENING ONTVANGEN BIJDRAGEN DERDEN

**Begraafplaats:
vooruitontvangen
onderhoud graven** Deze voorziening is ingesteld om de vooruitontvangen bedragen tbv het grafonderhoud en grafrechten jaarlijks in de exploitatie te laten terugvloeien.

Toevoegingen: Vooruit ontvangen bedragen 208

Onttrekkingen: Onttrekking in verband met onderhoud 118

Voorziening Afvalinzameling Doel van deze voorziening is egalisatie van het tarief afvalinzameling en verrekening van exploitatieresultaten in de afvalverzameling bij de jaarrekening

Toevoegingen Batig exploitatieresultaat afvalinzameling 2022 68

Onttrekkingen Geen mutaties

Voorziening riolering en gemalen Er is hier sprake van een heffing bij de burger en als gevolg daarvan door derden beklemde middelen die specifiek besteed moeten worden aan het product riolering. Het rioleringsplan is de basis voor het vaststellen van de tarieven en het verloop van deze voorziening. In oktober 2017 is het huidige GRP 2017 – 2021 vastgesteld. Deze is bij raadsbesluit van 21 december 2021 met een jaar verlengd tot en met 31 december 2022.

Toevoegingen: Batig exploitatieresultaat rioleringen 291

Onttrekkingen: Geen mutaties

Lang Vreemd vermogen

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar	<u>42.373</u>	<u>39.153</u>

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is:

	Boekwaarde per	
	31-12-2022	31-12-2021
Onderhandse leningen	42.349	39.125
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	24	28
Waarborgsommen	<u>42.373</u>	<u>39.153</u>

Het verloop is als volgt :

	Boek- waarde 31-dec-21	Vermeer- deringen	Aflos- singen	Boek- waarde 31-dec-22
Onderhandse leningen	39.125	7.000	3.776	42.349
Waarborgsommen	28		4	24
	<u>39.153</u>	<u>7.000</u>	<u>3.780</u>	<u>42.373</u>

De totale rentelast voor het jaar 2022 met betrekking tot de langlopende schulden bedraagt € 536.000.

Flottende Passiva

Netto-flottende schulden met een rentetypische looptijd korter

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Netto-flottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	<u>6.778</u>	<u>9.691</u>

De samenstelling is als volgt:		
Overige schulden	<u>6.778</u>	<u>9.691</u>
	<u>6.778</u>	<u>9.691</u>

Overlopende passiva

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Overlopende passiva	<u>8.765</u>	<u>3.946</u>

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	2.351	996
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren		
• Het Rijk	6.145	1.095
• Overige Nederlandse overheidslichamen	179	59
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	<u>90</u>	<u>1.796</u>
	<u>8.765</u>	<u>3.946</u>

Van de EU, het Rijk en de provincies voorschotbedragen, voor uitkeringen met een specifiek doel, dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 31-dec-21	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen of de terugbetalingen	Saldo 31-dec-22
Rijk:				
Cultureel Erfgoed	109	134	243	0
Geluidssanering	0	12		12
SPUK Tijdelijke onderst. Toezicht & handhaving)	67		0	67
SPUK Naleving controle toegangsbewijzen	0	71	0	71
SPUK Toeslagenproblematiek	14	8	14	8
SPUK Reg. reductie energiegebruik woningen \	100		88	12
SPUK aanpak energiearmoede		400		400
SPUK proeftuin aardgasvrije wijk	0	4.186	0	4.186
SPUK Covid gerelateerde onderwijsvertr.	0	106	0	106
SPUK Verkeersveiligheid		53		53
SPUK Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	30	0	0	30
SPUK TOZO	371	60	225	206
SPUK Wet inburgering	0	124	39	85
SPUK Onderwijsroute	0	16	0	16
SPUK Sport	42	723	42	723
SPUK NP Onderwijs	362		192	170
Provincie:				
ISV Fysiek	59	0	0	59
subsidie wijkuitvoeringsplan	0	120	0	120
Totaal	1.154	6.013	844	6.323

Het saldo per 31 december 2022 kan in 2023 worden besteed.

Gewaarborgde geldleningen

Gewaarborgde geldleningen					Schuldrestant 31-12-2021	Werk. Garant- stelling 31-12- 2021	Schuldrestant 31-12-2022	Werk. Garant- stelling 31-12- 2022
Geldgevers	Geldnemers	%Borgstelling	Hoofdsom					
Nederlandse Waterschapsbank NV	Stichting Woondiensten Enkhuizen	50%	34.389		16.647	8.324	15.285	7.642
Nederlandse Waterschapsbank NV	Stichting Woonzorg Nederland	50%	147.453		2.712	1.356	3.700	1.850
Nederlandse Waterschapsbank NV	Stichting Vestia	50%	22.390		0	0	46	23
BNG	Stichting Woondiensten Enkhuizen	50%	63.600		45.255	22.628	43.700	21.850
BNG	Stichting Woonzorg Nederland	50%	106.934		2.178	1.089	2.381	1.190
ASR	Stichting Woondiensten Enkhuizen	100%	3.403		1.242	1.242	1.066	1.066
ASR	Stichting Woonzorg Nederland	50%	11.483		11.483	5.742	11.483	5.742
Restauratiefonds	Overig	100%	113		48	48	44	44
Rabobank	Overig	50%	300		156	78	131	66
					390.065	79.721	77.835	39.472

Garantstellingen

Garantstellingen	Garantiebedrag per 31-12-2022	Garantiebedrag per 31-12-2021
ABWF	5.281	6.207
Kredietbank	0	0
Veiligheidsregio	778	1.232
	6.059	7.439

Niet in de balans opgenomen financiële verplichtingen

In aanvulling op de balans wordt inzicht verschaft in de niet uit de balans blijkende verplichtingen die de gemeente is aangegaan.

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. Hieronder volgt een opsomming van de verplichtingen met een omvang groter dan € 100.000. De "Totaal waarde van het contract" betreft de looptijd van het contract tot de expiratedatum (datum wanneer het contract afloopt).

Dienst	Contractduur	Totaalwaarde van het contract	Resterende contractwaarde per 31-12
Lease gladheidsmaterieel	1-3 2022 t/m 1-3-2029	€ 110.000	€ 94.000

Emu-saldo

De Jaarrekening 2022 laat het resultaat zien van de baten en lasten over 2022. Dit is het verschil tussen de inkomende en uitgaande geldstromen die aan boekjaar 2022 kunnen worden toegerekend. Voor een deel zijn dit geldstromen die ook daadwerkelijk in 2022 hebben plaatsgevonden, maar hierbij worden ook geldstromen toegerekend die in het verleden hebben plaatsgevonden (bijvoorbeeld de kapitaallasten van investeringen die in het verleden zijn gedaan) of geldstromen die nog in de toekomst moeten plaatsvinden (bijvoorbeeld stortingen in onderhoudsvoorzieningen).

Het EMU-saldo geeft het saldo van de inkomende en uitgaande geldstromen die daadwerkelijk in het kalenderjaar 2022 hebben plaatsgevonden minus deelname aan bedrijven en inkomsten uit kredietverstrekking. Dit is de wijze waarop de landen in de Euro-zone hun EMU-saldo berekenen en waarover ook begrotingsafspraken zijn gemaakt. In het bestuurlijk overleg tussen het ministerie van Binnenlandse Zaken, VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) en IPO (Interprovinciaal Overleg) is afgesproken dat het Rijk en de lokale overheden gezamenlijk werken aan het beheersen van het EMU-tekort. De EMU-tekortnorm decentrale overheden voor 2022 bedraagt 0,3% van het bruto binnenlands product. Er is geen onderverdeling naar gemeenten, provincies en waterschappen vastgesteld. Daarom worden er ook geen referentiewaarden per gemeenten bekend gemaakt.

Omschrijving	2022
	x € 1000,- Realisatie 2022
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	2.992
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	-3.701
3. Mutatie voorzieningen	1.460
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	4.007
5. Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	
Berekend EMU-saldo	4.146

Verantwoording Specifieke Uitkering

02K	C72	Specifieke uitkeringen proefruim aardgasrijpe wijken 3e ronde Gemeenten	Besteding (jaar T) ten bate van Rijwinstakken Aard controle R Indicator: C72691	Cumulative besteding (9m jaar T) ten bate van Rijwinstakken Deze indicator is bedoeld voor de kwantitatieve afbakening van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.v. Indicator: C72692	Aantal (9m jaar T) aangevraagd gemeentelijke bestemmingsplannen en andere gebouwen in de wijk Aard controle D0 Indicator: C72693	Aantal (9m jaar T) aangevraagd gemeentelijke bestemmingsplannen en andere gebouwen in de wijk Aard controle D0 Indicator: C72694	Aanvraag is volgens plan van toelating uitgewerkt (JA/NEE) Indicator 06 verplicht als hier 'nee' wordt ingevuld Aard controle n.v.v. Indicator: C72695	Eventuele toelichting op niet volgens plan van toelating uitgewerkt Aard controle n.v.v. Indicator: C72696	
02W	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2021 (DAG) Gemeenten	nee Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorlichtende educatie die voortvloeit uit de wettelijke kwalificatieplicht conform artikel 159, eerste lid (VPO) Aard controle R Indicator: D8691	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (zoals VVO) voor leerlingen met een grote achterstand in de Hoofdstadse taal (conform artikel 158 in PO) Aard controle R Indicator: D8692	Besteding (jaar T) aan afpraken over voor- en naschoolse educatie met betrokken gezagsorganen van scholen, houders van kindcrèche en buitenschoolse opvang (conform artikel 160 in PO) Aard controle R Indicator: D8693	Correctie besteding (jaar T-1) Aard controle R Indicator: D8694	Opgebouwde reserve uitstro (jaar T-1) Aard controle R Indicator: D8695		
02W	D14	Regeling specifieke uitkering scholen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen 100	nee Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen ingeseld Aard controle R Indicator: D14651	Besteding (jaar T) voor specifieke extra hulp van bestaande leerkrachten indien deze extra hulpverlening nodig is voor de uitvoering van maatregelen de scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen Aard controle R Indicator: D14652	Besteding (jaar T) voor aanvullende capaciteit van de gemeente of instap van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs Aard controle R Indicator: D14653	Correctie besteding (jaar T-1) Aard controle R Indicator: D14654	Opgebouwde reserve uitstro (jaar T-1) Aard controle R Indicator: D14655		
02W	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: E84651	Cumulative besteding (9m jaar T) Aard controle n.v.v. Indicator: E84652	Cumulative eigen bijdrage en externe financiering (9m jaar T) Aard controle R Indicator: E84653	Project afgerond (alle maatregelen in (jaar T) (JA/NEE) Aard controle n.v.v. Indicator: E84654			
02K	F1	Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding 50	Projectaansluitingsnummer Aard controle n.v.v. Indicator: F1651	Besteding (jaar T) ten bate van Rijwinstakken per woning Aard controle R Indicator: F1652	Is de bestemming gevuld (JA/NEE) Aard controle D1 Indicator: F1653	Individueelvervoering per woning (JA/NEE) Aard controle D1 Indicator: F1654	Cumulative besteding ten bate van Rijwinstakken (9m jaar T) Aard controle R Indicator: F1655		
02W	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel voor (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam op grond van de Wvg	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente L1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2651	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rq) Gemeente L1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2652	Besteding (jaar T) KANW Gemeente L2 Wet inkomensvoorziening ouders en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2653	Baten (jaar T) KANW (exclusief Rq) Gemeente L2 Wet inkomensvoorziening ouders en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2654	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente L3 Wet inkomensvoorziening ouders en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2655	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rq) Gemeente L3 Wet inkomensvoorziening ouders en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2656	
02W	G3	Besteding (jaar T) Ebz 2004 Evenwonderhoud Gemeente L4 Beschik bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Evenwonderhoud) (Ebz 2004) Aard controle R Indicator: G3657	Baten (jaar T) Ebz 2004 Evenwonderhoud Gemeente L4 Beschik bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Evenwonderhoud) (Ebz 2004) Aard controle R Indicator: G3658	Baten (jaar T) WvW (exclusief Rq) Gemeente L5 Wet van inkomstenvermindering (WvW) Aard controle R Indicator: G3659	Besteding (jaar T) Loonloosheids bijdr. e.g. art. 102 Participatiewet Gemeente L7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G3660	Baten (jaar T) Loonloosheids bijdr. e.g. art. 102 Participatiewet (excl. Rq) Gemeente L7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G3661	Baten (jaar T) Loonloosheids bijdr. e.g. art. 102 Participatiewet (excl. Rq) Gemeente L7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G3662	Baten (jaar T) Loonloosheids bijdr. e.g. art. 102 Participatiewet (excl. Rq) Gemeente L7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G3663	Baten (jaar T) Loonloosheids bijdr. e.g. art. 102 Participatiewet (excl. Rq) Gemeente L7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G3664
02W	G3A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2021 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.v.v. Wvg verantwoordt hier het totaal (jaar T-1) (Evc deel Openbaar lichaam uit Side (jaar T-1) regeling G20 + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	nee Besteding (jaar T-1) algemene bijstand Aard controle n.v.v. Indicator: G3A651	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rq) Indieel geldstroom naar openbaar lichaam L1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G3A652	Baten (jaar T-1) KANW (exclusief Rq) Indieel geldstroom naar openbaar lichaam L1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G3A653	Baten (jaar T-1) KANW (exclusief Rq) Indieel geldstroom naar openbaar lichaam L2 Wet inkomensvoorziening ouders en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G3A654	Baten (jaar T-1) IOAZ Indieel geldstroom naar openbaar lichaam L3 Wet inkomensvoorziening ouders en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAZ) Aard controle R Indicator: G3A655	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rq) Indieel geldstroom naar openbaar lichaam L3 Wet inkomensvoorziening ouders en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAZ) Aard controle R Indicator: G3A656	
02W	G3B	Besteding (jaar T-1) Ebz 2004 Evenwonderhoud Gemeente L4 Beschik bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Evenwonderhoud) (Ebz 2004) Aard controle R Indicator: G3B657	Baten (jaar T-1) Ebz 2004 Evenwonderhoud Gemeente L4 Beschik bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Evenwonderhoud) (Ebz 2004) Aard controle R Indicator: G3B658	Baten (jaar T-1) WvW (exclusief Rq) Gemeente L5 Wet van inkomstenvermindering (WvW) Aard controle R Indicator: G3B659	Baten (jaar T-1) Loonloosheids bijdr. e.g. art. 102 Participatiewet Gemeente L7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G3B660	Baten (jaar T-1) Loonloosheids bijdr. e.g. art. 102 Participatiewet (excl. Rq) Gemeente L7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G3B661	Baten (jaar T-1) Loonloosheids bijdr. e.g. art. 102 Participatiewet (excl. Rq) Gemeente L7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G3B662	Baten (jaar T-1) Loonloosheids bijdr. e.g. art. 102 Participatiewet (excl. Rq) Gemeente L7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G3B663	
02W	G3C	Besteding (jaar T-1) Ebz 2004 Evenwonderhoud Gemeente L4 Beschik bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Evenwonderhoud) (Ebz 2004) Aard controle R Indicator: G3C657	Baten (jaar T-1) Ebz 2004 Evenwonderhoud Gemeente L4 Beschik bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Evenwonderhoud) (Ebz 2004) Aard controle R Indicator: G3C658	Baten (jaar T-1) WvW (exclusief Rq) Gemeente L5 Wet van inkomstenvermindering (WvW) Aard controle R Indicator: G3C659	Baten (jaar T-1) Loonloosheids bijdr. e.g. art. 102 Participatiewet Gemeente L7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G3C660	Baten (jaar T-1) Loonloosheids bijdr. e.g. art. 102 Participatiewet (excl. Rq) Gemeente L7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G3C661	Baten (jaar T-1) Loonloosheids bijdr. e.g. art. 102 Participatiewet (excl. Rq) Gemeente L7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G3C662	Baten (jaar T-1) Loonloosheids bijdr. e.g. art. 102 Participatiewet (excl. Rq) Gemeente L7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G3C663	

		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitgevoerd aan een Openbaar lichaam o.p.v. Wgr verantwoordelijk hier het totaal (jaar T-1), dit totaal (jaar T-1) regeling G42 - (jaar T-1) regeling G4 blijft uit de vaststellingsbeschrijving die uw gemeente van het Ministerie van SZW over 2020 heeft ontvangen. De gegevens uit die beschrijving neemt u hier op.	Aand controle n.v.t. Indicator: G4AG7	Aand controle R Indicator: G4AG5	Aand controle R Indicator: G4AG3	Aand controle R Indicator: G4AG4	Aand controle R Indicator: G4AG5	
1	Totaal 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)		€ 1.258	€ 0	€ 0	€ 51.789	€ 5.879	
2	Totaal 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)		€ 2.389	€ 0	€ 0	€ 14.303	€ 94	
3	Totaal 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)		€ 326.750	€ 10.187	€ 0	€ 26.742	€ 358	
4	Totaal 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)		€ 141.502	€ 1.584	€ 0	€ 6.643	€ 0	
5	Totaal 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)		€ 76.508	€ 939	€ 0	€ 3.058	€ 0	
	Populatie regeling	Staten (jaar T-1) kapitaalvermindering (overig)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	
	Aand controle n.v.t. Indicator: G4AG6	Aand controle R Indicator: G4AG7	Aand controle R Indicator: G4AG5	Aand controle R Indicator: G4AG3	Aand controle R Indicator: G4AG4	Aand controle R Indicator: G4AG5		
1	Totaal 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
2	Totaal 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
3	Totaal 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
4	Totaal 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
5	Totaal 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
	Populatie regeling	Levensonderhoud - Gedefinieerde basen die voortvloeien uit uitgeschreven schulden levensonderhoud Totaal in jaar T-1 Luur, onderhoudsvoelageregule	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Levensonderhoud - Mutaties (kosten en opbrengst) voortvloeiend uit schulden debiteuren (jaar T-1) als gevolg van huur te betalen schulden levensonderhoud Totaal Luur, onderhoudsvoelageregule	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Kapitaalverminderingen - Gedefinieerde basen die voortvloeien uit uitgeschreven van achterstallige betalingen op kapitaalverminderingen Totaal in jaar T-1 Luur, onderhoudsvoelageregule	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	
	Aand controle n.v.t. Indicator: G4AH3	Aand controle R Indicator: G4AH1	Aand controle R Indicator: G4AH2	Aand controle R Indicator: G4AH1	Aand controle R Indicator: G4AH2	Aand controle R Indicator: G4AH3		
1	Totaal 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
2	Totaal 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
3	Totaal 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
4	Totaal 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
5	Totaal 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
SZW	G18	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoordelijk hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, eenmaal of alle basen heeft uitgevoerd aan een Openbaar lichaam op grond van de Wgr	Besluiting (jaar T) Gemeente	Staten (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/nee) Gemeente			
	Aand controle R Indicator: G18G1	Aand controle R Indicator: G18G2	Aand controle n.v.t. Indicator: G18G3					
1	Totaal 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 36.360	€ 123.911	€ 0	€ 0			
SZW	G12	Huisvestingsproblemen schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangvoelageregule_gemeentedeel Alle gemeenten verantwoordelijk hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, eenmaal of alle basen heeft uitgevoerd aan een Openbaar lichaam op grond van de Wgr	Gedefinieerde basen die voortvloeien uit uitgeschreven schulden bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente	Gedefinieerde basen die voortvloeien uit uitgeschreven schulden Wet inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/nee) Gemeente			
	Aand controle R Indicator: G12G1	Aand controle R Indicator: G12G2	Aand controle n.v.t. Indicator: G12G3					
1	Totaal 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
SZW	G12A	Huisvestingsproblemen schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangvoelageregule_totaal Heronder per regio één gemeentedeel uit (jaar T-1) selecteren en in de volkomen verspreid de verantwoordingsinformatie voor de gemeente invullen Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitgevoerd aan een Openbaar lichaam o.p.v. Wgr verantwoordelijk hier het totaal (jaar T-1), dit totaal (jaar T-1) regeling G12 - deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G12	Gedefinieerde basen die voortvloeien uit uitgeschreven schulden bijzondere bijstand in jaar T-1 Gemeente	Gedefinieerde basen die voortvloeien uit uitgeschreven schulden Wet inburgering van 13 september 2012 in jaar T-1 Gemeente	Aand geduceerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitvoering componenten van de kosten die voortvloeien uit uitgeschreven van publieke schulden basen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangvoelageregule (voelagen) - jaar T-1.			
	Aand controle n.v.t. Indicator: G12AG1	Aand controle R Indicator: G12AG2	Aand controle R Indicator: G12AG3	Aand controle R Indicator: G12AG4				
1	Totaal 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
SZW	G13	Onderwijsroute 2021_deel gemeente Alle gemeenten verantwoordelijk hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, eenmaal of alle basen heeft uitgevoerd aan een Openbaar lichaam op grond van de Wgr	Besluitingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Staten onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Besluitingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Staten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/nee) Gemeente	
	Aand controle R Indicator: G13G1	Aand controle R Indicator: G13G2	Aand controle R Indicator: G13G3	Aand controle R Indicator: G13G4	Aand controle n.v.t. Indicator: G13G5			
1	Totaal 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 15.997	€ 0	€ 0	€ 0		
VWS	H4	Regeling specifieke uitvoering stimulerende sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Activiteiten	Totaal verwijde bereende subsoj (jaar T) Activiteiten	Verwijde besleeding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Overeenste zaken	Verwijde besleeding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) reerende zaken	Verwijde besleeding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NBT in de toelichting meegenomen is
	Aand controle n.v.t. Indicator: H4G1	Aand controle n.v.t. Indicator: H4G2	Aand controle n.v.t. Indicator: H4G3	Aand controle R Indicator: H4G4	Aand controle R Indicator: H4G5	Aand controle R Indicator: H4G6	Aand controle n.v.t. Indicator: H4G7	
1	Totaal sportuitgaven gemeente exclusieve	€ 115.604	€ 53.654	€ 54.748	€ 6.308			
VWS	H8	Regeling sporttoerisme 2020-2022 Beschrijvingsnummer	Totaal bedrag algeme beschrijving	Besleeding aanbested sporttoerisme (jaar T) Gerealiseerd	Besleeding uitvoering sporttoerisme (jaar T) Gerealiseerd	Cumulatieve besleeding aanbested sporttoerisme (jaar T) Gerealiseerd	Cumulatieve besleeding uitvoering sporttoerisme (jaar T) Gerealiseerd	
	Aand controle n.v.t. Indicator: H8G1	Aand controle n.v.t. Indicator: H8G2	Aand controle R Indicator: H8G3	Aand controle R Indicator: H8G4	Aand controle n.v.t. Indicator: H8G5	Aand controle n.v.t. Indicator: H8G6	Aand controle n.v.t. Indicator: H8G7	
1	TSPU-164	€ 18.858	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
2								
3								
4								
	Populatie beschrijvingsnummer	Individuele verantwoording (Ja/nee)						
	Aand controle n.v.t. Indicator: H8G8	Aand controle n.v.t. Indicator: H8G9						
1	TSPU-164	nee						
2								
3								
4								
VWS	H12	Regeling specifieke uitvoering lokale preventieacties of preventiecampagnes Besleeding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieacties of campagnes? (Ja/nee)	Individuele verantwoording? (Ja/nee)				
	Aand controle n.v.t. Indicator: H12G1	Aand controle n.v.t. Indicator: H12G2	Aand controle n.v.t. Indicator: H12G3					
1	TSPU-160	ja	nee					
VWS	H25	Regeling specifieke uitvoering gebieden en overbieden (ronde 3) Beschrijvingsnummer / namen	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Automatisch berekend	Totaal definitieve exploitatiekosten Automatisch berekend	Totaal definitieve besleeding Automatisch berekend	Individuele verantwoording		
	Aand controle n.v.t. Indicator: H25G1	Aand controle n.v.t. Indicator: H25G2	Aand controle n.v.t. Indicator: H25G3	Aand controle n.v.t. Indicator: H25G4	Aand controle n.v.t. Indicator: H25G5	Aand controle n.v.t. Indicator: H25G6		

Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Taakveld	Lasten	baten	saldo
Bestuur en ondersteuning			
Bestuur	1.430	0	1.430
Burgerzaken	567	-232	335
Historisch archief	153	0	153
totalen per programma	2.150	-232	1.918
Veiligheid			
Crisisbeheersing en brandweer	1.320	0	1.320
Openbare orde en veiligheid	808	4	812
totalen per programma	2.128	4	2.132
Beheer openbare ruimte			
Parkeerbelasting	0	-187	-187
Verkeer en vervoer	3.302	-88	3.214
Parkeren	216	0	216
Economische havens en waterwegen	385	0	385
Openbaar groen en (openlucht) recreatie (vv)	1.313	0	1.313
totalen per programma	5.216	-274	4.941
Economie			
Beheer overige gebouwen en gronden	301	-589	-288
Recreatieve havens	1.396	-848	547
Economische ontwikkeling	1.006	0	1.006
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	481	0	481
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	22	-10	12
Economische promotie	107	0	107
Openbaar groen en (openlucht) recreatie (ec)	108	-3	105
totalen per programma	3.421	-1.451	1.970
Samenleving			
Openbaar basisonderwijs	1	0	1
Onderwijshuisvesting	1.970	-6	1.964
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.390	-578	812
Sportbeleid en activering	822	-42	780
Sportaccommodaties	1.814	-502	1.312
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	643	0	643
Musea	22	0	22
Cultureel erfgoed	277	-45	231
Media	363	-22	341
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	129	0	129
Samenkracht en burgerparticipatie	4.840	-4.147	693
Wijkteams	971	0	971
Inkomensregelingen	7.785	-4.979	2.807
Begeleide participatie	2.794	-4	2.790
Arbeidsparticipatie	727	0	727
Maatwerkvoorziening (WMO)	602	-2	600
Maatwerkdienstverlening 18+	4.860	-72	4.788
Maatwerkdienstverlening 18-	5.361	0	5.361
Geëscaleerde zorg 18+	118	-121	-3
Geëscaleerde zorg 18-	722	0	722
Volksgezondheid	1.060	-11	1.049

totalen per programma	37.274	-10.532	26.742
Milieu			
Riolering	1.365	-1.966	-601
Afval	2.647	-3.431	-784
Milieubeheer	847	-180	668
Begraafplaatsen en crematoria	335	-293	41
totalen per programma	5.194	-5.869	-675
Volkshuisvesting en RO			
Ruimtelijke ordening	1.174	-0	1.174
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	42	0	42
Wonen en bouwen	362	-351	10
totalen per programma	1.578	-352	1.226
Algemene dekkingsmiddelen			
Treasury	105	-655	-550
Ozb woningen	154	-2.265	-2.111
Ozb niet-woningen	12	-2.604	-2.591
Belastingen overig	103	-69	34
Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	-41.451	-41.451
Overige baten en lasten	33	-266	-234
Economische promotie	0	-467	-467
totalen per programma	406	-47.777	-47.371
Mutaties reserves			
Mutaties reserves	1.487	-4.522	-3.035
totalen mutaties in reserves	1.487	-4.522	-3.035
Overhead			
Overhead	7.116	-992	6.123
totalen overhead	7.116	-992	6.123
Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0
Totaal saldo van baten en lasten	65.969	-71.997	-6.028

Bijlagen

Voortgang op de aanbevelingen van de rekenkamercommissie

Sinds het jaar 2019 wordt, door middel van deze bijlage in de Jaarstukken ingegaan op de aanbevelingen die door de gezamenlijke Rekenkamercommissie van Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland zijn gedaan. De taak van de Rekenkamercommissie is het onderzoeken van de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid. In haar rapporten formuleert de Rekenkamercommissie conclusies en aanbevelingen die, wanneer deze met een raadsbesluit worden bekrachtigd, moeten worden uitgevoerd door het college.

Met ingang van begrotingsjaar 2019 is in de P&C-cyclus geborgd dat de aanbevelingen van door Rekenkamercommissie uitgebrachte rapporten worden gemonitord. Met deze bijlage wordt verantwoording afgelegd over de mate van implementatie van de aanbevelingen.

In begrotingsjaar 2022 is door de Rekenkamercommissie aandacht besteed aan de volgende onderzoeken:

1. Het onderzoek naar doeltreffendheid van het woonbeleid. Het rapport hierover is in april 2022 opgeleverd;
2. Onderzoek naar energiearmoede. De resultaten van dit onderzoek worden in het derde kwartaal 2023 verwacht.

In onderstaand overzicht wordt ingegaan op de mate van implementatie van de openstaande aanbevelingen.

Jaar	Onderzoeksrapport- aanbeveling	Stand van zaken 2022
2019	<p>Uitkomsten doe mee-onderzoek toegankelijkheid sociaal domein</p> <p>In het nieuwe beleid sociaal domein nadrukkelijker aandacht te besteden aan inclusie en toegankelijkheid overeenkomstig het VN-verdrag Handicap.</p> <p>Het doel van het verdrag is om de rechten van personen met een beperking te beschermen en gelijkheid te bevorderen.</p>	<p>Zowel lokaal als regionaal zijn de afgelopen jaren een aantal initiatieven genomen in het sociaal domein op het gebied van inclusie. In de visie sociaal domein die in 2020 is vastgesteld wordt aandacht besteed aan inclusie. Ook in het WMO beleid is de ambitie opgenomen om een toegankelijke en inclusieve gemeente te zijn. Daarnaast wordt een brede 'inclusieagenda' opgesteld vanuit het verdrag.</p> <p>Begin 2023 heeft 'Ongehinderd' onderzoek gedaan naar toegankelijkheid van openbare gebouwen in de gemeenten.</p> <p>Bij de afdeling vastgoed is toegankelijkheid van de gemeentelijke gebouwen vanaf 2023 als speerpunt benoemd. In de MJOP (meerjaren onderhoudsplannen) wordt toegankelijkheid voortaan meegenomen.</p>

		<p>Voor verkeer stemmen we groot onderhoud projecten af met een vertegenwoordiging van de WMO adviesraad en de seniorenraad</p> <p><i><u>Status: onderhanden</u></i></p>
2020	<p>Onderzoek naar de financiële situatie en prognose Jeugdzorg met aanvullend opstellen van een brief over de prioritering van aanbevelingen.</p> <p>De hoofdaanbeveling van dit onderzoek is om meet grip te krijgen op de financiële analyse van de jeugdzorg.</p>	<p>Door het open einde karakter van de jeugdwet kunnen aantallen cliënten, de zwaarte van de zorgbehoefte en de daarmee gemoeide kosten fluctueren. Daarom worden naast de reguliere P&C documenten drie keer per jaar separate rapportages opgesteld met aanvullende informatie die de basis vormen voor wijzigingen in de begroting. Deze rapportages geven een steeds betere prognose van de kosten van de jeugdzorg. Dit komt onder meer omdat er steeds meer historische data beschikbaar zijn en achterstanden grotendeels zijn ingelopen. Dit geeft meer betrouwbaarheid in de cijfers en het kunnen opstellen van een realistische prognose.</p> <p>Ook zien we dat in 2022 nauwelijks nog declaraties over oude jaren (2019 en 2020) zijn gedaan door zorgaanbieders.</p> <p><i><u>Status: Afgerond</u></i></p>
2021	<p>Onderzoek naar digitale dienstverlening</p> <p>De doelstellingen van dit onderzoek luiden: Inzicht geven in de doeltreffendheid van de digitale dienstverlening van de SED gemeenten en gemeenschappelijke regelingen en de raden van de SED gemeenten ondersteunen bij hun kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol ten aanzien van de doeltreffendheid van de digitale dienstverlening.</p>	<p>Verbeteren van de digitale dienstverlening is bij de SED een voortdurend proces. Ook in de huidige collegeperiode is beter digitale dienstverlening opgenomen in de Cups.</p> <p>In 2022 hebben de websites van de gemeenten een audit gekregen voor de digitale toegankelijkheid en daarmee een B-certificering gekregen. Daarmee voldoen we aan de wet. De SED is nu bezig om zoveel mogelijk de niet-toegankelijke pdf's op de websites te vervangen door toegankelijke alternatieven. Dan gaat het bijvoorbeeld om verordeningen, informatiebrochures</p>

		<p>en formulieren. Dit is een voortdurend proces en het doel is om bij de volgende audit in 2025 een A-certificering te halen.</p> <p>In 2022 zijn de eerste voorbereidingen getroffen om de websites aan te sluiten op de Single Digital Gateway (SDG). De SDG is een online centraal punt waarmee EU-burgers en bedrijven makkelijk toegang krijgen tot digitale overheidsdienstverlening in alle EU-lidstaten. Alle decentrale overheden moeten in het SDG-portaal een aantal diensten, producten en procedures digitaal beschikbaar en openstellen voor grensoverschrijdende gebruikers. Deze aansluiting wordt in 2023 gerealiseerd.</p> <p><u>Status: onderhanden</u></p>
2022	<p>Onderzoek naar doeltreffendheid van het woonbeleid</p> <p>De hoofdaanbevelingen van dit onderzoek luiden:</p> <p>1) De doeltreffendheid van het vastgestelde en uitgevoerde woonbeleid en de rol die de raden daarin hebben vervuld. Het gaat dan om de doeltreffendheid in de uitvoering door de colleges van het beleid en de daaraan verbonden doelstellingen. En voor wat betreft de rol van de raden, hun betrokkenheid bij het stellen van kaders en de informatie die de raad heeft om haar controlerende raad in te vullen.</p> <p>2) De politieke keuzes van de gemeentebesturen (colleges en raden) die hebben geleid tot het opgestelde beleid. Politieke keuzes die te maken hebben met hoe om te gaan met zaken als woningbehoeften, woningtekorten, bouwplanprogrammering en afspraken op regionaal niveau met andere gemeenten en met de provincie Noord-Holland. Zoals in de Bevolkingsprognose 2019-2040 van</p>	<p>In lijn met de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie werkt de SED in 2023 aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de verbetering van de informatievoorziening aan de gemeenteraden; • de prioritering van (zachte) woningbouwlocaties; • de regionale implementatie van een projectbeheersingssysteem waardoor ook de woningbouwproductie adequater kan worden gemonitord. <p>De raad wordt in de loop van 2023 geïnformeerd over de stappen die in dit dossier zijn gemaakt.</p> <p><u>Status: onderhanden</u></p>

	de provincie is aangegeven is de vraag of een woningtekort acceptabel is en hoe groot dit mag zijn uiteindelijk een politieke vraag.	
--	--	--

Controleverklaring